

Úradný vestník

Európskej únie

C 54

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 55

23. februára 2012

Číslo oznamu

Obsah

Strana

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Výbor regiónov

93. plenárne zasadnutie zo 14. a 15. decembra 2011

2012/C 54/01

Uznesenie Výboru regiónov „Priority Výboru regiónov na rok 2012 na základe legislatívneho a pracovného programu Európskej komisie“ 1

STANOVISKÁ

Výbor regiónov

93. plenárne zasadnutie zo 14. a 15. decembra 2011

2012/C 54/02

Stanovisko Výboru regiónov „Propagácia poľnohospodárskych produktov“ 8

2012/C 54/03

Stanovisko Výboru regiónov „Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020“ 13

2012/C 54/04

Stanovisko Výboru regiónov „Preskúmanie Európskej susedskej politiky“ 18

SK

Cena:
4 EUR

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

<u>Číslo oznamu</u>	Obsah (pokračovanie)	Strana
2012/C 54/05	Stanovisko Výboru regiónov „Menej byrokracie pre občanov: Podpora voľného pohybu verejných listín a uznávanie účinkov dokladov o osobnom stave“	23
2012/C 54/06	Stanovisko Výboru regiónov „Smerom k stratégii Európskej únie v oblasti kozmického priestoru v prospech občanov“	28
2012/C 54/07	Stanovisko Výboru regiónov „Príspevok miestnych a regionálnych orgánov EÚ ku konferencii OSN o trvalo udržateľnom rozvoji v roku 2012 (RIO+20)“	34

III *Prípravné akty*

VÝBOR REGIÓNOV

93. plenárne zasadnutie zo 14. a 15. decembra 2011

2012/C 54/08	Stanovisko Výboru regiónov „Nový viacročný finančný rámec po roku 2013“	40
2012/C 54/09	Stanovisko Výboru regiónov „Energetická účinnosť“	49
2012/C 54/10	Stanovisko Výboru regiónov „Spoločný konsolidovaný základ dane z príjmov právnických osôb (CCCTB)“	65

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

VÝBOR REGIÓNOV

93. PLENÁRNE ZASADNUTIE ZO 14. A 15. DECEMBRA 2011

Uznesenie Výboru regiónov „Priority Výboru regiónov na rok 2012 na základe legislatívneho a pracovného programu Európskej komisie“

(2012/C 54/01)

VÝBOR REGIÓNOV

Potvrdzuje, že má v úmysle pretaviť túto synergiu hodnôt do revidovanej dohody o spolupráci medzi Komisiou a Výborom regiónov, o ktorej sa práve rokuje;

I. *Budúcnosť Únie*

1. zastáva názor, že hlavnou výzvou pre Európsku úniu je teraz presvedčiť občanov, aby opäť uverili, že dokáže zabezpečiť finančnú stabilitu a obnovu hospodárskeho rastu, a tiež presadiť v súvislosti s negatívnymi účinkami finančných trhov primárne demokraticky oprávneného politického rozhodnutia;

2. je priaznivo naklonený myšlienke prehĺbiť európsku integráciu v oblasti hospodárskeho riadenia, pod podmienkou, že toto prehĺbenie bude mať demokratickú legitimitu a uskutoční sa v rámci inštitúcií Európskej únie. Konštatuje však, že Európska rada na svojom zasadnutí 9. decembra 2011 nemohla uplatniť metódu Spoločenstva na novú fiškálnu kompaktnú a posilnenú koordináciu hospodárskej politiky, a to aj napriek ochote 26 členských štátov z 27. Keďže táto metóda si vyžaduje jednomyselné schválenie, jedinou možnosťou zostali medzivládne dohody, so všetkými svojimi právnymi a politickými dôsledkami. Lútuje, že doteraz bol odsúhlasený len veľmi úzky prístup k projektu na zavedenie rozpočtovej disciplíny v rámci medzivládnej zmluvy. Prípadná reforma Lisabonskej zmluvy by podľa Výboru regiónov bola možná v rámci konventu vytvoreného podľa modelu Konventu o budúcnosti Európy (2002 – 2003), ktorý by zabezpečil plné zapojenie európskych inštitúcií, vrátane Výboru regiónov;

3. oceňuje, že v tomto ťažkom hospodárskom, rozpočtovom a inštitucionálnom kontexte je Komisia odhodlaná vytrvalo hájiť metódu Spoločenstva. Podľa názoru Výboru regiónov, ktorý je politickým zhromaždením miestnych a regionálnych orgánov EÚ, je to jediná možnosť, ako zaručiť demokratickú legitimitu Únie, zabezpečiť solidaritu a súdržnosť, ako aj dodržiavanie zásad viacúrovňového riadenia, subsidiarity a proporcionality.

4. sa teší z toho, že v bezprostrednej budúcnosti vstúpi do EÚ Chorvátsko, a potvrdzuje svoje želanie môcť už od januára 2012 privítať chorvátskych pozorovateľov, ktorí budú sledovať jeho činnosť;

II. *Presadiť špecifický charakter a prínos rozpočtu Únie*

5. zdôrazňuje, že rozpočet Únie, hoci je jeho relatívna veľkosť obmedzená, je nevyhnutný pre splnenie úloh stanovených a prijatých v Lisabonskej zmluve a stratégii Európa 2020. Vyzdvihuje špecifický charakter tohto rozpočtu a jeho prínos v porovnaní s národnými, regionálnymi a miestnymi rozpočtami, keďže tento rozpočet je vždy vyrovnaný, to znamená, že žiadne euro nie je vynaložené na uhrádzanie dlhov a jeho prostriedky sa využívajú predovšetkým na investície (94,5 %) na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Zdôrazňuje, že európsky rozpočet má rozhodujúci stimulačný účinok na stratégiu obnovy európskeho hospodárstva a financovanie štrukturálnych investícií v prospech regionálnych a miestnych orgánov, a to najmä v kontexte súčasnej krízy;

6. zdôrazňuje, že VR musí neustále vyjadrovať svoje politické názory na pripravované opatrenia EÚ zamerané na prehĺbenie fiškálnej a hospodárskej integrácie a na synergiu rozpočtov na nižšej ako celoštátnej a na národnej úrovni a rozpočtu EÚ. VR musí brániť právne kompetencie regionálnych a miestnych orgánov, pokiaľ ide o finančnú autonómiu, a reagovať na všetky opatrenia, ktoré majú vplyv na možnosti miestnych a regionálnych orgánov požívať si finančné prostriedky za prijateľné ceny;

7. vyzýva obidve zložky rozpočtového orgánu, aby sa do konca roka 2012 dohodli na viacročnom finančnom rámci na obdobie rokov 2014 – 2020, a, v súlade so záväzkom uvedeným v článku 311 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, aj na reforme systému vlastných zdrojov Európskej únie, v snahe prestať uplatňovať zásadu „primeranej návratnosti“ a ponechať dosť času na dokončenie zmlúv o partnerstve a operačných programov, ktoré budú nasledovať po prijatí legislatívnych opatrení spojených s viacročným finančným rámcom;

8. víta návrh Európskej komisie začať s pilotnou fázou iniciatívy týkajúcej sa dlhopisov;

III. *Budúcnosť politiky súdržnosti a dopravnej politiky*

9. politika súdržnosti je podľa názoru výboru najdôležitejšou politikou Európskej únie poskytujúcou podporu, ktorá môže prispieť k vyváženému a udržateľnému hospodárskemu rozvoju všetkých európskych území z environmentálneho aj zo sociálneho hľadiska. Preto ľutuje, že v návrhu viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020 bol znížený rozpočet na túto politiku, a to najmä v kontexte súčasnej hospodárskej, finančnej a sociálnej krízy a vzhľadom na ambiciózne ciele stratégie Európa 2020;

10. víta skutočnosť, že politika súdržnosti zostane zachovaná pre všetky územia Únie, a oceňuje jej zjednodušenú štruktúru spočívajúcu na dvoch cieľoch a troch kategóriách regiónov, ktoré boli predstavené v legislatívnom balíku zo 6. októbra 2011. Napriek tomu trvá na tom, aby sa zväzila možnosť k HDP na obyvateľa doplniť ďalšie kritériá, najmä pokiaľ ide o zavádzanie programov do praxe a ich hodnotenie, pretože tento ukazovateľ neodráža v dostatočnej miere úroveň hospodárskeho rozvoja, sociálnej súdržnosti, environmentálnej udržateľnosti a ani regionálne rozdiely;

11. oceňuje návrhy Európskej komisie 1) zaviesť spoločný strategický rámec na zlepšenie koherencie a súčinnosti medzi politikami Únie a 2) vypracovať zmluvu o partnerstve medzi Komisiou a každým členským štátom, a víta skutočnosť, že miestne a regionálne orgány budú priamo zapojené do koncipovania tejto politiky;

12. uznáva, že politika súdržnosti môže zohrávať dôležitú úlohu pri realizácii stratégie Európa 2020. Pripomína však, že jej hlavným cieľom, ktorý je zakotvený v zmluve, je pomáhať znižovať hospodárske, sociálne a regionálne rozdiely. Žiada preto väčšiu pružnosť pri výbere tematických cieľov a prideľovaní prostriedkov, pričom treba kľásť skutočne dôraz na zásady viacúrovňového riadenia a partnerstvo s miestnymi a regionálnymi orgánmi;

13. súhlasí s návrhmi uvedenými v legislatívnom balíku, ktoré sa týkajú posilnenia mestského rozmeru, opatrení zameraných na miestny rozvoj a integrovaných územných investícií. Žiada, aby sa akčné plány v oblasti mestskej mobility zavádzali

s pomocou finančnej podpory Európskej únie. Zároveň upozorňuje, že je potrebné primerane zohľadniť rozvoj vidieka v plánovaní politiky súdržnosti s vhodným prepojením so SPP;

14. uznáva snahu dosiahnuť čo najväčšiu efektívnosť verejných výdavkov spojených s politikou súdržnosti prostredníctvom systému podmienenosti, varuje však pred prílišnou zložitou, pokiaľ ide o jeho zavádzanie do praxe. Podporuje myšlienku podmienenosti *ex-ante*, pokiaľ sa zoznam podmienok, ktoré musia byť dodržané, skráti. Uznáva princíp podmienenosti *ex-post*, pod podmienkou, že miestne a regionálne orgány budú priamo zapojené do ukazovateľov výsledkov, ktoré sa budú používať. Odmietá však návrhy v oblasti makroekonomickej podmienenosti vychádzajúce z Paktu o stabilite a raste a má veľké výhrady voči výkonnostnej rezerve;

15. podporuje myšlienku posilniť cieľ územnej súdržnosti, na ktorý by malo byť vyčlenených viac prostriedkov, aby sa mohol prekročiť rámec výmeny osvedčených postupov medzi európskymi regiónmi;

16. oceňuje, že návrh revízie nariadenia (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) preberá mnohé z návrhov Výboru regiónov, najmä pokiaľ ide o možnosť zapojiť do EZÚS hospodárske subjekty a aktérov občianskej spoločnosti a uľahčiť prístup k tomuto nástroju územným samosprávam z tretích krajín. Zdôrazňuje, že tento nástroj poskytuje možnosti, ako prostredníctvom politiky Spoločenstva prekročiť hranice. Zaväzuje sa preto, že bude ďalej propagovať tento nástroj, najmä prostredníctvom svojej platformy na tento účel, a má v úmysle pokračovať v správe registra zoskupení EZÚS;

17. zastáva názor, že nástroj „Spájame Európu“ s rozpočtom 50 miliárd EUR by mohol mať pozitívny dosah a značný stimulačný účinok z hľadiska posilnenia hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie a mohol by prilákať ďalšie investície, napríklad vďaka dlhopisom na projekty. Tento nástroj by však mal byť v súlade s riadením a rozpočtom politiky súdržnosti. V každom prípade považuje za dôležité zabezpečiť súlad a kompatibilitu s projektmi financovanými prostriedkami zo štrukturálnych fondov a zapojiť do výberu týchto projektov územné samosprávy;

18. sa podrobne vyjadrí k novému legislatívnemu rámcu pre TEN-T, ktorý by mal byť určený všetkým aktérom politiky v oblasti TEN-T, a nie len členským štátom, a mohol by podstatne zredukovať legislatívne prekážky, ktoré stoja v ceste zavedeniu európskeho dopravného systému;

19. podporuje internalizáciu spoločenských a environmentálnych nákladov, ako aj nákladov na zabezpečenie prístupnosti, prostredníctvom zosúladeného zdanenia všetkých spôsobov dopravy, pričom takto získané prostriedky budú použité na vytvorenie integrovaného, účinného a udržateľného systému dopravy. Podporuje presadzovanie nových nástrojov financovania, najmä európskych dlhopisov na projekty. Domnieva sa, že väčšie využívanie partnerstiev súkromného a verejného sektora by takisto mohlo pomôcť zabezpečiť financovanie projektov v oblasti novej dopravnej infraštruktúry;

20. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Európska komisia vypracovala komplexnú stratégiu, ako sprostredkovať dosah a výhody politiky súdržnosti na miestnej úrovni, pripomína úlohu, ktorú môžu v tejto súvislosti zohrávať regionálne a miestne orgány, a ponúka pomoc Výboru regiónov;

IV. Realizovať stratégiu Európa 2020 v partnerstve

21. trvá na tom, že stratégiu Európa 2020 by sa mal dať plnohodnotný územný rozmer;

22. ľutuje, že vo väčšine prípadov sa pri príprave národných programov reforiem v rámci stratégie Európa 2020 premeškala príležitosť realizovať túto stratégiu v partnerstve medzi všetkými úrovňami riadenia. V ročnom prieskume rastu (2012 a 2013), ktorý vypracúva Európska komisia, by sa malo trvať na tom, že členské štáty sa v správach o pokroku musia venovať otázke viacúrovňového riadenia a partnerstva. Malo by sa uviesť, do akej miery a akým spôsobom sa všetci partneri, vrátane miestnych a regionálnych orgánov, podieľajú na uplatňovaní stratégie Európa 2020. V prípade potreby a v snahe získať pre stratégiu väčšiu podporu by mohli byť v tejto súvislosti vypracované konkrétne odporúčania. Vierohodnosť stratégie Európa 2020 bude ohrozená, ak sa partnerstvo medzi európskou, národnou, regionálnou a miestnou úrovňou nezlepší;

23. pripomína svoj návrh vytvoriť územné dohody, ktoré by boli prijaté v každom členskom štáte v snahe zabezpečiť, že národné programy reforiem budú realizované v partnerstve a zmluvy o partnerstve sa budú pripravovať spoločne. Žiada, aby sa zásada partnerstva, ktorú navrhuje Komisia, zaviedla do praxe tak, že nevyhnutnou podmienkou schválenia zmlúv o partnerstve bude dohoda medzi všetkými orgánmi verejnej správy, ktoré sú právne zodpovedné za poskytovanie prostriedkov EÚ, a že sa bude presadzovať možnosť vytvárať územné dohody;

24. domnieva sa, že na ďalší vývoj v súvislosti s hlavnými iniciatívami by sa malo lepšie dohliadať a mali by sa sledovať dosiahnuté výsledky. Je nevyhnutné vyvíjať nepretržité úsilie na to, aby o opatreniach zavádzaných v rámci hlavných iniciatív boli informovaní zainteresovaní aktéri v teréne. Ako ukazujú výsledky nedávneho prieskumu VR „Stratégia Európa 2020: čo sa deje v praxi?“, čím viac miestne a regionálne orgány o hlavných iniciatívach vedia, tým väčší význam majú tieto iniciatívy pre miestne a regionálne opatrenia. Takisto to umožňuje začleniť miestne a regionálne iniciatívy do kontextu širších európskych cieľov, stotožniť sa s nimi a koordinovane konať;

IV A. Inteligentný rast

25. zastáva názor, že súčasný rozpočet EÚ vyčlenený na výskum je neprimeraný, a preto oceňuje, že vo viacročnom finančnom rámci sa navrhuje podstatne zvýšiť prostriedky na výskum a inováciu (z 53 miliárd EUR na 80 miliárd EUR). Vďaka tomu sa Únia priblíži k cieľu stratégie Európa 2020 investovať 3 % HDP do výskumu a inovácie, v súlade s vytvorením „Únie inovácií“. Zdôrazňuje, že je potrebné lepšie prepojiť národné programy a európsky rámcový program pre výskum;

26. podporuje vytvorenie spoločného strategického rámca pre výskum a inovácie „Horizont 2020“, ktorý by mohol zjednotiť a skonsolidovať rôzne programy financovania v tejto oblasti, ako je rámcový program pre výskum (FP7) a program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP). Upozorňuje však, že spoločný strategický rámec pre výskum a inovácie musí byť dobre skoordínovaný a zosúladený so spoločným strategickým rámcom navrhovaným pre štrukturálne fondy. V tejto súvislosti oceňuje prehľad regionálnych inovácií (*Regional Innovation Scoreboard*), ktorý je v súlade s jeho odporúčaním⁽¹⁾, že by sa malo uvažovať o vypracovaní a zverejnení prehľadu inovácií na regionálnej úrovni, ktorý by miestnym a regionálnym orgánom, akademickej obci (univerzitám, vysokým školám a výskumným inštitútom) a podnikom umožnil hodnotiť a sledovať úspechy inovačnej činnosti v regiónoch;

27. schvaľuje, že sa v programe „Európa vzdelávania“ bude po roku 2013 venovať väčšia pozornosť a viac prostriedkov vzdelávacím projektom, ktoré podporujú mobilitu. Zastáva názor, že vzdelávanie, ktoré učí človeka samostatne myslieť, tvoriť a inovovať, je kľúčovým faktorom na zabezpečenie rastu a konkurencieschopnosti v budúcnosti. Výbor regiónov takisto uznáva širšiu úlohu vzdelávania v rozvoji celkovej osobnosti človeka a jeho spoločenského rozmeru, ako aj nevyhnutnosť zabezpečiť rovnaké príležitosti a prístup k vzdelávaniu, odbornej príprave a mobilitě. Oceňuje, že Európska komisia reagovala na jeho výzvu začleniť šport do integrovaného programu pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport;

28. obzvlášť víta zámery Komisie prepojiť národné výskumné systémy a zabezpečiť otvorenú súťaž v oblasti výskumu a kľúčových pozícií na univerzitách;

29. podporuje ďalšie úsilie plne využiť potenciál elektronického obchodu, elektronickej správy a pokroku vďaka IKT vo všeobecnosti, pričom treba zároveň zaručiť občanom právo na dôveryhodné informácie, bezpečnosť a súkromie. VR uznáva, že digitálna agenda má veľký dosah v oblasti energetickej účinnosti, interoperabilných služieb vo verejnom záujme, ako aj v oblasti financovania širokopásmových sietí v celej Európskej únii. Oceňuje preto, že na digitálne siete bolo v rámci nástroja „Spájame Európu“ a usmernení pre transeurópske telekomunikačné siete, ktoré s ním súvisia, vyčlenených 9,2 miliardy EUR;

30. pripomína cieľ stanovený v hlavnej iniciatíve Digitálna agenda pre Európu⁽²⁾, že do roku 2013 by sa malo široké pásmo sprístupniť všetkým Európanom. Domnieva sa, že tento cieľ by sa mal doplniť o prístup vychádzajúci z definície občianskych práv v tejto súvislosti, ako aj z osobitných záväzkov vyplývajúcich zo služby vo verejnom záujme;

31. schvaľuje, že sa program „Tvorivá Európa“ zameria po roku 2013 na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020. Tento program umožní spojiť kultúru a médiá, a tak určite uľahčí distribúciu produktov kultúry, pomôže vytvoriť jednotný online trh s audiovizuálnymi prácami a uvoľní potenciál sektora kultúry a tvorivého sektora z hľadiska vytvárania pracovných miest. Zároveň umožní zachovať európske kultúrne dedičstvo a ďalej stavať na jeho bohatstve;

⁽¹⁾ CdR 468/2000.

⁽²⁾ KOM (2010) 245.

IV B. *Inkluzívny rast*

32. víta zámer Komisie sústrediť sa na stabilitu a rast, ako aj skutočnosť, že do pracovného programu zahrnula viaceré dôležité iniciatívy týkajúce sa sociálnych otázok;

33. opakuje výzvu, ktorú adresoval Európskej komisii vo svojom nedávnom stanovisku o sociálnom bývaní (CdR 71/2011), aby sa čo najskôr vytvoril rámec EÚ, ktorý by všetkým zabezpečil cenovo dostupné a primerané bývanie. Zdôrazňuje, že tento rámec by bol plne v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 odstrániť chudobu a zlepšiť zdravie obyvateľov EÚ. Okrem toho žiada, aby sa takýto politický rámec zosúladiť s politikou EÚ v oblasti energetiky a aby na renováciu bývania zameranú na zvýšenie energetickej účinnosti bolo i naďalej možné získať prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, keďže ide o kľúčový prvok sociálnej súdržnosti;

34. chcel by vedieť, aký je ďalší vývoj situácie v súvislosti s iniciatívou zameranou na príležitosti pre mladých, ktorú avizoval predseda Európskej komisie vo svojom príhovore o stave Únie;

35. zaväzuje sa, že prispeje k balíku Európskej komisie o sociálnom podnikaní, ktoré je pre miestne a regionálne orgány veľmi dôležité z hľadiska zamestnávateľov, poskytovateľov služieb aj zákazníkov;

36. chce sa podieľať na odporúčaní Európskej komisie o chudobe detí, v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 v oblasti boja proti nezamestnanosti, sociálnemu vylúčeniu a chudobe;

37. Oceňuje, že sa Rada pre poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo, ktorá sa zišla 14. novembra 2011, rozhodla dočasne, do roku 2013, zachovať program potravinovej pomoci pre najodkázanejšie osoby, ľutuje však, že nedospela k dohode, pokiaľ ide o zachovanie programu po roku 2013. V každom prípade sa domnieva, že ak sa tento program presunie zo Spoločnej poľnohospodárskej politiky do Európskeho sociálneho fondu, malo by tomu zodpovedať aj vyčlenenie príslušných prostriedkov v rámci štruktúry rozpočtu;

38. sa bude aktívne podieľať na vypracovaní viacročných programov na roky 2014 – 2020 v oblasti zdravia a spotrebiteľskej politiky, ako aj na programe týkajúcom sa elektronického zdravotníctva;

39. zdôrazňuje dôležitú úlohu miestnych a regionálnych orgánov v úsilí využiť potenciál športu ako jedného z prvkov začlenenia do spoločnosti a zdravého života;

IV C. *Udržateľný rast*

40. sa zaväzuje, že aktívne prispeje k príprave EÚ na konferenciu OSN o trvalo udržateľnom rozvoji v júni 2012 (Summit Zeme Rio+20), aktívne sa na konferencii zúčastní a bude sledovať vývoj situácie po summite. V tejto súvislosti žiada, aby sa na summite v Riu vypracoval plán činnosti pre rozvoj

ekologického hospodárstva na miestnej úrovni a aby sa preskúmali štruktúry riadenia OSN s cieľom dosiahnuť plné uznanie miestnych a regionálnych orgánov ako kľúčových partnerov pri smerovaní k trvalo udržateľnému rozvoju;

41. opätovne vyzýva Európsku komisiu, aby v roku 2012 čo najskôr predložila návrh 7. environmentálneho akčného programu Spoločenstva, v ktorom budú stanovené jasné ciele a termíny a bude sa klásť dôraz na mechanizmy, ktoré môžu miestnym a regionálnym orgánom pomôcť pri zavádzaní environmentálnych *acquis* EÚ, pričom by sa Dohovor primátorov a starostov mohol rozšíriť o rozsiahlejšiu agendu v oblasti efektívneho využívania zdrojov s osobitným dôrazom na udržateľné hospodárstvo s vodou a odpadové hospodárstvo;

42. teší sa na posudzovanie plánu pre odvetvie energetiky na rok 2050 a opätovne potvrdzuje svoju angažovanosť v úsilí presadzovať udržateľné energetické riešenia na miestnej úrovni s cieľom uľahčiť prechod na hospodárstvo s nízkymi emisiami CO₂. Má v úmysle zamerať sa na potrebu vyváženejších opatrení v oblasti energetiky a systémov podpory;

43. žiada Európsku komisiu, aby pri uplatňovaní stratégie Európskej únie pre biodiverzitu do roku 2020 zohľadnila rozhodnutie CBD COP 10 „Akčný plán CBD pre samosprávy na nižšej ako národnej úrovni, mestá a iné miestne orgány v oblasti biodiverzity (2011 – 2020) v Európe“;

44. podporuje úsilie EÚ dospieť ku globálnej, právne záväznej dohode pod záštitou OSN a víta pokrok dosiahnutý v Durbane ako dôležitý krok správnym smerom. Vyzýva, aby medzinárodná diskusia o klimatických zmenách po Durbane ďalej nadväzovala na pozitívne výsledky z konferencie v Cancúne, na ktorej bola uznaná dôležitá úloha nižších ako národných úrovní vlády a vyjadrené uznanie a aktívnejšia podpora dôležitému úsiliu na miestnej a regionálnej úrovni prijať opatrenia na prispôbenie sa zmenám klímy a zmiernenie ich následkov, vrátane dlhodobého úsilia vybudovať „zelené“ hospodárstvo s nízkymi emisiami CO₂;

45. žiada, aby sa na priority v oblasti environmentálnej politiky a klimatických zmien prihliadalo aj v ostatných oblastiach politiky v snahe zvýšiť ich vzájomnú súčinnosť;

46. oceňuje ambíciu zvýšiť vo viacročnom finančnom rámci EÚ po roku 2013 výdavky spojené s klimatickými zmenami najmenej na 20 %. Opätovne však vyzýva rozpočtový orgán EÚ, aby zabezpečil, že rozpočet EÚ a jej viacročný finančný rámec bude lepšie zameraný na to, ako plne využiť potenciál úsilia miestnych a regionálnych orgánov o zmiernenie účinkov klimatických zmien a zvýšiť podporu strednodobých a dlhodobých investícií do miestnych a regionálnych projektov zameraných na úspory energie a energetickej účinnosti, najmä v rámci Dohovoru primátorov a starostov;

47. v tejto súvislosti takisto opakuje svoju výzvu, aby nový nástroj LIFE naďalej pomáhal miestnym a regionálnym orgánom ako kľúčovým adresátom pomoci a slúžil ako katalyzátor, ktorý im umožní čo najviac využiť finančné prostriedky z EÚ na realizáciu ambiciózných projektov v oblasti ochrany životného prostredia;

48. víta avizovanú revíziu nariadenia o jadrovej bezpečnosti;

V. **Rozvinúť pri tvorbe politiky EÚ viacúrovňové riadenie a zlepšiť inteligentnú reguláciu**

49. oceňuje, že európske inštitúcie vo všeobecnosti podporujú myšlienku, aby sa politika EÚ zakladala na viacúrovňovom riadení, pričom sa osobitná pozornosť venuje balíku právnych predpisov týkajúcich sa politiky súdržnosti, ktorý potvrdzuje, že viacúrovňové riadenie je jednou z hlavných „všeobecných zásad“. Žiada však európske inštitúcie, aby viacúrovňové riadenie uplatňovali v praxi aj tak, že budú skutočnú kultúru viacúrovňového riadenia presadzovať v prípravných fázach politiky a navrhovať konkrétne inovačné nástroje a pomôcky založené na viacúrovňovom riadení a partnerstve;

50. zdôrazňuje, že inteligentná regulácia EÚ by sa mala usilovať znížiť administratívnu a finančnú záťaž, ktorú musia znášať miestne a regionálne orgány verejnej správy a súkromné subjekty v EÚ. Tento postup spočíva na takom systéme politiky, kde sa právne predpisy sústavne revidujú a prispôbujú novým výzvam a okolnostiam, a to prostredníctvom dôkladného hodnotenia a konkrétnych praktických skúseností s implementáciou na všetkých úrovniach verejnej správy, ako aj vďaka zavádzaniu nových riešení v oblasti elektronickej verejnej správy;

51. sa zaväzuje, že bude ďalej sledovať uplatňovanie zásady subsidiarity, najmä prostredníctvom spolupráce s inými inštitúciami EÚ a s národnými a regionálnymi parlamentmi;

52. v snahe zlepšiť právne predpisy žiada, aby sa hodnotenia vplyvu EÚ viac zameriavali na regióny a navrhuje, že štruktúrovanejším spôsobom prispeje k hodnoteniam vplyvu, ktoré vypracúva Európska komisia. Okrem toho má v úmysle vytvoriť mechanizmy, ktoré mu umožnia prispieť k hodnoteniu existujúcich predpisov *ex-post*, konkrétne tým, že sa zameria na to, ako sa právne predpisy EÚ uplatňujú na miestnej a regionálnej úrovni;

53. oceňuje predĺženie lehoty na verejné konzultácie z 8 na 12 týždňov;

VI. **Uvoľniť potenciál jednotného trhu**

54. víta podporu vo výške 2 miliónov EUR, ktoré Európsky parlament vyčlenil na program Erasmus pre odbornú prípravu členov miestnych zastupiteľstiev, vyzýva Európsku komisiu, aby zaručila, že sa tento rozpočet bude dať pružne a efektívne využiť, a potvrdzuje svoj záväzok zohrávať aktívnu úlohu pri rozvoji tohto programu;

55. opakuje, že je nevyhnutné, aby právne predpisy týkajúce sa jednotného trhu rešpektovali horizontálnu sociálnu doložku, ktorá je zakotvená v článku 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

56. v súvislosti s potrebou aktualizovať nariadenie o náhradách za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (balík Almunia) opakuje svoje požiadavky zvýšiť strop pomoci *de minimis* na 800 000 EUR za rok, rozšíriť rozsah sociálnych služieb, ktoré sú oslobodené, odstrániť kritérium výnimky na základe počtu obyvateľov a upustiť od zámeru dať Európskej komisii mandát na meranie efektívnosti poskytovaných služieb;

57. stále očakáva, že Európska komisia predloží, ako avizovala v apríli 2011 v oznámení o Akte o jednotnom trhu⁽³⁾, „opatrenia, ktorých cieľom bude lepšie zaručiť, aby sa na SVHZ vrátane sociálnych služieb vo verejnom záujme (SSVZ) vzťahoval rámec, vďaka ktorému budú môcť plniť svoje poslanie“ a „preskúma v nadväznosti na článok 14 a na protokol č. 26 nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie prístupu všetkých občanov za dostupné ceny k službám, ktoré sú potrebné pre ich každodenný život a pre ich začlenenie do hospodárskeho a spoločenského života“. Takisto očakáva, že Komisia predloží avizované oznámenie o rámci kvality pre služby vo verejnom záujme;

58. víta modernizáciu legislatívneho rámca EÚ pre verejné obstarávanie v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 a ďalšie možnosti zahrnúť ciele ako boj proti klimatickým zmenám, ochrana životného prostredia, zamedzenie sociálnemu vylúčeniu, podpora inovácie a elektronická verejná správa do verejného obstarávania;

59. víta návrh smernice a návrh nariadenia o ratingových agentúrach, ktoré Komisia predložila 15. novembra 2011, a predovšetkým cieľ dosiahnuť, aby sa finančné inštitúcie nespoliehali v takej veľkej miere na úverové ratingy a aby ratingové agentúry prevzali väčšiu zodpovednosť za poskytované ratingy. Ľutuje však, že Komisia nezohľadnila žiadosť Európskeho parlamentu⁽⁴⁾, aby iniciovala štúdiu realizovateľnosti a posúdenia dosahu zriadenia verejnej a nezávislej európskej ratingovej agentúry;

60. očakáva, že Komisia predloží bielu knihu o dôchodkoch, ktorú by mali sprevádzať riadne hodnotenia vplyvu miestnych a regionálnych samospráv, keďže tieto samosprávy zabezpečujú v Európe väčšinu pracovných miest vo verejnom sektore a spravujú doplnkové dôchodkové systémy svojich zamestnancov;

61. vyzdvihuje význam Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii (2014 – 2020) a zdôrazňuje, že by sa mal ako nástroj zaoberať dôsledkami globalizácie na nezamestnanosť. Tento fond je však nástrojom rýchlej reakcie, a preto nemôže nahradiť preventívnu stratégiu v oblasti zamestnanosti s cieľom predvídať hospodárske zmeny a reštrukturalizáciu v dlhodobom horizonte. Takisto sa nemôže stať systémom náhrad na zmiernenie dôsledkov dohôd o voľnom obchode. Zamietá návrh, že Fond na prispôbenie sa globalizácii by mal byť financovaný mimo viacročného finančného rámca;

62. zdôrazňuje význam ocenenia Podnikateľský región roka, ktoré vytvoril v roku 2010 ako „sieť“ cezhraničnej spolupráce regiónov, ktoré rozvíjajú regionálne stratégie prispôbené miestnym podmienkam s cieľom podporiť podnikanie a využiť inovačný potenciál podnikov;

⁽³⁾ KOM(2011) 206 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ Pozri Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. októbra 2010 o finančnej, hospodárskej a sociálnej kríze: odporúčania týkajúce sa opatrení a iniciatív, ktoré treba prijať (správa v polovici obdobia), bod 60.

63. žiada o vytvorenie partnerstiev pre Small Business Act, ktoré pomôžu uplatňovať Small Business Act (SBA) na regionálnej úrovni, a chcel by sa podieľať na práci poradnej skupiny pre SBA, ktorá má byť zriadená;

VII. *Realizácia občianskej agendy: sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť*

64. teší sa na to, že nadobudne účinnosť nariadenie o iniciatíve občanov, ktoré podporí demokraciu v EÚ, keďže umožní posilniť zapojenie občanov a organizovanej občianskej spoločnosti do navrhovania politiky EÚ a v konečnom dôsledku pomôže občanom vytvoriť si silný pocit spolupatričnosti k Únii a stotožniť sa s ňou. Zaväzuje sa, že bude zohrávať aktívnu úlohu pri realizácii iniciatív európskych občanov;

65. zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť európsky verejný priestor, kde pojmy viacúrovňovej európskej identity a občianstva – ktoré dopĺňajú občianstvo členských štátov a národnú, regionálnu a miestnu identitu – pomáhajú posilniť európsku demokraciu. Oceňuje preto, že rok 2013 bol vyhlásený za Európsky rok občanov, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť primerané prostriedky a programy na upevňovanie základných práv, posilňovanie demokracie a podporu zapojenia občanov do európskeho projektu. Okrem navrhovaných programov pre spravodlivosť, práva a občianstvo sa preto teší, že sa bude podieľať aj na úprave očakávaného programu Európa pre občanov v snahe zabezpečiť, že sa budú ďalej podporovať družobné partnerstvá miest a mechanizmy na podporu decentralizovanej komunikácie;

66. verí v otvorenú Európu, ktorá sa opiera o vysokú úroveň ochrany základných práv všetkých osôb a o ich absolútne dodržiavanie. Malo by to byť hlavnou zásadou pre všetky opatrenia a právne predpisy EÚ. Žiada, aby sa plne uplatňovala Charta základných práv pomocou konkrétnych opatrení a iniciatív;

67. naďalej sa bude usilovať prispieť k dosiahnutiu cieľov Štokholmského programu a akčného plánu, najmä pokiaľ ide o vytvorenie komplexných a koordinovaných politických opatrení v oblasti prisťahovalectva a azylu, hraníc a bezpečnosti. Uznáva, že sú potrebné inteligentné vonkajšie hranice a zdôrazňuje, že je dôležité chrániť a posilniť priestor bez vnútorných hraníc. Víta preto zámer skonsolidovať riadenie schengenského systému a zároveň zabezpečiť, aby si zachoval charakter Spoločenstva a aby potrebné reakcie na vonkajšie udalosti vychádzali z transparentných spoločných európskych pravidiel, ktoré nebudú príliš obmedzovať prebiehajúcu cezhraničnú spoluprácu;

68. vzhľadom na čoraz väčšie výzvy v týchto oblastiach oceňuje podstatné zvýšenie rozpočtu navrhnutého vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2014 – 2020 pre vnútorné záležitosti, ako aj zjednodušenie štruktúry programov v tejto oblasti zo šiestich na dva: Fond pre azyl a migráciu a Fond pre vnútornú bezpečnosť. Žiada však o zabezpečenie rovnováhy medzi výdavkami na bezpečnosť a otázky spojené s hranicami a výdavkami v oblastiach, kde majú opatrenia

miestnych a regionálnych orgánov jednoznačný prínos, ako je integrácia migrantov a podmienky prijímania žiadateľov o azyl;

69. požaduje, aby sa občanom skutočne umožnilo slobodne sa pohybovať po Únii. Znamená to, že treba okrem iného zjednodušiť postupy pre občanov, ktorí sa rozhodli presťahovať na iné miesto v EÚ, najmä v súvislosti s uznávaním účinkov dokladov o osobnom stave, dedičských práv a rozhodnuté o rozvode;

70. zastáva názor, že miestne a regionálne orgány môžu účinne prispieť k vytvoreniu pevného rámca občianskeho a trestného práva, či už hmotného alebo procesného. Podporuje preto zámer posilniť procesné práva, zabezpečiť ochranu a bezpečnosť v celej Európe a ďalej rozvíjať súdnu a policajnú spoluprácu;

VIII. *Poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo*

71. sa bude aktívne podieľať na príprave budúcej legislatívy v súvislosti s SPP, pričom bude presadzovať väčší dôraz na zamestnanosť, ekologickejšiu SPP, posilnenie jej územného rozmeru a nevyhnutnosť regulácie v poľnohospodárstve. Okrem toho sa domnieva, že vzhľadom na naliehavú požiadavku, aby SPP zabezpečovala nielen potreby z hľadiska potravín, ale zároveň pomáhala Európe plniť jej hlavné úlohy, by sa mala viac zosúladiť so stratégiou Európa 2020 s cieľom zamerať sa na pracovné miesta v poľnohospodárstve, najmä v zraniteľných oblastiach, a umožniť poľnohospodárom dostávať platby na to, aby sa mohli zasadzovať za všeobecné blaho, napríklad posilňovaním potravinovej bezpečnosti, udržateľným hospodárením s prírodnými zdrojmi, zmiernením účinkov klimatických zmien a snahou oživiť vidiecke oblasti ako celok;

72. zasadzuje sa za spravodlivejšie rozdeľovanie prostriedkov SPP na základe objektívnych kritérií, ktoré by odrážali rozdielnu hospodársku situáciu v jednotlivých členských štátoch, a žiada o zjednodušenie priamych platieb;

73. ľutuje, že rozpočet na vidiecky rozvoj (101 miliárd EUR) zostane i naďalej neúmerne nízky v porovnaní s prostriedkami vyčlenenými na priame platby. Žiada, aby sa kladol väčší dôraz na podporu rozvoja vidieckeho hospodárstva a diverzifikácie, a najmä na lepšiu súčinnosť s politikou súdržnosti EÚ, pre ktorú je spoločný strategický rámec dobrým právnym a politickým rámcom;

74. prispeje k diskusiám o reforme spoločnej rybárskej politiky EÚ a Európskom fonde rybného hospodárstva, pričom bude zdôrazňovať, že je dôležité vybudovať udržateľné rybné hospodárstvo a zároveň treba mať neustále na zreteli sociálny a hospodársky rozvoj pobrežných regiónov, pretože sa domnieva, že je nevyhnutné, aby boli tieto dva aspekty v rovnováhe. Výbor regiónov si teda predovšetkým želá, aby sa viac podporovalo vytváranie udržateľných pracovných miest v pobrežných oblastiach a propagovala príťažlivosť práce v námornom sektore pre mladých ľudí, pričom treba súčasne zabezpečiť harmonické využívanie morských zdrojov;

IX. *Dat' EÚ dôrazný hlas na svetovom fóre*

75. oceňuje snahy EÚ podporovať prechod k demokracii kdekôľvek na svete. VR opakuje, že je potrebné zapojiť do tohto procesu všetkých aktérov, aby sa skutočne mohli vybudovať kapacity aj na miestnej a regionálnej úrovni;

76. bude i naďalej pracovať s ostatnými inštitúciami v snahe posilniť územný rozmer v procese rozširovania EÚ a podporiť zapojenie miestnych a regionálnych aktérov z kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín do vývoja v tejto súvislosti prostredníctvom jeho príslušnej komisie (CIVEX), a najmä prostredníctvom jeho pracovných skupín pre Turecko a krajiny západného Balkánu, ako aj zmiešaného poradného výboru EÚ – Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko. Oznamuje, že v roku 2012 bude vytvorený zmiešaný poradný výbor EÚ – Čierna hora, a opätovne potvrdzuje, že má v úmysle zriadiť takéto výbory so všetkými zostávajúcimi kandidátskymi krajinami, aby sa zabezpečil vhodný rámec, ktorý by sprevádzal prístupové rokovania z miestneho a regionálneho hľadiska;

77. bude ďalej využívať podporu Európskej komisie pre nástroj pre miestnu správu (Local Administration Facility – LAF), a bude spoluorganizovať študijné cesty volených miestnych zástupcov a vyššieho manažmentu z krajín, ktorú sú vo fáze vstupu do EÚ alebo v predvstupovej fáze, do Bruselu s cieľom predstaviť im prácu EÚ a lepšie ich oboznámiť s niektorými *acquis* Spoločenstva. Plánuje ďalej spolupracovať na organizovaní podujatí v rámci LAF v jednotlivých krajinách, s cieľom oboznámiť širšiu verejnosť s týmto nástrojom pre miestne a regionálne orgány, ktorý financuje úrad TAIEX, a zvýšiť jeho dosah. Okrem toho opakuje svoje odporúčanie, že podobné iniciatívy by sa mali rozvíjať aj pre susedné krajiny v snahe podporiť v nich budovanie kapacít na miestnej a regionálnej úrovni;

78. Pripomína, že ciele Európskej susedskej politiky, vrátane konsolidácie demokratických reforiem a pokroku smerom k pevnej demokracii, nemožno dosiahnuť bez aktívnej podpory miestnych a regionálnych orgánov a bude ďalej vynakladať svoje úsilie a prostriedky na rozvoj miestneho a regionálneho rozmeru tejto politiky;

79. prikladá veľký význam práci, ktorú Európsko-stredomorské zhromaždenie regionálnych a miestnych samospráv krajín Východného partnerstva (CORLEAP) robia pre dosiahnutie cieľov Európskej susedskej politiky, a poukazuje na príležitosti, ktoré v tejto súvislosti ponúkajú. VR bude reagovať na požiadavku, ktorá odznela na summite hláv štátov a predsedov vlád krajín Východného partnerstva vo Varšave, a bude sa usilovať premeniť CORLEAP na stály inštitucionálny rámec pre spoluprácu a zintenzívniť svoje úsilie priblížiť miestne a regionálne orgány z partnerských krajín viac k EÚ;

80. sa bude ďalej zasadzovať za väčšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do navrhovania, realizácie a hodnotenia stratégií rozvojovej spolupráce. VR bude preto podporovať lepšiu koordináciu opatrení, ktoré zavádzajú všetci aktéri, a presadzovať viacúrovňové riadenie a partnerstvo, aby sa zabezpečila účinná rozvojová pomoc. Takisto bude ďalej úzko spolupracovať s Komisiou, najmä pri organizovaní konferencie o decentralizovanej spolupráci a propagovaní Atlasu decentralizovanej spolupráce, ktorý mapuje existujúce projekty v oblasti spolupráce, ako aj internetového portálu, ktorý uľahčuje nadväzovanie kontaktov a partnerstiev s cieľom vytvárať projekty a zabezpečiť väčšiu efektívnosť pomoci;

81. poveruje predsedníčku VR, aby toto uznesenie predložila predsedovi Európskej rady, Európskemu parlamentu, Európskej komisii, poľskému predsedníctvu Rady EÚ a nadchádzajúcemu dánskemu a cyperskému predsedníctvu.

V Bruseli 15. decembra 2011

*Predsedníčka
Výboru regiónov*
Mercedes BRESSO

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

93. PLENÁRNE ZASADNUTIE ZO 14. A 15. DECEMBRA 2011

Stanovisko Výboru regiónov „Propagácia poľnohospodárskych produktov“

(2012/C 54/02)

VÝBOR REGIÓNOV

- uznáva, že dosah doterajších propagačných opatrení mimo EÚ je obmedzený. Z tohto dôvodu vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti ich preorientovania, pretože je nevyhnutné udržať vedúce postavenie EÚ vo vývoze agropotravinárskych produktov;
- súhlasí s názorom Komisie, že je potrebné posilniť miestne trhy;
- domnieva sa, že podpora európskeho potravinárskeho modelu nie je v súlade s využívaním geneticky modifikovaných organizmov a že výrobky obsahujúce GMO treba zo všetkých politík propagácie;
- je naklonený zlepšeniu informovania o priaznivých účinkoch zdravej a vyváženej stravy na zdravie;
- podporuje iniciatívy na rozšírenie povinného označovania miesta výroby na výrobkoch;
- považuje za nesmierne dôležité disponovať osobitnými propagačnými a informačnými nástrojmi, ktoré by boli účinnejšie ako súčasné nástroje, pokiaľ ide o riešenie krízových situácií a ktoré by dokázali urýchlene reagovať v záujme obnovenia dôvery spotrebiteľov a aj producentov;
- vyslovuje sa za to, aby sa výber programov neuskutočňoval výhradne na európskej úrovni a požaduje, aby boli regióny zapojené do výberových postupov a aby mali právomoc predkladať návrhy vzhľadom na to, že poznajú miestne subjekty a trhy, predovšetkým malých výrobcov;
- sa domnieva, že v rámci rokovaní o medzinárodných dohodách by mala mať Komisia na zreteli záujmy európskych agropotravinárskych producentov;
- jedným z najlepších spôsobov ako zabezpečiť ochranu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov z EÚ je zaistiť, že všetky potraviny predávané v EÚ (vrátane dovážaných) podliehajú tým istým alebo zodpovedajúcim požiadavkám na hygienu a bezpečnosť potravín;
- sa domnieva, že ktorýkoľvek produkt z EÚ, s výnimkou tabaku a alkoholických nápojov, by mal mať možnosť byť zaradený do propagačného programu, avšak zastáva názor, že uprednostňované by mali byť opatrenia týkajúce sa produktov prispievajúcich k zdravej a vyváženej životospráve, ako je napríklad ovocie a zelenina, mlieko, olivový olej atď., a opatrenia týkajúce sa iných produktov, ktoré majú diferencované označenia kvality spájajúce daný produkt s európskym územím.

Spravodajca	Pedro Sanz ALONSO (ES/ELS), predseda vlády autonómnej oblasti La Rioja
Referenčný dokument	Zelená kniha o propagačných a informačných opatreniach na podporu poľnohospodárskych produktov: stratégia so silnou pridanou hodnotou s cieľom propagovať chute Európy
	KOM(2011) 436 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné aspekty

1. si pozorne preštudoval Zelenú knihu o propagačných a informačných opatreniach na podporu poľnohospodárskych produktov: stratégia so silnou pridanou hodnotou s cieľom propagovať chute Európy a túto iniciatívu víta a hodnotí veľmi kladne;

2. sa domnieva, že európske poľnohospodárstvo má zásadný význam pre rozvoj miestnych a regionálnych ekonomík, pričom veľmi významne prispieva k vytváraniu pracovných miest a osídleniu daného územia. Taktiež sa domnieva, že táto politika má zásadný význam pre konsolidáciu aktivity v rámci tohto odvetvia;

3. súhlasí s myšlienkou, že úsilie, ktoré vyvíjajú výrobcovia z Európskej únie v oblasti hygieny, životného prostredia, dobrých životných podmienok zvierat, ako aj produktov v rámci európskych systémov kvality (CHZO, CHOP, ZTŠ, produkty biologického hospodárstva), je nie vždy známe alebo trhom správne oceňované. Táto skutočnosť môže u výrobcov vyvolávať istú frustráciu;

4. sa domnieva, že európsky model výroby predstavuje dôležitý diferenciálny prvok v porovnaní s konkurenčnými krajinami a že z tohto dôvodu je potrebné ho zhodnotiť s cieľom jeho propagácie;

5. si uvedomuje, že pokiaľ ide o rozmanitosť agropotravinárskych produktov, EÚ disponuje jedným z najväčších dedičstiev na svete a túto skutočnosť treba zúročiť a informovať o nej v EÚ aj mimo nej;

6. pripomína, že regióny a regionálne orgány sú kľúčovým partnerom pre rozvoj vidieka a miestnych trhov a významným zdrojom podpory organizácií kolektívnej propagácie malovýroby a miestnych trhov;

7. s potešením vníma skutočnosť, že doterajšia propagačná politika prispela k obnoveniu dôvery spotrebiteľov v krízových situáciách vyvolaných dioxínmi a BSE. Domnieva sa však, že súčasťou tejto politiky by mali byť informačné nástroje, ktoré by boli oveľa pohotovejšie a efektívnejšie z časového hľadiska, aby mohli prispieť k čo najrýchlejšiemu vyriešeniu krízových situácií, ako bola epidémia vyvolaná baktériou E.coli, a čo najskôr tak obnoviť dôveru spotrebiteľov;

8. uznáva, že dosah doterajších propagačných opatrení mimo EÚ je obmedzený. Z tohto dôvodu vyzýva Komisiu,

aby preskúmala možnosti ich preorientovania, pretože je nevyhnutné udržať vedúce postavenie EÚ vo vývoze agropotravinárskych produktov;

9. zastáva v tejto súvislosti názor, že v rámci nadchádzajúceho vypracovania koncepcie stratégie je potrebné, aby bola v súlade s cieľmi politiky EÚ v oblasti kvality, ako aj s cieľmi politiky jednotlivých členských štátov v oblasti kvality na základe rozdielnych podmienok vo výrobe a uvádzania výrobkov na trh. Najmä využívanie príslušných programov podpory EÚ sa musí stať účinnejšie a rozhodnejšie, a to vďaka značnému spružneniu existujúcich pravidiel a zosilňeniu postupov podávania žiadostí a ich vybavovania;

10. poukazuje na to, že vzhľadom na ďalší rozvoj propagačnej politiky EÚ, politiky kvality EÚ a reformy Spoločnej poľnohospodárskej politiky je potrebné v súlade s uvedenými cieľmi a predpokladmi prepracovať aj existujúce zákonné požiadavky EÚ na propagačné opatrenia členských štátov, usmernenia o štátnej pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013, ako aj nariadenie Komisie (ES) č. 1857/2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy (o ES) na štátnu pomoc pre malé a stredné podniky pôsobiace vo výrobe, spracovaní a odbyte poľnohospodárskych výrobkov;

11. súhlasí s tým, že viacnárodné alebo viacproduktové iniciatívy sa neosvedčili ako príťažlivé, a vyzýva Komisiu, aby preskúmala príčiny tejto skutočnosti a aby aj naďalej podporovala tento druh programov, najmä viacproduktové programy;

Aké ciele by mala mať informačná a propagačná politika na podporu poľnohospodárskych produktov a aký by mal byť jej prínos?

12. domnieva sa, že podpora európskej poľnohospodárskej a agropotravinárskej produkcie, či už na vnútornom trhu alebo v tretích krajinách, vedie k stimulácii zamestnanosti vo vidieckych oblastiach, pretože produkcia a spracovanie sú úzko spojené s danými územiami a tento územný rozmer musí zostať kľúčovým prvkom v rámci cieľa, ktorým je rovnomerný rozvoj európskeho územia;

13. súhlasí s tým, že propagačná a informačná politika na podporu agropotravinárskych produktov musí byť ambiciózná, musí mať diferencovaný strategický prístup ku konkrétnym produktom a trhom a zároveň musí zabezpečiť náležité vzájomné dopĺňanie sa všetkých nástrojov, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, aby sa dosiahla väčšia súčinnosť a zvýšila jej efektívnosť;

14. zastáva názor, že možnosť propagácie musí v budúcnosti presahovať predstavovanie všeobecného obrazu Európy a že sa musí výrazne uľahčiť: menovanie kolektívnych značiek, vrátane územných značiek, predovšetkým tých, ktoré majú podporu regiónov a vyhovujú presnej špecifikácii, určenie zemepisného pôvodu a spôsobu výroby, a zaistenie prístupu k pomoci pre malé a stredné podniky. Kto si chce získať spotrebiteľov tak na vnútornom trhu, ako aj v tretích krajinách, musí tiež podporovať vytváranie vzťahu k značke;

15. upozorňuje, že je potrebné, aby jedným z cieľov propagačnej a informačnej politiky bolo obnovenie dôvery spotrebiteľov v EÚ aj mimo nej v prípade akejkoľvek potravinovej krízy;

16. uvítal by väčšie úsilie pri informovaní spotrebiteľov o význame certifikácií kvality;

Aké informačné a propagačné opatrenia by sa mali zaviesť, aby sa posilnil rozvoj miestnych a regionálnych trhov?

17. súhlasí s názorom Komisie, že je potrebné posilniť miestne trhy, a to prostredníctvom politík, ktoré propagujú rôznorodosť miestnych produktov a ich spoločenskú, kultúrnu a historickú spätosť so spotrebiteľmi danej oblasti alebo regiónu, kde sa vyrábajú resp. pestujú, ako aj ich prínos k zníženiu vplyvu na životné prostredie obmedzením emisií CO₂ vo fáze prepravy, skladovania či balenia;

18. súhlasí s využívaním synergií medzi nástrojmi podpory regionálnych a miestnych trhov a ostatných európskych fondov, čo možno dosiahnuť začlenením opatrení na podporu týchto trhov do rôznych programov rozvoja vidieka, vrátane programu LEADER. V tejto súvislosti by mala Komisia trvať na tom, aby súčasťou všetkých programov rozvoja vidieka v európskych regiónoch boli opatrenia zamerané na podporu stratégií spojených s rozvojom miestnych trhov, propagáciu stratégií typu *slow food*, konzumáciu potravín z miestnych zdrojov, minimalizáciu vzdialenosti pri doprave potravín atď. a aby tieto programy presadzovali užšiu väzbu medzi producentmi a spotrebiteľmi;

19. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať a propagovať poľnohospodárske produkty aj zo znevýhodnených oblastí Európskej únie, ako sú napr. horské oblasti, najvzdialenejšie regióny, okrajové oblasti, ostrovy atď., s cieľom trvalo podporiť výrobu kvalitných produktov, najmä vzhľadom na otázku štátnej pomoci v súvislosti s niekedy nepochybne znevýhodnenými podmienkami výroby a propagácie, ktoré si vyžadujú rozsiahlejšiu ekonomickú podporu;

20. domnieva sa, že podpora európskeho potravinárskeho modelu nie je v súlade s využívaním geneticky modifikovaných organizmov a že výrobky obsahujúce GMO treba vyňať zo všetkých politík propagácie;

Aké sú konkrétne potreby v oblasti informovania o európskych produktoch a ich propagácie a aké by mali byť ciele na vnútornom trhu?

21. súhlasí s tým, že je potrebné vyvinúť osobitné úsilie na zviditeľnenie európskych systémov kvality (CHOP, CHZO, ZTS,

ekologické poľnohospodárstvo) nielen medzi spotrebiteľmi, ale aj u producentov a upozorniť tak na špecifické vlastnosti produktov, ktorými sa líšia od ostatných výrobkov, a výhody, ktoré prináša ich produkcia, kúpa a spotreba;

22. vyjadruje poľutovanie nad tým, že návrhy nariadenia týkajúce sa SPP po roku 2013, ktoré predložila Európska komisia, predovšetkým nariadenie o EPFRV, neobsahujú už žiaden nástroj na propagáciu kvalitných produktov (vypustenie pôvodného opatrenia 33 z osi 1), hoci konzultácie k zelenej knihe o propagácii poľnohospodárskych výrobkov neboli doteraz ukončené. Požaduje, aby boli predložené konkrétne návrhy, ktoré by nahradili terajšie opatrenia a aby návrhy nariadenia o SPP po roku 2013 aj naďalej zahŕňali propagačné opatrenia so zlepšením pre kvalitné produkty alebo aby boli zosúladené časové harmonogramy obidvoch reforiem;

23. je naklonený zlepšeniu informovania o priaznivých účinkoch zdravej a vyváženej stravy na zdravie a domnieva sa, že špeciálne úsilie treba vyvinúť v prípade mladších populačných ročníkov. V tomto smere by sa mohli zintenzívniť a podporovať kampane zamerané na zdravé a vyvážené stravovanie v školách, so sprievodným zameraním na sprístupnenie miestnych zdravých potravinových výrobkov v školách;

24. podporuje iniciatívy na rozšírenie povinného označovania miesta výroby na výrobkoch a podporuje podobné iniciatívy na označovanie v sektore stravovacích služieb;

25. považuje za nesmierne dôležité disponovať osobitnými propagačnými a informačnými nástrojmi, ktoré by boli účinnejšie ako súčasné nástroje, pokiaľ ide o riešenie krízových situácií a ktoré by dokázali urýchlene reagovať v záujme obnovenia dôvery spotrebiteľov a aj producentov;

Aké opatrenia by sa mali vypracovať na dosiahnutie cieľov a optimalizovanie činnosti Európskej únie na vnútornom trhu?

26. sa domnieva, že opatrenia, ktoré treba vypracovať v rámci EÚ, musia využívať všetky dostupné marketingové a mediálne nástroje, pričom v každom prípade je potrebné zvoliť tie najúčinnnejšie, a to podľa poslania, ktoré treba odovzdať, a cieľovej skupiny, ktorej je daná správa určená; považuje za nevyhnutné, aby k týmto nástrojom mali prístup všetci poľnohospodárski výrobcovia, tak jednotlivci, ako aj kolektívy;

27. vyslovuje sa za to, aby sa výber programov neuskutočňoval výhradne na európskej úrovni. Priame spolupôsobenie členských štátov pri výbere programov vedie podľa doterajších skúseností k vyššej akceptácii a motivácii u žiadateľov a subjektov zúčastňujúcich sa na programoch. Zároveň to zodpovedá zásade subsidiarity a dosiahne sa tým lepšie zohľadnenie miestnej situácie;

28. v súvislosti s týmto cieľom požaduje, aby boli regióny zapojené do výberových postupov a aby mali právomoc predkladať návrhy vzhľadom na to, že poznajú miestne subjekty a trhy, predovšetkým malých výrobcov. Regióny poskytujú rozhodujúcu podporu kolektívnym propagačným opatreniam malých výrobcov alebo výrobných jednotiek a niekedy ich dokonca iniciujú;

29. považuje za nevyhnutné viesť všeobecné kampane propagujúce výhody konzumovania produktov pôvodom z Európskej únie z dôvodu ich vysokej akosti, bezpečnosti, ekologickosti a rešpektovania dobrých životných podmienok zvierat, ktoré vyplývajú z prísnych povinných výrobných noriem ako aj z ešte prísnejších noriem stanovených členskými štátmi v oblasti nepovinných špecifikácií pravidiel výroby produktov. Nesmierne by ocenil, keby sa v prípadoch zemepisného označenia uvádzali informácie o spojení daného produktu s konkrétnym členským štátom alebo regiónom;

30. sa domnieva, že v snahe o dosiahnutie európskeho rozmeru by mali mať všetky propagačné opatrenia financované priamo Európskou komisiou (či všeobecného charakteru alebo týkajúce sa jedného produktu alebo skupiny produktov) rovnaké motto, posolstvo alebo spoločné hodnoty, ktoré by mala stanoviť Komisia;

31. víta návrh Európskej komisie na vytvorenie platformy na výmenu osvedčených postupov, ktorá by mala prispieť k zlepšeniu vypracovávania a definovania viacnárodných programov;

Aké sú konkrétne potreby v oblasti informovania o európskych produktoch a ich propagácie a aké by mali byť ich ciele na vonkajšom trhu?

32. upozorňuje Komisiu na skutočnosť, že európske agropotravinárske odvetvie vyvíja veľké úsilie v oblasti vonkajšej propagácie. VR sa domnieva, že EÚ zohráva veľmi dôležitú oficiálnu úlohu pri uľahčovaní vstupu na vonkajšie trhy a upevnenia pozície na nich prostredníctvom oficiálnych propagačných a informačných kampaní, a navrhuje, aby Komisia pri ich definovaní vždy zohľadnila odlišnosť situácie v jednotlivých členských štátoch a medzi jednotlivými subjektmi pôsobiacimi v európskom agropotravinárskom odvetví;

33. sa domnieva, že v rámci rokovaní o medzinárodných dohodách by mala mať Komisia na zreteli záujmy európskych agropotravinárskych producentov a pripraviť propagačné opatrenia pre krajiny, s ktorými uzatvára dohody, s cieľom zabezpečiť dostatočne rozsiahly a dôkladný prienik na ich trhy;

34. domnieva sa, že budúcnosť SPP súvisí s budúcou obchodnou politikou EÚ. Preto by Európska komisia na dosiahnutie účinnej propagácie na vonkajších trhoch mala znásobiť svoje úsilie, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky v rámci WTO, a mala by trvať na potrebe dôslednejšej ochrany chráneného označenia pôvodu (CHOP) a chráneného zemepisného označenia (CHZO) v kontexte Obchodnej dohody o nefalšovaní (ACTA);

35. jedným z najlepších spôsobov ako zabezpečiť ochranu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov z EÚ je zaisťovať, že všetky potraviny predávané v EÚ (vrátane dovážaných) podliehajú tým istým alebo zodpovedajúcim požiadavkám na hygienu a bezpečnosť potravín;

Aké opatrenia treba rozvíjať, aby sa dosiahli dané ciele a optimalizovala činnosť Európskej únie na vonkajšom trhu?

36. je presvedčený o tom, že na dosiahnutie väčšej účinnosti je potrebné lepšie kombinovať propagačné opatrenia, ktoré priamo zaviedla Komisia, s opatreniami, ktoré vypracovali producenti v rámci viacročných programov;

37. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila a rozšírila podporné opatrenia určené producentom z EÚ aj na vonkajšie trhy, a to prostredníctvom rozmanitého a flexibilného zoznamu opatrení prispôbených jednotlivým trhom, pre ktoré sú určené, ako aj druhom propagovaných produktov;

38. považuje za zásadné zavedenie opatrení, ktoré by malým a stredným podnikom umožnili a uľahčili prístup k uvádzaniu produktov na vonkajší trh predovšetkým pomocou internetu. V tomto smere môže byť nápomocné vytváranie sietí. Mohlo by sa zväziť aj prisúdenie vyššej priority alebo poskytnutie intenzívnejšej pomoci opatreniam, ktoré presadzujú zoskupenia malých a stredných podnikov;

Kto by mal byť príjemcom? Mali by byť niektorí príjemcovia uprednostňovaní?

39. si uvedomuje zložitosť situácie, keď sa súkromné subjekty finančne podieľajú na realizácii všeobecných propagačných kampaní zameraných na podporu európskeho modelu výroby či systémov kvality alebo informovanie o nich. Takéto kampane by preto mala viesť a financovať Komisia;

40. zdôrazňuje, že účinná propagácia nemôže prebiehať iba prostredníctvom odborných a medziodvetvových organizácií, ako to stanovujú platné predpisy, ale je potrebné tieto nástroje rovnoprávne sprístupniť aj orgánom členských štátov a najmä ich kolektívnym regionálnym hospodárskym subjektom, ktoré propagujú kvalitné potravinárske a poľnohospodárske produkty;

41. v oblasti propagácie pozitívne vníma skúsenosť s opatrením na propagáciu vína v tretích krajinách a z tohto dôvodu sa domnieva, že tento model by bolo možné uplatniť aj v prípade iných produktov. To by súkromným subjektom poskytlo prístup k vonkajšej propagácii, čo sa v odvetviach, ktoré sú slabšie rozvinuté alebo v ktorých chýbajú zastupiteľské organizácie, považuje za nevyhnutné;

Je možné uvažovať o synergiách medzi jednotlivými propagačnými a informačnými nástrojmi, ktoré má EÚ k dispozícii?

42. zastáva názor, že treba rešpektovať rozdiely medzi jednotlivými existujúcimi propagačnými nástrojmi, pretože každý z nich sa hodí pre iný produkt alebo škálu produktov a vyhovuje inej konkrétnej situácii, pokiaľ ide o veľkosť odvetvia, mieru štruktúrovanosti, cieľový trh atď. Z tohto dôvodu považuje za nevyhnutné zachovať popri horizontálnych opatreniach aj osobitné propagačné a informačné nástroje;

43. takisto žiada Komisiu, aby zabezpečila súdržnosť medzi súborom opatrení politiky na podporu akostných výrobkov a propagačnej politiky;

Ktoré poľnohospodárske produkty a potraviny by sa mali propagovať a podľa akých kritérií?

44. sa domnieva, že ktorýkoľvek produkt z EÚ, s výnimkou tabaku a alkoholických nápojov, by mal mať možnosť byť zaradený do propagačného programu, avšak zastáva názor, že uprednostňované by mali byť opatrenia týkajúce sa produktov prispievajúcich k zdravej a vyváženej životospráve, ako je napríklad ovocie a zelenina, mlieko, olivový olej atď., a opatrenia týkajúce sa iných produktov, ktoré majú diferencované označenia kvality spájajúce daný produkt s európskym územím;

Aké propagačné prostriedky by sa mali použiť na dosiahnutie väčšieho účinku?

45. rovnako ako Komisia považuje za pozitívne kombinovanie hlavných posolstiev, ktoré by mala stanoviť Komisia. Tie by mali byť začlenené do všetkých propagačných opatrení, ktoré vyzdvihujú európsky systém výroby a prínosy zdravej a vyváženej životosprávy, pričom pre určité druhy produktov by mali existovať osobitné posolstvá. Ich cieľom by mala byť propagácia európskeho agropotravinárskeho dedičstva, jeho rozmanitosti, tradície a kvality;

46. konštatuje, že do postupov by sa v mnohých ohľadoch mala zaviesť väčšia pružnosť, aby bolo predovšetkým možné reagovať aj na krátkodobý vývoj na príslušných trhoch. Malo by sa tak stať napr. skorým prispôbením smerníc, rozšírením možností presunu prostriedkov bez dodatočnej zmluvy s cieľom lepšie prispôsobiť prebiehajúce programy zmenenému vývoju na trhu, znížením požiadaviek na podrobné predkladanie žiadostí o program, ako aj rýchlejšim rozhodovaním Komisie;

47. sa domnieva, že vždy, keď je to možné, by mala byť zdôraznená informácia o pôvode produktu, aby sa nevytratila zmienka o spojitosti s Európskou úniou;

48. myslí si, že je obzvlášť vhodné používať kolektívne značky, vrátane územných značiek, predovšetkým tých, ktoré majú podporu regiónov a vyhovujú presnej špecifikácii. Rovnako by mohlo byť užitočné, keby možnosti propagácie v budúcnosti presahovali predstavovanie všeobecného obrazu Európy a menovanie značiek a výrobcov sa musí, najmä pre malé a stredné podniky, uľahčiť nad rámec doterajších výnimiek, pod podmienkou, že:

— toto menovanie bude zahrnuté do propagácie kolektívnej značky alebo má súvislosť s touto propagáciou;

— súkromné značky pridružené k operácii nebudú môcť priamo využívať európske financovanie;

49. sa domnieva, že profesijné organizácie pôsobiace na európskej úrovni môžu a musia zohrávať dôležitú úlohu pri urýchľovaní **viacnárodných programov**, ale na to je potrebné zlepšiť pružnosť ich riadiacich postupov a štruktúr;

Aký európsky rozpočet je potrebný na dosiahnutie našich cieľov?

50. súhlasí s tým, aby programy boli aj naďalej spolufinancované a aby v konkrétnych prípadoch mohla byť miera spolufinancovania vyššia ako súčasných 50 %, najmä ak ide o opatrenia na propagáciu mimo EÚ. Pokiaľ ide o potrebný rozpočet, navrhuje, aby Komisia preskúmala zdroje, ktoré na tento účel vyčleňujú konkurenčné krajiny EÚ, ako napríklad USA, a na základe získaných informácií predložila odhad potrebného rozpočtu.

V Bruseli 14. decembra 2011

Predseda
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020“

(2012/C 54/03)

VÝBOR REGIÓNŮV

- zdôrazňuje, že je nutné, aby vlády členských štátov plne zapájali miestne a regionálne orgány do národných stratégií integrácie rómskej populácie, pretože sociálna a ekonomická integrácia sa uskutočňuje hlavne na miestnej úrovni to tiež znamená, že vlády členských štátov musia miestnym a regionálnym orgánom poskytnúť finančné prostriedky potrebné na uskutočňovanie stratégií integrácie rómskej populácie;
- vyzýva národné vlády, aby podporili úsilie miestnych a regionálnych orgánov pri integrácii Rómov a v spolupráci so svojou miestnou a regionálnou úrovňou vytvorili koherentné vnútroštátne politiky a právne predpisy v kontexte jasného európskeho rámca, ktorý bude koordinovať ciele a prostriedky politik na rôznej úrovni;
- zdôrazňuje, že je nutné zaoberať sa na európskej úrovni všetkých úrovniach všade v Európe nevýhodným postavením rómskej populácie pokiaľ ide o diskrimináciu, chudobu, nedostatočnú úroveň vzdelania, prekážky na trhu práce, segregáciu v bývaní a nedostatočnú dostupnosť zdravotných a sociálnych služieb. Upozorňuje však na skutočnosť, že výraz „Róm“ je zastrešujúci pojem, ktorý zahŕňa aj ďalšie skupiny obyvateľstva s podobnými kultúrnymi charakteristikami. Skupiny, pre ktoré je spoločná marginalizácia a vylúčenie z európskej spoločnosti (Sintovia, Cigáni, kočovníci, Kalè, nomádi, Aškali a pod.), a ktoré sa nedajú začleniť do jedinej sociálnej a kultúrnej reality;
- domnieva sa, že na dosiahnutie týchto cieľov by bolo vhodné zohľadniť hľadisko rovnosti pohlaví a bojovať proti rozmanitej diskriminácii, ktorej sú Rómky vystavené, tak vo vlastnej komunite, ako aj mimo nej. Je potrebné podporovať ich účasť a zvyšovať ich sociálne cítenie tým, že sa im ponúknu možnosti vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnania, čo bude mať pozitívny vplyv na celú rodinu a na zdravie detí a ich vzdelávanie.

Spravodajca

Alvaro ANCISI (IT/EES), člen mestskej rady mesta Ravenna

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020

KOM(2011) 173 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNŮV**

1. víta oznámenie Komisie *Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020*, ktoré predstavuje významný krok smerom k zlepšeniu koordinácie politík integrácie Rómov na európskej úrovni;

2. súhlasí so závermi Rady EÚ o oznámení Komisie z 19. mája 2011, ktorá vyzýva Komisiu, aby pokračovala v činnosti pracovnej skupiny pre Rómov s cieľom začleniť integráciu Rómov do politík EÚ a posúdiť úlohu európskych finančných prostriedkov pri podpore integrácie rómskej populácie v EÚ a v rámci politiky rozširovania;

3. berie na vedomie a schvaľuje správu Európskeho parlamentu na tému integrácie Rómov *Stratégia EÚ v oblasti začleňovania Rómov* prijatú 9. marca 2011⁽¹⁾, v ktorej parlament vyzýva Komisiu, aby stanovila prioritné oblasti tejto stratégie a predložila plán zavedenia minimálnych záväzných noriem na úrovni EÚ pre prioritné oblasti vzdelávania, zamestnanosti, bývania a zdravotnej starostlivosti;

4. opakuje svoju ponuku spolupracovať s Komisiou, európskymi organizáciami a členskými štátmi pri podpore koherencie a súdržnosti politík, ako aj pri vypracovaní spoločných noriem merania s cieľom bojovať proti segregácii a diskriminácii Rómov a podporiť ich integráciu⁽²⁾;

5. zdôrazňuje, že je nutné zaoberať sa na všetkých úrovniach všade v Európe nevýhodným postavením rómskej populácie pokiaľ ide o diskrimináciu, chudobu, nedostatočnú úroveň vzdelania, prekážky na trhu práce, segregáciu v bývaní a nedostatočnú dostupnosť zdravotných a sociálnych služieb. Upozorňuje však na skutočnosť, že výraz „Róm“ je zastrešujúci pojem, ktorý zahŕňa aj ďalšie skupiny obyvateľstva s podobnými kultúrnymi charakteristikami. Skupiny, pre ktoré je spoločná marginalizácia a vylúčenie z európskej spoločnosti (Sintovia, Cigáni, kočovníci, Kalë, nomádi, Aškali a pod.), a ktoré sa nedajú začleniť do jedinej sociálnej a kultúrnej reality;

6. zdôrazňuje, že je nutné, aby vlády členských štátov plne zapájali miestne a regionálne orgány do národných stratégií integrácie rómskej populácie, pretože sociálna a ekonomická integrácia sa uskutočňuje hlavne na miestnej úrovni; to tiež

znamená, že vlády členských štátov musia miestnym a regionálnym orgánom poskytnúť finančné prostriedky potrebné na uskutočňovanie stratégií integrácie rómskej populácie;

7. vyzýva národné vlády, aby podporili úsilie miestnych a regionálnych orgánov pri integrácii Rómov a v spolupráci so svojou miestnou a regionálnou úrovňou vytvorili koherentné vnútroštátne politiky a právne predpisy v kontexte jasného európskeho rámca, ktorý bude koordinovať ciele a prostriedky politík na rôznej úrovni;

8. víta, že Komisia uznáva, že prístup jasne zameraný na Rómov a ich osobitné potreby a pevne zakotvený do celkovej stratégie boja proti chudobe a vylúčeniu je nielen v súlade so zásadou nediskriminácie tak na národnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ, ale je to aj prakticky jediný spôsob ako riešiť tento špecifický problém;

9. oceňuje, že Komisia zdôrazňuje potrebu politík zohľadňujúcich územné osobitosti a identifikáciu znevýhodnených mikroregiónov, pri ktorých sú potrebné špecifické opatrenia;

10. súhlasí s Komisiou v tom, že na odstránenie sociálneho vylúčenia rómskeho obyvateľstva a zlepšenie jeho situácie nestačí zákaz diskriminácie na základe rasy, farby pleti, etnického a sociálneho pôvodu alebo príslušnosti k určitej menšine (podľa článku 2 Zmluvy o Európskej únii a článku 21 Charty základných práv Európskej únie), ani samotné sociálno-ekonomické opatrenia;

11. nazdáva sa, že je potrebné aj naďalej zdôrazňovať požiadavku boja proti predsudkom, rasizmu, diskriminácii (tak priamej, ako aj nepriamej s osobitným zameraním na viacnásobnú diskrimináciu) a segregácii, ako aj nutnosť zmeny postoja občanov;

12. oceňuje vôľu Komisie podporiť národné stratégie integrácie Rómov stanovením dosiahnuteľných, merateľných a porovnateľných cieľov, lehôt a nástrojov a možností technickej pomoci na zlepšenie schopnosti členských štátov spravovať, monitorovať a hodnotiť a plánovaním finančnej pomoci EÚ na doplnenie a podporu rozpočtových prostriedkov členských štátov;

⁽¹⁾ INI/2010/2276.

⁽²⁾ Stanovisko Výboru regiónov na tému Sociálna a hospodárska integrácia Rómov v Európe.

13. súhlasí s úsilím Komisie určiť konkrétne nástroje na dosiahnutie cieľov, ktoré sú stanovené v tu posudzovanom rámci EÚ ako spoločná činnosť s Radou Európy, v rámci ktorej by sa v priebehu dvoch rokov malo vyškoliť 1 000 rómskych mediátorov na zlepšenie integrácie rómskych detí do škôl a spevnenie väzieb s rómskou komunitou;

Štyri prioritné ciele integrácie Rómov: dostupnosť vzdelania, zamestnania, zdravotnej starostlivosti a bývania

14. zastáva názor, že v mnohých členských štátoch majú regionálne a miestne orgány špecifické právomoci v štyroch prioritných oblastiach činnosti, ktoré Komisia stanovila za strategické v boji proti segregácii a sociálno-ekonomickému vylúčeniu rómskej populácie, a že sociálna súdržnosť sa vytvára na komunálnej úrovni;

15. považuje za dôležité, aby Komisia s poukázaním na stanovené štyri prioritné ciele vyzvala členské štáty stanoviť konkrétne, merateľné a porovnateľné ukazovatele s cieľom umožniť vytvorenie dôkladného systému monitorovania, ktorý by umožnil merať pokrok dosiahnutý v integrácii rómskej populácie a v odstraňovaní znevýhodnení;

16. súhlasí s cieľmi v týchto oblastiach:

- **prístup k vzdelaniu:** zaručiť, aby všetky rómske deti bez ohľadu na to, či ide o usadených alebo kočovných Rómov, ukončili základnú školskú dochádzku a mali prístup ku kvalitnému vzdelaniu bez diskriminácie alebo segregácie a zlepšiť prístup k vzdelávacím službám a starostlivosť o deti v ranom veku, čím sa zabezpečí rovnaké zaobchádzanie a dodržiavanie zásady rovnosti príležitostí, a znížiť počet žiakov, ktorí opúšťajú strednú školu predčasne a vo všeobecnosti podporiť odstraňovanie negramotnosti rómskej populácie;
- **prístup k vzdelaniu:** zmenšiť rozdiel medzi Rómami a zvyškom populácie v zamestnávaní tým, že sa zaručí plný a nediskriminačný prístup k odbornému vzdelávaniu, trhu práce a samostatne zárobkovej činnosti a podporia sa mikroúvery a stratégie sprostredkovania vo verejných službách zamestnanosti;
- **prístup k zdravotnej starostlivosti:** zabezpečiť Rómom, najmä ženám a deťom štandardizovaný prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti, poskytnúť im preventívne opatrenia a garantovaný prístup k sociálnym službám rovnakej úrovne ako zvyšku populácie, aktívne ich zapájať do zdravotných programov, ktoré sú im určené a rovnako sa usilovať o zníženie rozdielov medzi rómskou populáciou a európskym priemerom v špecifických zdravotných ukazovateľoch;
- **prístup k bývaniu a základným službám:** podporiť nediskriminačný prístup k bývaniu vrátane sociálnych bytov

a základných verejných služieb ako sú dodávky vody, elektriny a plynu a riešiť aj špecifické požiadavky neusadených Rómov;

17. domnieva sa, že na dosiahnutie týchto cieľov by bolo vhodné zohľadniť hľadisko rovnosti pohlaví a bojovať proti rozmanitej diskriminácii, ktorej sú Rómky vystavené, tak vo vlastnej komunite, ako aj mimo nej. Je potrebné podporovať ich účasť a zvyšovať ich sociálne cítenie tým, že sa im ponúknu možnosti vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnania, čo bude mať pozitívny vplyv na celú rodinu a na zdravie detí a ich vzdelávanie;

18. nazdáva sa, že príčinou mobility Rómov v rámci Európy nemusí byť len nedostatok hospodárskych a pracovných príležitostí, ale ňou môže byť aj sociálne vylúčenie a diskriminácia pri prístupe k službám, a preto sú potrebné európske stratégie a fondy na riešenie mobility v rámci Európy a na podporu spolupráce medzi regiónom pôvodu a regiónom, do ktorého sa prisťahujú;

Previerka subsidiarity a proporcionality

19. hodnotí dodržanie zásady subsidiarity a proporcionality tak, ako je vymedzená v článku 5 Zmluvy o Európskej únii:

- oznámenie Komisie je v súlade so zásadou subsidiarity, pretože nadnárodná povaha európskej rómskej komunity a spoločné aspekty sociálneho vylúčenia, ktorému je táto komunita vystavená v jednotlivých regiónoch v Európe, znamenajú, že navrhované opatrenia možno lepšie uskutočniť na úrovni EÚ;
- zavádzané opatrenia nepredstavujú nové právne nástroje, pretože na jednej strane zodpovedajú otvorenej metóde koordinácie a druhej strane mnohé z nich vychádzajú z platných normatívnych rámcov, čo je v súlade so zásadou proporcionality;

20. berie na vedomie správu o konzultácii siete na monitorovanie subsidiarity a oceňuje jej prínos, keďže:

- sieť Výboru regiónov na monitorovanie subsidiarity považuje tému oznámenia Komisie za jednu z citlivých tém z hľadiska subsidiarity, začala medzi partnermi siete konzultáciu, ktorá sa skončila 5. augusta 2011 a v záveroch ktorej sa uvádza, že oznámenie Komisie je potrebné, pretože môže byť prínosom, a že je teda dodržaná zásada subsidiarity;

— sa v nej uvádza, že rómska komunita si musí zachovať svoju identitu;

— okrem toho sa v nej zdôrazňuje, že národné a regionálne politiky sa ukázali ako pomerne neúčinné v boji proti vylúčeniu a chudobe, zatiaľ čo výlučne národným iniciatívam chýba koherencia a teda výsledný rámec je považovaný za roztrieštený;

— príspevky účastníkov poukazujú najmä na to, že otázka integrácie Rómov je vnímaná ako otázka nadnárodnej povahy, ktorú je potrebné riešiť koordinovaným spôsobom, a že ich integrácia sa môže týkať naraz viacerých členských štátov;

— opatrenie EÚ by tu mohlo priniesť niekoľko pozitívnych účinkov, ako je zlepšenie koherencie a účinnosť národných stratégií členských štátov alebo zavedenie globálneho a integrovaného prístupu; európske opatrenie by okrem toho umožnilo zlepšiť výmenu informácií, kontaktov a spolufinancovanie integračných projektov; opatrenie EÚ by mohlo byť veľmi účinným spôsobom ako zvýšiť povedomie občanov o potrebe zlepšenia situácie Rómov;

— pri konzultácii bolo okrem iného zdôraznené, že členské štáty a regionálne a miestne orgány by mali byť v stave vypracovať vhodné stratégie, ktoré by zohľadňovali miestne podmienky a odrážali povahu a veľkosť rómskej populácie, preto zdôrazňuje, že zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do prípravy a plánovania opatrení stanovených štátnymi orgánmi je rozhodujúce na zabezpečenie ich úspechu;

21. považuje za nutné, aby sa v rámci jestvujúcich koordinovaných mechanizmov zahrňujúcich aj otvorenú metódu koordinácie posúdilo, aké sú najúčinnější spôsoby, ktoré možno členským štátom ponúknuť ako nástroje štruktúrovanejšej spolupráce, najmä na systematické začleňovanie rómskej otázky do európskych a národných politík a zavádzanie minimálnych povinných štandardov na podporu sociálnej, ekonomickej a kultúrnej integrácie rómskej menšiny;

22. okrem toho sa nazdáva, že je žiaduce silnejšie viacúrovňové riadenie, ktoré by do procesov prijímania rozhodnutí zapojilo miestne a regionálne orgány, nepovažovalo ich len za výkonné jednotky a poskytlo im nástroje a finančné prostriedky, aby mohli čeliť výzvam, ktoré predstavuje integrácia Rómov;

Záverečné odporúčania

23. odporúča členským štátom, aby vypracovali alebo zrevidovali svoje národné stratégie integrácie Rómov v súlade s časovým plánom Komisie, aby do procesu prijímania a výkonu rozhodnutí zapojili regionálne a miestne orgány a pritom zohľadnili osvedčené postupy a aby mali na zreteli,

že bez výrazného zapájania týchto orgánov nebude možné dosiahnuť ciele stanovené v rámci EÚ pre integráciu Rómov do roku 2020;

24. odporúča členským štátom, miestnym a regionálnym orgánom, aby vlastné stratégie integrácie Rómov vypracovali, uskutočnili a kontrolovali v úzkej spolupráci s rómskou občianskou spoločnosťou, pričom by využili rôzne formy zastúpenia, poradenstva, účasti na plánovaní, rozhodovaní, vykonávaní, kontrole a hodnotení politík a projektov, ktoré sa jej týkajú;

25. odporúča členským štátom, aby v úzkej spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi vytvorili účinný systém monitorovania na vyhodnotenie účinku opatrení na integráciu Rómov tak, aby ich mohli uplatňovať spoločne s všetkými príslušnými orgánmi a záujmovými skupinami;

26. odporúča bezodkladne uskutočňovať rozhodnutia prijaté na samite starostov venovanom problematike Rómov, ktorý sa konal 22. septembra 2011 v Štrasburgu;

27. odporúča členským štátom, aby vypracovali stratégie, ktoré by sa otázkou integrácie Rómov nezaoberali len z hľadiska sociálne a ekonomicky znevýhodnenej skupiny, ale aj z hľadiska menšiny, ktorá má práva stanovené v Rámcovom dohovore na ochranu národnostných menšín (ETS/STE č. 157), ako to odporúča Rada Európy;

28. žiada Európsku komisiu, aby zabezpečila potrebné finančné a iné zdroje na vykonávanie rôznych akčných plánov a iniciatív;

29. odporúča členským štátom a miestnym a regionálnym orgánom, aby podporili aktivity zamerané na zhodnotenie kultúry a identity rómskej populácie, ktoré sú rozhodujúce v boji proti stereotypom, xenofóbii a rasizmu, a aby podporili sociálnu a ekonomickú integráciu bez vyvolávania kultúrnej asimilácie;

30. odporúča členským štátom a miestnym a regionálnym orgánom, aby k stratégiám zameraným na boj proti predsudkom voči Rómom, proti rasizmu a diskriminácii pristupovali s vedomím, že samotné sociálno-ekonomické opatrenia bez skutočnej zmeny postoja občanov nestačia na podporu integrácie rómskej populácie;

31. odporúča členským štátom a miestnym a regionálnym orgánom, aby prijali konkrétne špecifické opatrenia na odstránenie znevýhodnenia rómskej populácie a zaručenie rovnakého prístupu k vzdelaniu, zamestnaniu, zdravotným a sociálnym službám, bývaniu a základným službám aj posilnením kontaktov s rómskou populáciou prostredníctvom rómskych kultúrnych mediátorov;

32. odporúča členským štátom a regionálnym a miestnym orgánom podporovať jednotné uplatňovanie stratégie integrácie Rómov pomocou stratégií EÚ na znižovanie výskytu chudoby a sociálneho vylúčenia a zabrániť marginalizácii a vylúčeniu rómskych detí už od najútlejšieho veku zabezpečením služieb v oblasti vzdelávania, asistencie a starostlivosti o deti do veku troch rokov, so zárukou ich úplnej integrácie a rešpektovania práv. Vzhľadom na medzigeneračné aspekty sociálneho a hospodárskeho vylúčenia obmedzenie chudoby a segregácie detí výrazne znižuje riziko ich vylúčenia a diskriminácie po sociálnej a hospodárskej stránke, i v oblasti zamestnania v budúcnosti;

33. odporúča miestnym a regionálnym orgánom, aby si vzájomne vymieňali osvedčené postupy v oblasti začleňovania Rómov a aby si boli vedomé toho, že siete ako EUROCITIES, medzinárodné inštitúcie a ďalší vládni i mimovládni aktéri

pôsobiaci vo vytypovaných štyroch prioritných oblastiach môžu prispieť k implementácii Rámca EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020 vychádzajúc z miestneho hľadiska a zapájaním miest všetkých európskych krajín;

34. odporúča členským štátom, aby prijali výzvu Komisie a využívali finančné prostriedky EÚ vyčlenené na podporu úsilia o uľahčenie integrácie Rómov, ako napr. štrukturálne fondy, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, európsky nástroj mikrofinancovania Progress, a aby do využívania technickej pomoci EÚ na zlepšenie schopnosti riadiť, kontrolovať a hodnotiť projekty zapájali nielen miestne a regionálne orgány a rómsku občiansku spoločnosť, ale ako poradenské subjekty aj medzinárodné organizácie, náboženské organizácie a mimovládne organizácie.

V Bruseli 14. decembra 2011

*Predsedníčka
Výboru regiónov*
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Preskúmanie Európskej susedskej politiky“

(2012/C 54/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- sa nazdáva, že výraznejšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do susedskej politiky môže zvýšiť povedomie, účasť a podporu občanov, pokiaľ ide o ciele tejto politiky, a zabrániť vzniku dojmu, že za záležitosti nášho kontinentu zodpovedajú výlučne vlády jednotlivých krajín alebo inštitúcie v Bruseli. V tejto súvislosti môžu miestne a regionálne orgány tiež pomôcť odvrátiť nebezpečné prejavy izolacionizmu alebo opätovného presunu prijímania všetkých politických rozhodnutí zo spoločnej európskej na národnú úroveň („znovuznárodnenie“), ktoré by mohli ohroziť stabilitu krajín a regiónov vo vnútri aj mimo EÚ;
- vysoko oceňuje prácu a možnosti využitia Európsko-stredomorského zhromaždenia regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM), ktoré umožňuje zapojenie regionálnych a miestnych orgánov do európsko-stredozemskej politickej diskusie a poskytuje územný rozmer projektom, ktoré vybral generálny sekretariát Únie pre Stredozemie. Zároveň zabezpečuje výmenu osvedčených postupov a prispieva k dosahovaniu cieľov ESP;
- zároveň podporuje Konferenciu regionálnych a miestnych orgánov Východného partnerstva (CORLEAP) ako sieť pre multilaterálnu spoluprácu medzi regionálnymi a miestnymi orgánmi z EÚ a krajín Východného partnerstva, ktorej cieľom je zvýšiť zapojenie týchto samospráv do realizácie ESP. Jej zámerom je tiež spolupracovať s miestnymi a regionálnymi orgánmi z krajín Východného partnerstva na vytvorení stáleho inštitucionálneho rámca pre spoluprácu;
- odporúča zintenzívniť vykonávanie susedskej politiky v celej oblasti Čierneho mora. Treba zdôrazniť pretrvávajúci geopolitický význam tohto regiónu pre EÚ, z čoho tiež vyplýva dôležitosť Čiernomorskej synergie. EÚ by mala výrazne podporovať členské krajiny EÚ hraničiace s touto oblasťou pri ich činnosti týkajúcej sa susedskej politiky.

Spravodajca	Jacek PROTAS (PL/EES), maršalek Varmsko-mazurského vojvodstva
Referenčný dokument	Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Nová reakcia na meniace sa susedstvo“
	KOM (2011) 303 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Úvodné pripomienky

1. vyjadruje spokojnosť s návrhom Komisie a jeho zastrešujúcim cieľom, ktorý výrazne vyzdvihuje význam podporného úsilia pri budovaní silnej demokracie a uskutočňovaní politických reforiem v partnerských krajinách. Miestne a regionálne samosprávy v EÚ zohrávajú nespochybniteľnú úlohu ako demokratické a politické orgány a majú zásadný význam pri budovaní demokracie. Z tohto dôvodu sa budú ochotne podieľať na tomto úsilí susedskej politiky.

2. S veľkým uspokojením víta doterajší vývoj Európskej susedskej politiky (ESP) spočívajúci na jej postupnom rozčleňovaní a prispôbovaní konkrétnym potrebám a situáciám. Výbor regiónov kladne hodnotí skutočnosť, že pôvodný projekt z roku 2004 („one size fits all“) bol rozpracovaný na čoraz špecializovanejšie nástroje (tailor made).

3. S uspokojením víta prehlbujúce sa špecifické zameranie Európskej susedskej politiky na Východné partnerstvo, Úniu pre Stredozemie a črtajúcu sa Čiernomorskú synergiu.

4. Nazdáva sa, že proces rozčleňovania ESP by mal pokračovať ďalej a susedská politika by sa mala stať neoddeliteľnou súčasťou ambiciózne a súdržnej európskej zahraničnej politiky a jej čoraz špecializovanejším nástrojom.

5. Zdôrazňuje, že susedská politika uplatňovaná v regiónoch a regionálnymi orgánmi môže byť účinným nástrojom propagácie hodnôt, na ktorých spočíva Európska únia: / – rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv vrátane práv jednotlivcov patriacich k menšinám.

6. Odporúča, aby susedská politika nabádala na účasť všetky regióny EÚ, pričom by mala čerpať z odborných poznatkov a skúseností regionálnych a miestnych orgánov v oblasti vonkajších vzťahov.

7. Pokladá za obzvlášť dôležité nakloniť regionálnu verejnú mienku susedskej politike.

8. Vyzdvihuje význam rozvíjania roviny medzivládnych kontaktov ako aj roviny kontaktov medzi ľuďmi („people-to-people“) v rámci Európskej susedskej politiky. Úloha miestnych a regionálnych orgánov môže byť obzvlášť dôležitá pri

nadväzovaní cieľenej a zodpovednej spolupráce s organizáciami občianskej spoločnosti, ale ako verejné orgány by mali tiež zohrávať úlohu pri budovaní vzťahov na administratívnej/oficiálnej úrovni.

9. Nazdáva sa, že výraznejšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do susedskej politiky môže zvýšiť povedomie, účasť a podporu občanov, pokiaľ ide o ciele tejto politiky, a zabrániť vzniku dojmu, že za záležitosti nášho kontinentu zodpovedajú výlučne vlády jednotlivých krajín alebo inštitúcie v Bruseli. V tejto súvislosti môžu miestne a regionálne orgány tiež pomôcť odvrátiť nebezpečné prejavy izolacionizmu alebo opätovného presunu prijímania všetkých politických rozhodnutí zo spoločnej európskej na národnú úroveň („znovuznárodnenie“), ktoré by mohli ohroziť stabilitu krajín a regiónov vo vnútri aj mimo EÚ.

10. Zdôrazňuje význam spolupráce regiónov z členských i nečlenských štátov Únie, ktoré navzájom nesusedia.

11. Odporúča podporovať nielen hospodársky rast ako taký, ale aj trvalo udržateľný rozvoj susedných krajín, s osobitným dôrazom na odstraňovanie regionálnych a sociálnych rozdielov.

12. Víta návrh Komisie podnecovať a podporovať partnerstvá. Dlhodobá spolupráca medzi všetkými zainteresovanými stranami v spoločnosti presadzuje pluralizmus a angažovanosť na mnohých úrovniach, čo zase zlepšuje predpoklady na udržateľný hospodársky, sociálny a demokratický rozvoj.

13. Nazdáva sa, že druhy činnosti a aktivity, ktoré sa núkajú v rámci euroregiónu ako formy organizácie, môžu byť obzvlášť prínosné v rámci Európskej susedskej politiky, s podporou nástrojov, ako sú TAIEX, SIGMA, družobné partnerstvá miest a regiónov, akčné plány ESP.

14. Súhlasí s návrhom Komisie, že účinné regionálne partnerstvá možno budovať v oblastiach, ako je napríklad rozvoj malých a stredných podnikov, životné prostredie, vzdelávanie, príležitosti pre mládež, kultúra, doprava, výskum, rozvoj vidieka a zamestnanosť. Miestne a regionálne orgány v EÚ majú v týchto oblastiach bohaté skúsenosti a praktické odborné poznatky a rady by sa do partnerstiev zapojili.

15. Prízvukuje hlavné zámery svojho stanoviska na tému „Intenzívna európska susedská politika“ a pripomína jej význam a aktuálnosť.

16. Upozorňuje na úlohu inštitúcií EÚ v procese účinného využívania dostupných prostriedkov partnerskými krajinami a požaduje sústredenie na spoluprácu v praxi, ktorá by prinášala konkrétne výsledky.

17. Dôrazne upozorňuje na to, že v rozpočte EÚ na roky 2014 – 2020 musia byť na zavádzanie ESP zabezpečené primerané prostriedky.

18. Vyjadruje spokojnosť so želaním Komisie zjednodušiť a zefektívniť rôzne finančné nástroje a vyzdvihuje možný dosah a prínos tohto kroku.

Diferenciácia susedskej politiky, metódy činnosti, úloha regiónov

19. Vyjadruje presvedčenie, že potrebná diferenciácia susedskej politiky by nemala mať len formálny charakter prejavujúci sa na zemepisnom rozdelení na jej južný a východný rozmer.

20. Odporúča rozčleniť susedskú politiku v závislosti od úrovne fungovania demokracie (t. j. procesu demokratizácie), dodržiavania ľudských a občianskych práv, zásad právneho štátu a tiež priebehu procesov transformácie usporiadania a hospodárstva (s osobitným dôrazom na zavádzanie princípov voľného trhu) v jednotlivých krajinách. Susedská politika bude tým účinnejšia, čím bude adresnejšia.

21. Považuje za vhodné vytvoriť politické nástroje umožňujúce pristupovať k sociálnej činnosti územných samospráv ako aj celoštátnej úrovne zodpovedajúco diferencovaným spôsobom v závislosti od príslušných špecifik a možností. Činnosť v týchto rôznych oblastiach by mala byť koordinovaná, ale nemusí a často by ani nemala prebiehať súbežne.

22. Nazdáva sa, že v susedskej politike na vládnej úrovni je zásada „viac za viac“ („more for more“) zrejماً a opodstatnená.

23. Domnieva sa, že na spoločenskej úrovni je táto zásada nejasná a navyše jej formálne uplatňovanie môže byť dokonca kontraproduktívne, keďže komplikuje kontakty, ktoré už boli nadviazané v rámci prístupu zdola-nahor. Efektívnosť spoločenských kontaktov súvisí totiž s ich trvalosťou a čo najmenšou mierou formálnosti.

24. Nazdáva sa, že zapojenie miestnych a regionálnych orgánov nemôže nahradiť zapojenie občianskych skupín a tretieho sektora.

25. Zdôrazňuje, že účasť tretieho sektora treba uznať za významný faktor susedskej politiky, ktorý si vyžaduje špecifické nástroje.

26. Vyzdvihuje úlohu miestnych a regionálnych samospráv pri prehľbovaní obchodných kontaktov a nazdáva sa, že väčšia hospodárska integrácia môže byť katalyzátorom spoločenských i politických zmien. Nabáda preto krajiny zapojené do ESP, aby vytvárali zóny voľného obchodu.

27. Vysoko oceňuje prácu a možnosti využitia Európsko-stredomorského zhromaždenia regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM), ktoré umožňuje zapojenie regionálnych

a miestnych orgánov do európsko-stredozemskej politickej diskusie a poskytuje územný rozmer projektom, ktoré vybral generálny sekretariát Únie pre Stredozemie. Zároveň zabezpečuje výmenu osvedčených postupov a prispieva k dosahovaniu cieľov ESP.

28. Zároveň podporuje Konferenciu regionálnych a miestnych orgánov Východného partnerstva (CORLEAP) ako sieť pre multilaterálnu spoluprácu medzi regionálnymi a miestnymi orgánmi z EÚ a krajín Východného partnerstva, ktorej cieľom je zvýšiť zapojenie týchto samospráv do realizácie ESP. Jej zámerom je tiež spolupracovať s miestnymi a regionálnymi orgánmi z krajín Východného partnerstva na vytvorení stáleho inštitucionálneho rámca pre spoluprácu.

29. Požaduje, aby Európska únia, Únia pre Stredozemie, vlády jednotlivých štátov a medzinárodní aktéri pokračovali v spolupráci so zhromaždením ARLEM, ktoré spája Výbor regiónov a združenia regionálnych a miestnych orgánov v záujme lepšej koordinácie a vyššej účinnosti krokov uskutočňovaných v Stredozemí.

30. Odporúča snažiť sa v rámci spoločenských kontaktov vytvárať situácie, pri ktorých majú stretnutia predovšetkým medziľudský a bezprostredný charakter. Ide o osobné zaangažovanie účastníkov, a nie len zapojenie do inštitucionálnych funkcií a aktivít.

31. Nazdáva sa, že je potrebné usilovať sa prebudiť záujem miest a regiónov o kultúrne výmeny. Ide o oblasť, v ktorej môže obzvlášť účinne pôsobiť tretí sektor. Vyžaduje si to však výraznú podporu zo strany miestnych i regionálnych samospráv, ako aj ústredných vlád.

32. Nazdáva sa, že je potrebné vyrovnávať rozdiely medzi jednotlivými zoskupeniami regiónov v závislosti od ich rozličných zemepisných umiestnení. Celková koordinácia zahraničnej politiky EÚ musí zabezpečiť, že diferenciácia nepovedie k „súpereniu“ medzi južnou a východnou oblasťou a špecifické zameranie regiónov na jednotlivé sféry susedskej politiky nesmie vytvárať či prehľbovať prípadné rozdiely v záujmoch či nesprávne poňatú rivalitu.

33. Nazdáva sa, že inštitucionalizácia susedskej politiky by mala umožňovať a podporovať zaangažovanie a činnosť regiónov „na diaľku“ (napr. spolupráca regiónov zo strednej Európy v oblasti Stredozemného mora alebo regiónov západnej Európy v rámci východného rozmeru). Posilnilo by to pocit spoluzodpovednosti regiónov za ESP v celom rozsahu.

34. Nazdáva sa, že by sa mala posilniť osobitná úloha regiónov ležiacich na citlivých východných a južných hraniciach EÚ. Práve týchto regiónov sa bezprostredne týkajú problémy spojené s európskym susedstvom. Európska susedská politika by sa v žiadnom prípade nemala viesť pomimo týchto regiónov, ale mala by zohľadňovať ich špecifické záujmy.

35. Odporúča, aby sa pohraničným regiónom Európskej únie dostalo osobitnej podpory v rámci Európskej susedskej politiky.

36. Nazdáva sa, že Európska susedská politika by mala zohľadniť existujúce vzťahy s tretími krajinami, najmä na východe, a to hlavne s Ruskom. Je potrebné, aby si regióny boli vedomé tohto aspektu ESP a aby sa podporovali vhodné formy spolupráce so všetkými zainteresovanými tretími krajinami.

37. Vyhlasuje, že zamýšľa podporovať demokratizačné procesy v jednotlivých krajinách susediacich s EÚ prostredníctvom ďalšej organizácie spoločných misií na monitorovanie priebehu volieb v spolupráci s Kongresom miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy.

Podmienky uplatňovania susedskej politiky v jednotlivých krajinách

38. Nazdáva sa, že je potrebné zohľadniť osobitné podmienky činnosti Východného partnerstva a susedskej politiky v oblasti Kaukazu.

39. Konštatuje, že Gruzínsko si v rámci Východného partnerstva stálu a systematickú podporu obzvlášť vzhľadom na dôsledky konfliktu z roku 2008.

40. Odporúča zintenzívniť vykonávanie susedskej politiky v celej oblasti Čierneho mora. Treba zdôrazniť pretrvávajúci geopolitický význam tohto regiónu pre EÚ, z čoho tiež vyplýva dôležitosť Čiernomorskej synergie. EÚ by mala výrazne podporovať členské krajiny EÚ hraničiace s touto oblasťou pri ich činnosti týkajúcej sa susedskej politiky.

41. Považuje Moldavsko za zvláštny prípad. Susedská politika a Východné partnerstvo tam dosiahli značný pokrok, a preto treba podnecovať čo najširší záujem o rozvoj v tejto krajine. Dosiahnutie čo i čiastočného úspechu môže mať veľký význam pre propagáciu susedskej politiky i európskej zahraničnej politiky.

42. Odporúča venovať pozornosť špecifikám Kaliningradskej oblasti, ktorá nie je zahrnutá do susedskej politiky napriek svojej špecifickej polohe. Predstavuje nezvyčajne dôležité a citlivé územie, ktoré nielen že hraničí s EÚ, ale je jej hranicami obklopené zo všetkých strán. Pri uplatňovaní susedskej politiky v okolitých oblastiach nemožno prehliadať špecifický charakter tohto regiónu.

43. Nazdáva sa, že napriek rozčarovaniu zo stále zložitejšej situácie v Bielorusku je potrebné naďalej podporovať uplatňovanie susedskej politiky v tejto krajine.

44. Uznáva, že je nevyhnutné dôsledne podporovať demokratický, politický, hospodársky a spoločenský proces transformácie na Ukrajinu.

45. Odporúča, aby v súčasnej situácii spojenej s tzv. arabskou jarou susedská politika zohrávala významnú úlohu

prostredníctvom rozvíjania kontaktov medzi spoločnosťami. V najbližšom čase by sa mala tejto oblasti venovať zvláštna a veľmi intenzívna pozornosť. Angažovanosť v tomto regióne treba vnímať ako previerku zodpovednosti všetkých členov EÚ ako štátov, regiónov i ako spoločností.

46. Pripomína, že každá krajina južného Stredozemia je iná a že prístup EÚ musí byť špecifický a prispôsobený konkrétnej situácii. Avšak budovanie demokracie a prechod k demokracii sú univerzálne fenomény a začínajú sa v prvom rade a predovšetkým na najnižšej úrovni, a ak majú byť stabilné a v spoločnosti hlboko zakorenené, nemožno ich zaviesť zhora.

Význam územnej spolupráce ako nástroja susedskej politiky

47. Nazdáva sa, že euroregióny sú pre susedskú politiku zdrojom dôležitých skúseností. V prípade krajín strednej Európy sa stali pomocným nástrojom v prístupovom procese a po ich vstupe do Európskej únie pomocným nástrojom na riadenie vzťahov so susednými krajinami, ktoré nie sú členmi Únie.

48. Ponúka preto svoju podporu pri vytváraní trvalých decentralizovaných politických a administratívnych štruktúr, a to vzhľadom na to, že administratívne a inštitucionálne kapacity miestnych a regionálnych orgánov uľahčujú spoluprácu na nižšej ako celoštátnej úrovni, zlepšujú účinnosť a dobrú správu vecí verejných a majú zásadný význam pre proces demokratickej zmeny.

49. Odporúča preskúmať možnosti posilnenia existujúcich euroregiónov pomocou nástroja, ktorým je európske zoskupenie územnej spolupráce, pretože pre zainteresované strany by to znamenalo lepšiu právnu istotu a transparentnosť štruktúr, ktoré sa zriaďujú. Opakuje svoju žiadosť, že vytvoriť EZÚS s tretími krajinami by malo byť možné na dvojstrannom základe a vyzýva členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby prijali potrebné kroky na uľahčenie vytvárania a implementovania EZÚS.

50. Zdôrazňuje užitočnosť programov na budovanie kapacít z praktického hľadiska, a to v kontexte rozširovania a Európskej susedskej politiky a – poukazujúc na pilotný program nástroja pre miestnu správu (LAF – Local Administration Facility) ako konkrétny príklad⁽¹⁾ – opakuje svoj návrh, aby boli obdobné iniciatívy vypracované aj pre krajiny južného Stredozemia s cieľom podporiť budovanie ich kapacít na miestnej a regionálnej úrovni.

51. Poukazuje na to, že euroregióny sú formou organizácie, ktorá umožňuje realizáciu rozsiahleho spektra opatrení od hospodárskej po kultúrnu oblasť. Je živnou pôdou pre sponzorované procesy spolupráce s účasťou tretieho sektora. Euroregión sa ukázal byť pružným a nezvyčajne účinným nástrojom činnosti na hraniciach strednej i východnej Európy, ktoré tvoria pohraničie Európskej únie.

⁽¹⁾ VR už úzko spolupracuje s Európskou komisiou na podpore tohto pilotného programu, ktorý je v súčasnosti vyhradený iba pre kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny.

52. Odporúča podporovať projekty a iniciovať vytváranie ďalších euroregiónov (čerpajúcich zo skúseností už dlhšie fungujúcich euroregiónov), najmä tých, ktoré by prepojili územia v Alžírsku, Tunisku, Líbyi, Egypte s príslušnými územiami južnej Európy.

53. Nazdáva sa, že špecifický morský charakter južnej hranice Európskej únie netreba pokladať za prekážku vytvárania euroregiónov. Je potrebné vyzdvihnúť význam vytvárania euroregiónov Andalúzia-Gibraltár-Maroko, Južné Egejsko (Notio Egeo)-Turecko, Severné Egejsko (Voreio Egeo)-Turecko, Polis-TrakiaKent, i keď sa nachádzajú ešte len v počiatočnej fáze formovania.

54. Nazdáva sa, že je naliehavo potrebné, aby spoľahlivo fungoval zriadený euroregión Čierneho mora.

55. Nazdáva sa, že euroregión ako forma usporiadania môže účinne podporovať nástroje Európskej susedskej politiky (ENPI), ako sú TAIEX, SIGMA, Twinning, akčné plány ESP.

56. Vyzdvihuje prínos európskych zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) a makroregionálnej stratégie ako novátorských nástrojov územnej spolupráce na medziregionálnej a nadnárodnej úrovni, keďže môžu v širšej oblasti Stredozemného a Čierneho mora posilniť súdržnosť a koordináciu politických opatrení v rôznych oblastiach vďaka tomu, že dochádza k racionalizácii a rozdeleniu finančných zdrojov ako aj vyzdvihnutiu úlohy miestnych a regionálnych orgánov v súlade so zásadami viacúrovňového riadenia a k rozsiahlemu zapojeniu organizácií občianskej spoločnosti.

Občiansky rozmer susedskej politiky s podporou činnosti regiónov

57. Odporúča, aby kontakty medzi vládami, ako aj regionálnymi orgánmi, nenahrádzali nadväzovanie rozsiahlejších a užších kontaktov medzi spoločnosťami. Všetky krajiny Stredozemia by mali byť prepojené prostredníctvom euroregiónov, čím by sa umožnila spolupráca tretieho sektora a skupín občanov.

58. Navrhuje používať nástroje, ktoré sú typické pre činnosť euroregiónov, ako účinný prostriedok v boji proti mnohým stereotypom a obavám súvisiacim s migráciou na hraniciach EÚ a je presvedčený, že priame skúsenosti so spolupracou a s výmenou môžu pomôcť pri prekonávaní stereotypov týkajúcich sa Európy a Západu v mnohých krajinách susediacich s EÚ.

59. Nazdáva sa, že aktívna susedská politika môže byť spôsobom obmedzovania nekontrolovanej migrácie.

60. Nazdáva sa, že susedská politika spočívajúca na pomoci najaktívnejším jednotlivcom i skupinám v regiónoch a krajinách hraničiacich s Európskou úniou napomáha uskutočňovať procesy politickej aj ekonomickej transformácie.

61. Tvrdí, že pomoc jednotlivcom i skupinám vyvíjajúcim aktívnu snahu o demokratické zmeny a hospodárske reformy posilňuje účinnosť všetkých opatrení.

62. Zdôrazňuje význam organizovania rôznych foriem výmeny mládeže a študentov, ako aj vedeckej spolupráce v rámci susedskej politiky.

63. Zdôrazňuje význam posilňovania administratívnej kapacity v partnerských krajinách, a preto víta posilnenie národných programov, ako je Estónske centrum Východného partnerstva, ktoré je zamerané na administratívnu kapacitu, a Akadémia verejnej správy Východného partnerstva vo Varšave, a žiada partnerské krajiny, aby podporili reformu administratívy a budovanie kapacít aj na miestnej a regionálnej úrovni.

Medziregionálna spolupráca v rámci susedskej politiky

64. Odporúča, aby euroregióny vytvorené na juhu mali svojich partnerov v iných častiach Európy (podobne ako regióny). Tieto väzby by sa mali vytvoriť najmä medzi euroregiónmi na južnej hranici EÚ a euroregiónmi v strednej a severnej Európe hraničiacej s východnou Európou. ESP by sa nemala členiť na izolované smery a regionálna politika Európskej únie by mala tomu zabrániť. Správnym nástrojom na vytváranie takýchto zoskupení sa javia byť európske zoskupenia územnej spolupráce.

65. Nazdáva sa, že vízová politika EÚ by mala byť podrobená systematickej analýze s cieľom uľahčiť vydávanie víz občanom krajín z oblasti ESP, keďže to uľahčí dialóg medzi spoločnosťami.

66. Zdôrazňuje potenciálny prínos spojený s prevádzkovaním malého pohraničného styku na niektorých hraniciach Európskej únie.

V Bruseli 14. decembra 2011

*Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO*

Stanovisko Výboru regiónov „Menej byrokracie pre občanov: Podpora voľného pohybu verejných listín a uznávanie účinkov dokladov o osobnom stave“

(2012/C 54/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- poznamenáva, že doklady o osobnom stave, ako je rodný, sobášny alebo úmrtný list, zápis o rozvode, zmena mena a pod., sú kľúčové z hľadiska identity osoby a jej schopnosti v plnej miere sa zúčastňovať na spoločenskom, hospodárskom a politickom živote;
- poukazuje na skutočnosť, že verejné listiny plnia základnú funkciu pri zabezpečovaní toho, aby mohli adresáti práv EÚ tieto práva účinne vykonávať;
- podčiarkuje skutočnosť, že legislatíva týkajúca sa osobného stavu je výlučne v pôsobnosti členských štátov a ich miestnych a regionálnych orgánov; výbor zdôrazňuje, že je potrebné dodržiavať zásadu subsidiarity a zásadu proporcionality;
- súhlasí so všeobecným cieľom Komisie, ktorým je identifikovanie a odstraňovanie prekážok súvisiacich s vykonávaním práv EÚ, najmä v cezhraničných situáciách, a umožnenie občanom využívanie ďalších praktických a hmatateľných prínosov pokračujúcej integrácie EÚ; výbor nástoží na tom, aby primárnym cieľom rozvoja politiky v tejto oblasti bolo riešenie potrieb občanov;
- súhlasí s názorom, že legalizácia verejných listín medzi členskými štátmi by nemala byť nutná, avšak vzhľadom na to, že výmena informácií nie je spoľahlivá a úplná, sa domnieva, že pred zavedením právnych predpisov bude možno potrebné vytvoriť zariadenia na administratívnu spoluprácu medzi evidenčnými úradníkmi, aby sa títo úradníci mohli v prípade potreby usilovať o overenie listín; domnieva sa, že členské štáty by medzitým a s cieľom uľahčiť konanie s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, mali s perspektívou jeho prijatia preskúmať program e-APP na vydávanie a používanie elektronických apostíl;
- domnieva sa, že by sa nemala obchádzať myšlienka vytvoriť Európsky úrad pre osobný stav, ak by sa preukázalo, že takýto úrad by bol výkonnejší a účinnejší než vytvorenie veľkého množstva nových úradov alebo zachovanie podobných úradov v členských štátoch;
- navrhol by, aby sa zvážilo zavedenie poradenstva v oblasti osvedčených postupov pre členské štáty, a tak sa uľahčilo poskytovanie listín súvisiacich s osobným stavom na cezhraničnom základe.

Spravodajca

Patrick McGOWAN (IE/ALDE), člen rady grófstva Donegal a zastupiteľstva regiónu Border

Referenčný dokument

Zelená kniha: Menej byrokracie pre občanov: Podpora voľného pohybu verejných listín a uznávanie účinkov dokladov o osobnom stave

KOM(2010) 747 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNOV**

1. víta iniciatívu Európskej komisie zameranú na dosiahnutie Únie občanov tým, že na základe zelenej knihy otvorí celoeurópsku diskusiu o možnostiach legislatívnych návrhov v dvoch rôznych, no súvisiacich oblastiach, ktorými sú:

(a) voľný pohyb verejných listín umožnený zrušením legalizácie listín medzi členskými štátmi a

(b) uznávanie účinkov určitých dokladov o osobnom stave, aby právny status priznaný v jednom členskom štáte mohol byť uznaný s rovnakými právnymi dôsledkami v inom členskom štáte;

2. konštatuje, že verejné listiny zahŕňajú rôzne správne, notárske i súdne akty a dokumenty, ako aj doklady o osobnom stave, ktoré vymedzujú a predstavujú dôležité životné milníky. Ďalej poznamenáva, že doklady o osobnom stave, ako je rodný, sobášny alebo úmrtný list, zápis o rozvoze, zmena mena a pod., sú kľúčové z hľadiska identity osoby a jej schopnosti v plnej miere sa zúčastňovať na spoločnom, hospodárskom a politickom živote;

3. poukazuje na skutočnosť, že verejné listiny plnia základnú funkciu pri zabezpečovaní toho, aby mohli adresáti práv EÚ tieto práva účinne vykonávať. Medzi uvedené práva patrí voľný pohyb občanov a ich rodinných príslušníkov, voľný pohyb pracovníkov, sloboda usadiť sa, sociálne zabezpečenie, voľný pohyb tovaru a služieb a účinné vykonávanie spravodlivosti v občianskych a obchodných veciach – v súvislosti s priznaním práv EÚ je relevantná naozaj celá škála verejných listín;

4. súhlasí so všeobecným cieľom Komisie, ktorým je identifikovanie a odstraňovanie prekážok súvisiacich s vykonávaním práv EÚ, najmä v cezhraničných situáciách, a vo všeobecnosti zníženie byrokracie v záujme uľahčenia cezhraničnej spolupráce a umožnenie občanom využívať ďalších praktických a hmatateľných prínosov pokračujúcej integrácie EÚ. Výbor nástoí na tom, aby primárnym cieľom rozvoja politiky v tejto oblasti bolo riešenie potrieb občanov;

5. zdôrazňuje, že zásadná rôznorodosť systémov týkajúcich sa osobného stavu (založené na udalostiach, súvisiace s osobou a register obyvateľstva) a líšiacie sa postupy, ktoré sú platné po celej EÚ, odrážajú ústavnú a legislatívnu úpravu príslušných

orgánov verejnej moci a reprezentujú rôzne spoločenské hodnoty. Túto rôznorodosť ilustruje skutočnosť, že doklady o osobnom stave majú v jednotlivých členských štátoch rôzne právne účinky;

6. zastáva názor, že zaznamenávanie osobného stavu je v členských štátoch vo všeobecnosti účinné, no problémy vznikajú z veľkej časti pri riešení cezhraničných prípadov. Poznamenáva však, že asi jedna tretina všetkých záznamov o osobnom stave v EÚ má cezhraničný prvok a s rastúcou mobilitou budú úmerne rásť aj administratívne problémy. Ďalším komplikujúcim faktorom, ktorému občania pri riešení cezhraničných otázok čelia, je rôznorodosť uplatniteľných právnych predpisov, keďže každá krajina má svoje vlastné pravidlá týkajúce sa kolíznych noriem;

7. podčiarkuje skutočnosť, že niektoré verejné listiny (napr. odborná kvalifikácia) síce môžu podliehať právu EÚ, no legislatíva týkajúca sa osobného stavu je výlučne v pôsobnosti členských štátov a ich miestnych a regionálnych orgánov. Výbor zdôrazňuje, že pri tvorbe politiky a právnych predpisov EÚ v tejto oblasti je potrebné dodržiavať zásadu subsidiarity a zásadu proporcionality;

8. upriamuje pozornosť na to, že príslušné orgány na legalizáciu listín sa medzi členskými štátmi aj v rámci nich značne líšia, pričom za doklady o osobnom stave zodpovedá ešte širšia škála orgánov, ktorých zodpovednosť na rôznych úrovniach správy siaha od súdnej cez cirkevnú až po administratívnu. Poukazuje však na to, že občania sa najčastejšie dostávajú do kontaktu s týmito orgánmi na miestnej a regionálnej úrovni, pričom podľa odhadov existuje v rámci EÚ asi 80 000 miestnych evidenčných úradov;

9. domnieva sa, že na problematiku nemožno nazerať čisto izolovane, ale musí sa o nej uvažovať v kontexte politiky Únie vo viacerých oblastiach, ako napr. hospodárska politika, digitálna agenda, sociálna politika a politika vonkajších vzťahov, aby sa zvýšila súdržnosť, účinnosť a konzistentnosť opatrení Únie;

Voľný pohyb verejných listín

10. poznamenáva, že legalizácia sa bežne používa na potvrdenie predpokladu pravosti zahraničnej verejnej listiny vzhľadom na to, že orgány jedného štátu nemusia byť oboznámené s pečatami, pečiatkami a podpismi orgánu, ktorý vydal túto verejnú listinu. Uznáva však, že niektoré verejné listiny, ako napr. cestovné pasy, vodičské preukazy a rozsudky, sa uznávajú bez ďalších legalizačných opatrení;

11. zastáva názor, že legalizácia stojí čas, peniaze a úsilie a ako taká nie je vhodným prostriedkom na predchádzanie podvodom v cezhraničnom používaní verejných listín. Výbor súhlasí so znením štokholmského programu v tom, že EÚ by mala aktívne využívať svoje členstvo v rámci Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného na presadzovanie príslušných dohôd (týka sa to tiež Medzinárodnej komisie pre osobný stav), keďže členské štáty pri riešení otázok súvisiacich s dohovormi o legalizácii dokumentov doteraz neprijali prístup založený na spolupráci;

12. je si vedomý roztrieštenosti, pokiaľ ide o uplatňovanie existujúcich dohôd o legalizácii listín a rôznorodú zmes bilaterálnych dohôd, napr. bruselský dohovor z roku 1987 o zrušení legalizácie listín v členských štátoch podpísala menej ako polovica členských štátov EÚ a ešte menej štátov ho ratifikovalo a predbežne implementovalo;

13. súhlasí s názorom, že legalizácia verejných listín medzi členskými štátmi by v EÚ budovanej na vzájomnej dôvere nemala byť nutná, a rovnako sa domnieva, že iné administratívne formality, ktoré pôsobia ako prekážky z hľadiska občianstva Únie a práva voľného pohybu, ako je „osvedčenie o tom, že neexistuje žiadna prekážka uzatvorenia manželstva“ a „osvedčenie o práve“, by už tiež nemuseli byť medzi členskými štátmi potrebné;

14. avšak vzhľadom na to, že výmena informácií medzi evidenčnými úradmi členských štátov nie je spoľahlivá a úplná (v skutočnosti niektoré členské štáty ani neposkytujú, ani nedostávajú informácie o „zahraničných“ udalostiach týkajúcich sa osobného stavu), sa domnieva, že pred zavedením právnych predpisov bude možno potrebné vytvoriť zariadenia na administratívnu spoluprácu medzi evidenčnými úradníkmi v členských štátoch, aby sa títo úradníci mohli v prípade potreby usilovať o overenie listín. Rovnako bude možno nutné vytvoriť možnosti spolupráce, ktoré by uľahčili overovanie iných oficiálnych listín, napr. dokladov o dosiahnutom vzdelaní a notárskych listín. Takéto zariadenia na spoluprácu by mimochodom mohli úradníkom pomáhať tiež pri potvrdzovaní správnosti obsahu listiny, ako aj jej pravosti;

15. okrem toho zastáva názor, že treba preskúmať dôvody vedúce k neochote ratifikovať existujúce príslušné dohovory (napr. bruselský dohovor z roku 1987), ako aj skúsenosti tých členských štátov, ktoré predbežne implementovali dohovor;

16. domnieva sa, že členské štáty by medzičasom a s cieľom uľahčiť konanie s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, mali s perspektívou jeho prijatia preskúmať program e-APP⁽¹⁾ na vydávanie a používanie elektronických apostíl spolu

s elektronickým registrom prístupným on-line, ktorý nedávno spustilo Španielsko v rámci projektu e-APP pre Európu podporovaného Európskou komisiou;

Cezhraničné záležitosti a uznávanie účinkov dokladov o osobnom stave

17. poukazuje na to, že výrazným problémom je pre mnohých občanov cezhraničný prenos listín týkajúcich sa osobného stavu. Niektoré členské štáty od jednotlivca vyžadujú osobnú prítomnosť, pokiaľ ide o jeho prístup k svojim dokladom o osobnom stave alebo získanie apostíl. Takáto prehnaná byrokracia môže viesť k značným nákladom dotknutých osôb, ktoré už môžu mať bydlisko mimo príslušného členského štátu. Výbor by pri dodržaní zásady subsidiarity navrhoval, aby sa zväžilo zavedenie poradenstva v oblasti osvedčených postupov pre členské štáty, a tak sa uľahčilo poskytovanie listín súvisiacich s osobným stavom na cezhraničnom základe s primeranými zárukami na zníženie rizika podvodu;

18. zdôrazňuje, že každý členský štát si vytvoril vlastné *acquis* v oblasti občianstva a osobného stavu, ktoré vychádza z jeho histórie, kultúry, politického a právneho systému, a že pristúpenie k veľkej zmene by mohlo mať výrazné ústavné, legislatívne a hospodárske dôsledky pre orgány členských štátov a mohlo by si vyžadovať početné právne a administratívne zmeny štruktúr a postupov. Rovnako by mohlo znamenať veľkú spoločenskú a kultúrnu zmenu pre občanov a spoločnosť;

19. napriek tomu si je vedomý, že občania Únie, najmä tí, ktorí žijú a pracujú v „inom“ členskom štáte, budú očakávať, že ich život nebude zbytočne komplikovať nadmerná byrokracia pri riešení cezhraničných otázok ich osobného stavu;

20. uznáva, že priebežná odborná príprava pre asi 125 000 evidenčných úradníkov v EÚ na tému systémov a postupov iných členských štátov je z hľadiska logistiky a nákladov nereálna. Výbor preto zdôrazňuje, že sú potrebné iné, uskutočniteľnejšie riešenia súčasných problémov, ktorým občania čelia;

21. berie na vedomie, že súčasné neúplné a ad hoc kontakty medzi evidenčnými úradníkmi členských štátov môžu vyplývať z právnych, procesných, logistických a predovšetkým jazykových problémov, a preto by navrhoval, aby Európska komisia pristúpila k vytvoreniu expertnej skupiny zloženej z odborníkov v oblasti registrácie z každého členského štátu, aby návrhy na riešenie cezhraničných záležitostí mohli ťažiť z veľkého množstva poznatkov a aby sa uľahčila väčšia spolupráca EÚ na medzinárodných fórach;

22. domnieva sa, že finančne a časovo náročná potreba prekladov a overených prekladov verejných listín by sa mala znížiť pomocou väčšieho využívania štandardizovaných foriem a elektronických systémov kódovania a čítania, pričom takýto vývoj by mohol pokročiť v rámci širších medzinárodných fór;

⁽¹⁾ V rámci elektronického pilotného programu apostíl (electronic Apostille Pilot Program – e-APP) spolupracujú Haagska konferencia medzinárodného práva súkromného a Národné združenie notárov Spojených štátov amerických spolu s akýmkoľvek štátom (alebo s niektorou zložkou jeho vnútroštátnej jurisdikcie), ktorý má záujem, na vytváraní, propagácii a podpore implementácie cenovo výhodnej, operatívnej a bezpečnej softvérovej technológie na vydávanie a používanie elektronických apostíl (e-apostily) a vytvorenie a fungovanie elektronických registrov apostíl (e-registre).

23. uznáva, že vládne všeobecná chuť zjednodušiť byrokraciu, nielen jednoducho presunúť papierové postupy na internet, čo v spojení s možnosťami, ktoré ponúka uchovávanie a prenos elektronických dát, dáva príležitosť a podnet na modernizáciu a centralizáciu informačných systémov;

24. domnieva sa, že registrovanie všetkých udalostí týkajúcich sa osobného stavu občana na jednom mieste je prínosným cieľom pre všetky členské štáty, ktoré tak nerobia, a okrem toho by to malo uľahčiť zaznamenávanie „nadmárodných“ udalostí súvisiacich s osobným stavom. Je si však vedomý toho, že to môže u príslušných orgánov viesť k značným finančným dôsledkom a vyvolať obavy o subsidiaritu a nemusí to byť vo všetkých prípadoch politicky uskutočniteľné;

25. uznáva však, že centralizovaná registrácia už v mnohých členských štátoch existuje a jednotný kontaktný bod by mohol pomôcť minimalizovať praktické problémy, s ktorými sa úradníci z registračných úradov a občania stretávajú, no v závislosti od otázok, ako je elektronická dostupnosť záznamov, veľkosť krajiny, rozdelenie legislatívnych povinností, jazyková otázka a pod., v rámci členských štátov sa domnieva, že takéto ústredné informačné body by mohli byť vytvorené na regionálnej úrovni;

26. zastáva názor, že je potrebné ukázať, že pilotné schémy vypracované v oblasti elektronickej výmeny listín súvisiacich s osobným stavom môžu fungovať účinne a efektívne a možno ich prispôbiť na širšie využívanie. Výbor by uvítal, keby sa zhodnotili existujúce elektronické nástroje, ktoré uľahčujú spoluprácu medzi orgánmi verejnej moci v EÚ, a za prioritu považuje vytvorenie záruk na predchádzanie podvodom a ochranu súkromia a osobných údajov občanov;

27. zastáva názor, že by sa mohli posilniť väzby medzi informačnými zdrojmi EÚ a príslušnými poskytovateľmi informácií v členských štátoch v súvislosti s poskytovaním informácií občanom o ich právach v EÚ všeobecne, a verí, že miestne a regionálne orgány majú dobré predpoklady na to, aby boli v tomto smere nápomocné;

28. je si vedomý toho, že myšlienka harmonizovaného európskeho osvedčenia o osobnom stave je veľmi ambiciózna, pretože členské štáty majú veľmi rozdielne koncepcie, pokiaľ ide o charakter, formu a obsah osvedčení o osobnom stave – napríklad okrem rozdielov v dôkaznej hodnote a spôsobe, akým ich možno meniť a dopĺňať, môžu rodné listy v EÚ obsahovať informácie o legitímnosti a náboženskom vyznaní dieťaťa a o manželskom a sociálno-ekonomickom postavení rodičov;

29. zdá sa, že európske osvedčenia o osobnom stave by si na začiatku vyžadovali, aby vnútroštátne schémy a schémy na úrovni EÚ fungovali súčasne, čo by mohlo viesť k problémom právneho výkladu konzistentnosti a vzájomného vzťahu rôznych systémov vzhľadom na to, že už teraz existuje mnoho kombinácií a obmien občianskych, náboženských a cudzích právnych predpisov, o ktorých budú možno musieť rozhodnúť súdy v členských štátoch;

30. vzhľadom na odlišné právne a administratívne štruktúry a procesy týkajúce sa registrácie občanov v EÚ je rovnako problematický aj návrh na automatické uznávanie osvedčení o osobnom stave vydaných v inom členskom štáte, ktorý by

nemohol fungovať bez toho, aby ho sprevádzala výrazná zmena vnútroštátnych právnych predpisov v členských štátoch zameraná na odstránenie nezrovnalostí v prístupe k občanom;

31. domnieva sa, že vzhľadom na rozdiely medzi členskými štátmi v týchto otázkach by sa Európska komisia – dokonca aj na základe posilnenej spolupráce – mohla začať usilovať o štandardizáciu kolíznych noriem a jurisdikčných problémov, aby sa otázky týkajúce sa osobného stavu stali pre občanov zrozumiteľnejšie;

32. zastáva však názor, že ak sa občanom vo vzťahu k udalostiam týkajúcim sa osobného stavu dovolí uprednostniť uplatniteľné právo jedného členského štátu pred iným, môže to priniesť ťažkosti, napr. pár sa nemusí zhodnúť v otázke jurisdikcie, čo môže viesť k praxi, že jednotlivci budú vyhľadávať také postupy, ktoré budú najlepšie vyhovovať ich situácii;

33. domnieva sa, že by sa nemala obchádzať myšlienka vytvoriť Európsky úrad pre osobný stav, ak by sa preukázalo, že takýto úrad by bol výkonnejší a účinnejší než vytvorenie veľkého množstva nových úradov alebo zachovanie podobných úradov v členských štátoch. Ďalej zastáva názor, že tento úrad by mohol: a) pomáhať pri rozvoji akademickejšieho prístupu EÚ k medzinárodným dohovorom; b) zlepšiť administratívnu spoluprácu zhromažďovaním a výmenou osvedčených postupov a skúseností, napr. súvisiacich s kompatibilitou v IT oblasti, ako aj poskytnúť vnútroštátnym orgánom usmernenia k otázkach medzinárodného charakteru; c) vykonávať funkciu ústredného kontaktného bodu pre otázky týkajúce sa osobného stavu s cezhraničným rozmerom, ktoré môžu byť prínosné pre evidenčných úradníkov a samozrejme môžu pomôcť pri riešení pretrvávajúcich problémov, s ktorými sa občania stretávajú v rámci svojich legitímnych očakávaní vo vzťahu k vykonávaniu svojich práv v EÚ; a d) prípadne pôsobiť ako centralizovaný podporný alebo referenčný register listín súvisiacich s osobným stavom;

34. zasadzuje sa za včasnejšiu transpozíciu a uplatňovanie existujúcich právnych predpisov, ktoré majú vplyv na požívanie práv spojených s občianstvom EÚ, a podporuje ďalšiu spoluprácu členských štátov formou ich zapojenia sa do súčasných medzivládnych organizácií s cieľom uľahčiť medzinárodnú spoluprácu v otázkach osobného stavu a širšiu ratifikáciu existujúcich dohovorov;

35. podnecuje evidenčné orgány v členských štátoch k tomu, aby na internete sprístupnili vzory (aj s prekladom) svojich listín týkajúcich sa osobného stavu, čo by umožnilo úradníkom zahraničných evidenčných úradov aspoň čiastočne sa s nimi oboznámiť, pričom Európska komisia by prípadne mohla pomôcť s koordináciou alebo uľahčením tejto iniciatívy;

36. podporuje myšlienku, aby Európska komisia vytvorila sieť evidenčných úradníkov / konzulárnych odborníkov zo všetkých členských štátov s cieľom preskúmať, či sa dá zaviesť dostatočná administratívna spolupráca na to, aby sa začalo s odstraňovaním legalizačných formalít, a podporuje kroky k vypracovaniu návrhov týkajúcich sa harmonizácie kolíznych noriem. Domnieva sa však, že v súvislosti s otázkami vzájomného uznávania a európskymi osvedčeniami o osobnom stave by mohli byť potrebné hlbšie úvahy;

37. zastáva názor, že kým zelená kniha nevyhnutne rieši otázky z hľadiska EÚ 27 a z dlhodobej perspektívy, Výbor regiónov zdôrazňuje, že do úvahy by sa mohli brať aj lokálnejšie riešenia, pokiaľ ide o riešenie problémov, ktorým občania čelia pravidelne, a to predovšetkým so zreteľom na občanov žijúcich v pohraničných oblastiach, ktorí môžu žiť a pracovať pod rôznymi jurisdikciami. V tomto zmysle výbor podporuje ďalšie bilaterálne a multilaterálne dohody medzi členskými štátmi a s inými krajinami, ako aj iniciatívy na regionálnej a miestnej úrovni, ktoré sú podobné projektom EZÚS v oblasti územnej spolupráce;

38. zdôrazňuje, že posúdenia vplyvu akejkoľvek navrhovanej legislatívy sa musia vykonať najmä s ohľadom na sociálne, hospodárske a legislatívne dôsledky v členských štátoch;

39. vzhľadom na príslušné povinnosti miestnych a regionálnych orgánov vyjadruje Výbor regiónov želanie plne sa zúčastňovať na vyvíjajúcej sa diskusii a v tomto zmysle by chcel Európskej komisii sprístupniť svoje konzultačné siete ⁽²⁾.

V Bruseli 14. decembra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽²⁾ Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS), platforma na monitorovanie stratégie Európa 2020 a sieť na monitorovanie subsidiarity (ktorá v období od 13. júla do 2. septembra uskutočnila konzultáciu o zelenej knihe).

**Stanovisko Výboru regiónov „Smerom k stratégii Európskej únie v oblasti kozmického priestoru
v prospech občanov“**

(2012/C 54/06)

VÝBOR REGIÓNOV

- pripomína, že miestne a regionálne samosprávy výrazne prispievajú k rozvoju odvetvia vesmírnych technológií tým, že vytvárajú klastre a zóny hospodárskej súťaže, v ktorých spoločne pôsobia výrobcovia (aj MSP), vysokoškolské ustanovizne a vedecký výskum. Preto zohrávajú rozhodujúcu úlohu v procese inovácií a prenosu technológií;
- zdôrazňuje, že miestne a regionálne samosprávy zohrávajú dôležitú úlohu aj ako užívatelia;
- očakáva, že spolu s rozšírením kompetencií Únie budú aj miestne a regionálne orgány trvalo a vo väčšej miere zapojené do formulovania a realizácie európskej politiky v oblasti kozmického priestoru;
- vyzýva Komisiu, aby predložila návrh, ako sa dá v rámci rozpočtu EÚ zabezpečiť dlhodobé financovanie operatívnej prevádzky GMES a odmieta financovanie mimo rámca rozpočtu EÚ, ktoré navrhla Komisia: GMES je podobne ako Galileo európskym projektom, a preto patrí do rozpočtu EÚ, čo umožní zabezpečiť udržateľnosť z finančného hľadiska, a zároveň transparentnosť a demokratickú kontrolu jeho financovania;
- naliehavo odporúča podporovať vytvorenie regionálnych centier pre rozvoj a využívanie GMES a propagovať európske siete ako napríklad NEREUS a podporovať ich rozvoj.

Spravodajca

Hermann KUHN (DE/SES), poslanec snemu Slobodného mesta Brémy

Referenčný dokument

Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Smerom k stratégii Európskej únie v oblasti kozmického priestoru v prospech občanov“

KOM(2011) 152 v konečnom znení

I. VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY**VÝBOR REGIÓNOV**

1. víta to, že Komisia oznámením s názvom „Smerom k stratégii Európskej únie v oblasti kozmického priestoru v prospech občanov“ podnikla prvý dôležitý krok k sformulovaniu budúcej európskej stratégie v oblasti kozmického priestoru na novom základe, ktorým je Lisabonská zmluva (článok 189 ZFEÚ);

2. je presvedčený, že spoločná európska vesmírna politika posilní hospodársku a politickú nezávislosť Európy a jej schopnosť konať, že táto politika môže vo veľkej miere pomôcť rozvinúť schopnosť inovovať a konkurencieschopnosť hospodárstiev a spoločností Európy, a zároveň byť významným a rôznorodým prínosom v oblasti ochrany životného prostredia, boja proti klimatickým zmenám, verejnej bezpečnosti a civilnej ochrany, humanitárnej pomoci, ako aj v oblasti komunikácie a šírenia informácií pre všetkých občanov;

3. poukazuje na skutočnosť, že na regionálnej úrovni sa ciele európskej politiky v oblasti kozmického priestoru stretávajú so sociálnymi, hospodárskymi, ekologickými a územnými danosťami, a že až samotné miestne a regionálne samosprávy umožňujú konkrétne zavádzanie do praxe a realizáciu veľkých častí európskej vesmírnej politiky;

4. pripomína, že v regiónoch už pôsobia vývojári a koncoví užívatelia najrôznejších novátorských vesmírnych technológií. Miestne a regionálne samosprávy výrazne prispievajú k vytváraniu klastrov a zón hospodárskej súťaže, v ktorých spoločne pôsobia výrobcovia (aj MSP), vysokoškolské ustanovizne a vedecký výskum. Preto zohrávajú rozhodujúcu úlohu v procese inovácií a prenosu technológií. Miestne a regionálne samosprávy sa starajú o vytvorenie, vývoj a údržbu vesmírnej infraštruktúry, pokiaľ ide o štartovacie rampy, integráciu satelitov, výbavu a softvér, ako aj o celú „pozemnú“ časť infraštruktúry;

5. zdôrazňuje, že miestne a regionálne samosprávy zohrávajú dôležitú úlohu aj ako užívatelia. Sú zodpovedné napr. za územné plánovanie, ochranu životného prostredia a civilnú ochranu, či plnia ďalšie dôležité úlohy, v rámci ktorých sa získavajú prostredníctvom satelitov údaje, ktoré sa potom spracúvajú. Okrem toho sú práve regióny a ich obyvatelia vlastne trhom pre aplikácie a využitie vesmírnych technológií. Miestne a regionálne samosprávy potrebujú najrôznejšie vesmírne technológie a služby na to, aby mohli spravovať svoje územie, zabezpečovať verejné služby a podporovať regionálny rozvoj;

6. neustále pozorne sledoval otázky súvisiace s vesmírnou politikou a viacnásobne vo svojich stanoviskách poukázal na praktický význam európskych programov v oblasti kozmického priestoru;

7. očakáva, že spolu s rozšírením kompetencií Únie budú aj miestne a regionálne orgány trvať a vo väčšej miere zapojené do formulovania a realizácie európskej politiky v oblasti kozmického priestoru;

8. o to viac vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia vo svojom oznámení úplne opomenula úlohu, ktorú zohrávajú pri rozvoji európskej politiky v oblasti kozmického priestoru miestne a regionálne samosprávy, a to aj napriek tomu, že rozvoj tejto politiky vo veľkej miere závisí práve od ich zapojenia;

9. konštatuje, že Komisia vo svojom oznámení síce rešpektuje zásady subsidiarity, mala však lepšie zohľadniť úlohu miestnych a regionálnych samospráv pri ďalšom formulovaní vesmírnej politiky;

II. PRIORITNÉ OPATRENIA PRE POLITIKU ÚNIE V OBLASTI KOZMICKÉHO PRIESTORU

10. podporuje vypracovanie a realizáciu rozsiahleho a ambiciózneho európskeho programu v oblasti kozmického priestoru, ktorý je bude založený na doterajších výsledkoch a bude pokračovať v doterajších prioritách ako monitorovanie životného prostredia, zmena klímy, bezpečnosť, konkurencieschopnosť, prieskum kozmického priestoru, a ďalej ich rozvíjať;

11. je presvedčený, že tento program prinesie dôležitý hospodársky a sociálny úžitok pre regióny. Okrem popredného postavenia Európy v otázkach životného prostredia, boja proti zmene klímy, bezpečnosti a základného a aplikovaného výskumu sa dá počítať aj so zvýšením európskej konkurencieschopnosti v oblasti moderných technológií, pri podpore novátorských podnikov a vytváraní pracovných miest, ktoré si vyžadujú vysokú odbornú kvalifikáciu;

12. odporúča, aby sa urýchlene pokročilo pri spustení prevádzky hlavných programov Galileo a GMES, s cieľom čo najskôr rozvinúť ich potenciál v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti;

13. navrhuje, aby sa programy na zabezpečenie autonómneho európskeho prístupu ku kozmickému priestoru a vesmírnemu výskumu začlenili do európskeho programu v oblasti kozmického priestoru ako ďalšie priority;

Európske programy satelitnej navigácie Galileo a EGNOS

14. podporuje všetko úsilie zamerané na to, aby sa spoľahlivé budovanie kapacít programu Galileo ukončilo podľa možnosti do roku 2014, čo by umožnilo využiť hospodárske, sociálne a ekologické výhody, ktoré tento program ponúka miestnym a regionálnym samosprávam;

15. vyjadruje obavy z toho, že doteraz nebol predložený žiadny návrh na dodatočnú podporu programov EGNOS a Galileo tým, že by sa upravil súčasný viacročný finančný rámec. Tento krok je však nevyhnutný, ak sa má predísť ďalším zdržaniam a dodatočným nákladom;

16. zdá sa mu, že je potrebné, aby EÚ aj po roku 2014 zabezpečovala financovanie prevádzkovej fázy programu Galileo (o. i. údržbu a obnovu satelitov, zabezpečenie integrity systému, pozemnú prevádzku a prístup k databázam). Len tak sa podarí trvalo dosiahnuť očakávané hospodárske výsledky;

17. žiada, aby Komisia posilnila podporu a financovanie vývoja a prípravy operatívnych služieb založených na informáciách o polohe a s tým spojených produktov, predovšetkým aj demonštračných projektov;

18. zdôrazňuje, že dlhodobé vedúce a manažérske štruktúry globálneho systému satelitnej navigácie by mali byť demokratické, úplne transparentné, finančne stabilné a spĺňať požiadavky v oblasti sociálnej zodpovednosti. Európska komisia má za úlohu v úzkej spolupráci s najdôležitejšími zainteresovanými stranami, vrátane aktérov na miestnej a regionálnej úrovni, zabezpečiť, aby tieto požiadavky boli splnené;

Európsky program pozorovania Zeme GMES

19. považuje program GMES za nevyhnutný nástroj, ktorý Únii umožní poskytnúť potrebné údaje na monitorovanie životného prostredia a v oblasti civilnej bezpečnosti, a je preto veľmi dôležitý pre miestne a regionálne samosprávy;

20. víta opatrenia na posilnenie služby GMES „zmena klímy“ a zdôrazňuje význam tejto služby pre európske regióny pri odstraňovaní následkov zmien klímy a zmierňovaní ich vplyvu (napr. pokiaľ ide o otázku zabezpečovania potravín pre svet);

21. preto nabáda, aby sa do roku 2014 urýchlene vytvorili potrebné infraštruktúry, aby sa rýchlejšie vyvíjali a pripravovali operatívne programy – aj za pomoci programu Galileo a nových telekomunikačných systémov ako napríklad plánovaného európskeho satelitu na prenos údajov EDRS – a zaručila udržateľnosť plánovaných služieb. Mali by sa pritom využiť možnosti, ktoré ponúkajú už existujúce národné služby a európska satelitná meteorologická služba EUMETSAT;

22. vyzýva Komisiu, aby predložila návrh, ako sa dá do budúcnosti v rámci rozpočtu EÚ zabezpečiť udržateľné financovanie operatívnej prevádzky infraštruktúry GMES a odmieta

financovanie mimo rámca rozpočtu EÚ, ktoré naplánovala Komisia, pretože GMES je podobne ako Galileo európskym projektom, a preto patrí do rozpočtu EÚ, čo umožní zabezpečiť udržateľnosť z finančného hľadiska, a zároveň transparentnosť a demokratickú kontrolu jeho financovania;

23. zdôrazňuje v tejto súvislosti opätovne zásadný význam, ktorý majú európske regióny pre rozvoj služieb v oblasti životného prostredia a verejnej bezpečnosti, pre šírenie aplikácií založených na vesmírnych technológiách na miestnej úrovni, ako aj pre výmenu skúseností a osvedčených postupov;

24. preto naliehavo odporúča podporovať vytvorenie regionálnych centier pre rozvoj a využívanie GMES a propagovať európske siete ako napríklad NEREUS a podporovať ich rozvoj;

25. kritizuje skutočnosť, že už dostupné služby programov GMES či Galileo sa nie vždy dajú bez problémov prispôsobiť potrebám komunálnych a regionálnych samospráv;

26. pripomína, že voľný a bezplatný prístup k satelitným údajom zabezpečujú ustanovenia nariadenia o európskom programe pozorovania Zeme (GMES) a jeho počiatočnej prevádzke (2011 – 2013) a žiada, aby tento voľný a bezplatný prístup bol aj naďalej zabezpečený v prevádzkovej fáze od roku 2014. Zároveň je potrebné vyriešiť otázky ochrany osobných údajov a ochrany aplikácií;

Bezpečnosť a obrana

27. zdôrazňuje, že GMES je civilný projekt a ťažisko jeho využitia je práve v civilnej oblasti;

28. poukazuje na skutočnosť, že aspekty bezpečnosti a možné prepojenie s obranou majú veľký politický význam. Oznámenie Komisie je však v tomto zásadnom bode veľmi neurčité. VR preto považuje za nevyhnutné upresniť a bližšie vysvetliť túto časť;

29. súhlasí s tým, že v programe GMES bola zohľadnená zložka „bezpečnosť“, považuje však za potrebné vytvoriť jasnejšiu civilnú definíciu tejto oblasti a oddeliť ju od vojenského využitia;

30. považuje za potrebné podrobne objasniť, či budú národní odborníci civilných pozorovacích zložiek a aj vojenských pozorovacích zložiek zapojení do posilňovania zložky „bezpečnosť“ systému GMES s cieľom zlepšiť výsledky a zabrániť vytváraniu nadbytočných dvojitéch štruktúr, a ak áno, akým spôsobom;

31. považuje za potrebné dôkladne objasniť otázku, na akom právnom základe a v akom politickom rámci budú môcť byť využívané údaje a služby infraštruktúry GMES na posilnenie európskej obrannej politiky;

Prieskum kozmického priestoru

32. podporuje uznesenie Rady pre kozmický priestor z roku 2008, že je potrebné, aby „Európa vytvorila spoločnú víziu a dlhodobé strategické plánovanie prieskumu zabezpečujúce kľúčové pozície pre Európu a zakladajúce sa preto na európskych oblastiach excelentnosti“. Aj vedecký prieskum kozmického priestoru spravil z Európy spoľahlivého partnera v celosvetovej kozmonautike. Programy prieskumu vesmíru poskytujú nové poznatky, stimulujú inovácie a technológie, prispievajú vo veľkej miere ku konkurencieschopnosti európskeho kozmického priemyslu a podnecujú u mládeže priekopníckeho ducha;

33. nabáda preto, aby sa urýchlene vytvorila a prostredníctvom príslušných opatrení zaviedla do praxe taká stratégia, ktorej cieľom je vyzdvihnúť kozmický prieskum ako celosvetovú a mierovú výzvu ľudstva a ktorá by bola ako osobitná súčasť európskej politiky v oblasti kozmického priestoru zakotvená v globálnych súvislostiach;

34. navrhuje, aby EÚ a ESA v spolupráci s členskými krajinami a miestnymi a regionálnymi samosprávami schválili spoločný plán týkajúci sa hlavných črt európskeho prieskumu a objavovania kozmického priestoru (napr. Mesiac, Mars);

35. považuje udržanie a financovanie prevádzky medzinárodnej vesmírnej stanice ISS do roku 2020 za pevnú súčasť európskej stratégie v oblasti kozmického priestoru. Okrem prípravných systémov, akými sú špecializované kliniky, rakety určené na výskum vo vysokých výškach, veža na voľný pád a parabolické lety, by malo jedným z ťažísk európskej stratégie v oblasti kozmického priestoru aj využitie ISS na základný výskum či aplikovaný výskum (o. i. nové materiály, biológia, medicína);

36. požaduje preto, aby bola jasne definovaná úloha EÚ pri zisťovaní tejto potreby výskumu, pričom sa musia zohľadniť výskumné činnosti jednotlivých členských krajín, aby aj miestne a regionálne samosprávy mohli vyjadriť svoje potreby, očakávania a príspevky;

Prístup ku kozmickému priestoru

37. pripisuje veľký význam zabezpečeniu nezávislého európskeho prístupu ku kozmickému priestoru, keďže to výrazne zvyšuje komerčný potenciál európskeho hospodárstva resp. umožňuje tento potenciál rozvíjať;

38. požaduje v tejto súvislosti dlhodobé zabezpečenie financovania európskeho vesmírneho kozmodrómu v Kourou a začlenenie dlhodobej európskej stratégie pre nosné rakety (typu „Ariane“) do európskeho programu v oblasti kozmického priestoru;

III. KONKURENCIESCHOPNOSŤ A STRATÉGIA EURÓPA 2020

39. súhlasí s názorom, že európske iniciatívy na podporu vesmírnych technológií môžu a mali by byť kľúčom

k dosiahnutiu cieľov EÚ v oblasti výskumu a inovácie. Program GMES a s ním spojené aplikácie sú prospešné v prvom rade v oblasti environmentálnej a bezpečnostnej politiky, avšak okrem toho výraznou mierou prispievajú aj k zvýšeniu rastu a inovačnej schopnosti, ako aj konkurencieschopnosti celej Európy. Aj iné oblasti profitujú z inovácií súvisiacich s vesmírom, napríklad vzdelávanie, kultúra, komunikácia a energetický priemysel. Vesmírne technológie a ich využitie sú prvkom, ktoré zohrávajú v každodennom živote ľudí čoraz dôležitejšiu úlohu;

40. zdôrazňuje preto, že udržateľnosť európskej politiky v oblasti vesmírneho priestoru je základným prvkom rozsiahlej stratégie „Európa 2020“, keďže sa spája s modernými technológiami, novátorskými podnikmi a pracovnými miestami, ktoré si vyžadujú vysokú odbornú kvalifikáciu. Osobitný význam má v tejto súvislosti budovanie základných infraštruktúr v európskych regiónoch, ktoré vytvára udržateľný rast a zamestnanosť;

41. podporuje úvahy Komisie vypracovať politiku vesmírneho priemyslu pre jednotlivé odvetvia, ktorá by mala o. i. pokryť aspekty nezávislosti Európy, podpory MSP a koordinácie európskych, národných a regionálnych programov;

Podnecovať výskum a inovácie

42. víta skutočnosť, že Komisia vo svojom návrhu spoločnej stratégie financovania výskumu a inovácií vyzdvihla oblasť kozmického priestoru ako jednu z kľúčových oblastí. Ide pritom predovšetkým o vývoj pokrokových materiálov, nanotechnológie či automatizáciu (roboti, inteligentné systémy), ktoré sú hlavnými oblasťami, pokiaľ ide o udržanie európskej konkurencieschopnosti;

43. očakáva, že budú napríklad na podporu začiatkov inovatívnych aplikácií a ich rozšírenie v regiónoch k dispozícii účinné nástroje finančnej podpory;

Satelitná telekomunikácia

44. považuje satelitnú telekomunikáciu za jeden z rozhodujúcich faktorov pre európsky vesmírny priemysel;

45. zdôrazňuje význam následných hospodárskych efektov satelitnej telekomunikácie, najmä pre európske regióny. Táto komunikácia totiž neodmysliteľne prispieva k územnej súdržnosti tým, že občanom, orgánom verejnej správy a podnikom umožňuje prístup k digitálnemu svetu;

46. očakáva preto, že ďalší rozvoj satelitnej telekomunikácie bude jedným z opatrení v rámci európskej politiky v oblasti kozmického priestoru. Pritom treba okrem zabezpečenia dostupnosti vhodných frekvencií trvalo zabezpečiť aj podporu nových inovatívnych služieb založených na komunikácii – aj v spolupráci s programom Galileo a GMES – a prípadne vytvoriť nové systémy (napr. satelitný automatický identifikačný systém AIS na celosvetový dohľad nad lodnou dopravou);

IV. MEDZINÁRODNÝ ROZMER POLITIKY EÚ V OBLASTI KOZMICKÉHO PRIESTORU

47. podporuje postoj Komisie, že medzinárodná spolupráca musí byť podstatným a neoddeliteľným prvkom politiky EÚ v oblasti kozmického priestoru;

48. predpokladá, že európsky kozmický program umožní takúto medzinárodnú spoluprácu na báze rovnoprávnosti a zlepši možnosti európskych výrobkov, systémov a služieb uspieť v medzinárodnej súťaži;

49. podporuje možnosť poskytnúť Afrike odborné poznatky a infraštruktúru, a tým prispieť k zlepšeniu tamojších životných podmienok (napr. v otázke využitia pôdy, potravinových zdrojov, hospodárenia s vodnými zdrojmi);

V. PRISPÔSOBENIE VEREJNEJ SPRÁVY

50. očakáva, že nové kompetencie EÚ v oblasti vesmírnej politiky vyplývajúce z Lisabonskej zmluvy povedú k zmenám vo verejnej správe. Únii pripadla aj úloha strategicky navrhnuť celoeurópsku politiku v oblasti kozmického priestoru a urýchliť jej realizáciu. V tejto súvislosti má osobitný význam posilnenie spolupráce medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi;

51. zdôrazňuje, že politická a hospodárska podpora Únie, v rámci spravodlivých a efektívnych administratívnych predpisov a účinnej rozhodovacej štruktúry na základe uznávania kompetencií na všetkých úrovniach, bude rozhodovať o úspechu politiky EÚ v oblasti kozmického priestoru;

52. zdôrazňuje význam Európskej vesmírnej agentúry ESA a jednotlivých národných vesmírnych agentúr, ktoré boli až doteraz úspešne hnacou silou realizácie národných a európskych stratégií v tejto oblasti, a ktorých pravidlá umožnili vytvoriť silný a konkurencieschopný priemysel a výskum. Štruktúry a odborné poznatky ESA musia byť pri budúcom definovaní riadenia a jeho pravidiel zohľadnené tak, aby to odrážalo ich význam;

53. nabáda, aby v budúcom európskom „vesmírnom riadení“ bola za formulovanie európskej politiky v oblasti kozmického priestoru a strategických vízií, ako aj koncipovanie potrebných opatrení zodpovedná Európska únia. ESA by potom ako „výkonný orgán“ mohla byť poverená ich realizáciou na európskej úrovni;

54. ešte raz dôrazne poukazuje na skutočnosť, že miestne a regionálne orgány zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri vývoji a realizácii európskeho vesmírneho programu, ako aj pri informovaní verejnosti o ňom. Preto je dôležité, aby sa podieľali aj na príprave budúcej európskej politiky v oblasti kozmického priestoru;

55. zasadzuje sa teda za to, aby sa miestne a regionálne samosprávy mohli primerane podieľať na vytváraní riadiacich

štruktúr v rámci programov EÚ v oblasti kozmického priestoru, a aby mali popri inštitúciách EÚ a členských štátoch aj ony svojich zástupcov v grémiách jednotlivých programov. Miestne a regionálne samosprávy musia byť schopné využiť vývoj vesmírnej technológie a súčasne prispieť k jej ďalšiemu rozvoju;

Financovanie

56. pripomína, že regióny sa už aj doteraz podieľali značnými investíciami na budovaní európskych kompetencií vo vesmírnej oblasti a budú v tom pokračovať aj v budúcnosti. Súčasne je nevyhnutné zabezpečiť spoľahlivé financovanie programov v oblasti kozmického priestoru zo strany EÚ. Len tak bude možné zabezpečiť cezhraničné a konkurencieschopné formulovanie aktivít;

57. domnieva sa, že je predovšetkým potrebné rozsiahlejšie, cielenejšie a udržateľnejšie financovať vesmírny výskum, a spája to s výzvou, aby sa zlepšila účinnosť koordinácie a tak dosiahli synergie medzi vesmírnym výskumom a inými novátorskými smermi v oblasti výskumu a vývoja;

58. domnieva sa, že politika EÚ v oblasti kozmického priestoru by mala byť koordinovaná aj s inými oblasťami politiky a ich finančnými nástrojmi (výskum, inovácie, súdržnosť, regionálna spolupráca atď.), aby sa tak práve regiónom uľahčila spolupráca na vývoji a využívanie;

59. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti so strednodobým finančným plánovaním od roku 2014 predložila návrh, ako by sa dali zlúčiť príspevky EÚ, ESA a jednotlivých členských krajín („národné programy“ a „regionálne“ investície), aby sa dosiahla čo najlepšia súčinnosť a zabránilo zdvojojovaniu úsilia;

VI. ZÁVERY

60. vyzýva Komisiu, aby na základe vesmírnej stratégie EÚ čo najskôr vypracovala rozsiahly návrh európskeho programu v oblasti kozmického priestoru, ktorý by pokrýval tak potenciál využitia pre užívateľov, ako aj výskumný a inovačný potenciál v tejto oblasti a ktorý by bol, v neposlednom rade aj v súvislosti s programami Galileo a GMES, plne integrovaný do strednodobého finančného plánovania od roku 2014;

61. zdôrazňuje zásadnú úlohu, ktorú pri rozvoji, uplatňovaní a realizácii vesmírnych technológií zohrávajú miestne a regionálne samosprávy;

62. žiada preto, aby Komisia v dohľadnom čase usporiadala konzultácie s príslušnými inštitucionálnymi aktérmi a najdôležitejšími záujmovými skupinami, s cieľom vypracovať stratégiu EÚ v oblasti kozmického priestoru a príslušný plán jej uplatňovania. Poukazuje na to, že miestne a regionálne samosprávy by vzhľadom na svoj význam a právomoci mali byť zapojené do prípravy a zavádzania stratégie EÚ v oblasti kozmického priestoru do praxe;

63. domnieva sa, že Komisia by mala podporovať miestne a regionálne orgány pri šírení výsledkov európskych vesmírnych programov a informovať občanov, podniky a verejnú správu o možnostiach, ktoré poskytujú.

V Bruseli 15. decembra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Príspevok miestnych a regionálnych orgánov EÚ ku konferencii OSN o trvalo udržateľnom rozvoji v roku 2012 (RIO+20)“

(2012/C 54/07)

VÝBOR REGIÓNOV

- vyzýva, aby sa na summite Rio+20 explicitne uznala urbanizácia ako kľúčová vznikajúca výzva, ktorou sa svet musí zaoberať, a aby sa vo väčšej miere podporovali výmena skúseností a prenos znalostí o udržateľnom rozvoji miest medzi samosprávami na nižšej ako národnej úrovni a orgánmi na miestnej úrovni v celosvetovom meradle;
- vyzýva, aby sa na summite Rio+20 prijal plán ekologického hospodárstva, ktorý by však mal obsahovať špecifickú časť o ekologickom miestnom hospodárstve, ktorá uzná kľúčovú úlohu samospráv na nižšej ako národnej úrovni a miestnych orgánov, a zasadzuje sa najmä za medzinárodný dohovor primátorov, starostov a regiónov a podporuje decentralizovanú spoluprácu v oblasti rozvoja; prípadný plán rozvoja kapacít by mal krajiny, ktoré by ho využívali, zaväzovať, aby do tohto procesu intenzívne zapájali úroveň verejnej správy na nižšej ako národnej úrovni;
- žiada, aby mali samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány svoje miesto v inštitucionálnom rámci pre udržateľný rozvoj ako v plnej miere uznaní príslušní vládni aktéri popri národných vládach a orgánoch OSN. Na summite Rio+20 by sa mali prispôsobiť súčasné štruktúry tzv. „veľkých skupín“, napr. vytvorením novej a inkluzívnej kategórie „vládných zainteresovaných strán“ a mal by sa udeliť mandát budúcej Svetovej organizácii pre životné prostredie (alebo programu UNEP) alebo budúcej Rade pre trvalo udržateľný rozvoj na vytvorenie stáleho výboru pre samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány;
- žiada, aby sa na summite Rio+20 definovali budúce riadenia potrebné na ďalší rozvoj miestnej Agendy 21 a podporilo presadzovanie environmentálnej demokracie na celom svete, napr. podporou uzavretia iných regionálnych dohovorov podobných Aarhuskému dohovoru EHK OSN alebo začatím rokovaní o globálnom dohovore o zásade č. 10 deklarácie z Ria.

Spravodajca

Ilmar REEPALU (SE/SES), člen mestskej rady mesta Malmö

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Rio+20: Na ceste k ekologickému hospodárstvu a lepšiemu riadeniu

KOM(2011) 363 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNOV****A. Všeobecné pripomienky**

1. víta rozhodnutie Valného zhromaždenia OSN zvoliť konferenciu OSN o udržateľnom rozvoji na najvyššej možnej úrovni v júni 2012 v Rio de Janeiro (UNCSD alebo summit „Rio+20“) s cieľom obnoviť politické záväzky v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, vyhodnotiť dosiahnutý pokrok a zaostávanie pri plnení cieľov z hlavných predchádzajúcich summitov o udržateľnom rozvoji a riešiť nové a vznikajúce výzvy. Stane sa tak v kontexte dvoch osobitných tém: „*zelené hospodárstvo v kontexte trvalo udržateľného rozvoja a odstraňovania chudoby*“ a „*inštitucionálny rámec trvalo udržateľného rozvoja*“;

2. vyzýva všetkých, ktorí sa na konferencii zúčastnia a budú sa podieľať na plnení jej cieľov, aby zaručili jej úspech a **presadili skutočný pokrok** v oblasti trvalo udržateľného rozvoja;

3. pri viacerých príležitostiach zdôraznil význam opatrení a zmien zameraných **na podporu a rozvoj úsilia o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja**. VR sa nazdáva, že všetci aktéri – na svetovej, európskej, ako aj národnej, regionálnej a miestnej úrovni – sú **spoločne zodpovední** za vytváranie trvalo udržateľnej spoločnosti, ktorá bude rešpektovať dostupné prírodné zdroje. Členovia VR, mestá a samosprávy na nižšej ako národnej úrovni zohrávajú v tejto oblasti významnú úlohu a sú do značnej miery hnacou silou úsilia zameraného na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja, a to v neposlednom rade vzhľadom na ich blízkosť k **občanom EÚ**;

4. vyzýva preto, aby **na všetkých rokovaníach Rio+20 zaznel explicitný odkaz na samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány⁽¹⁾ a aby sa im umožnilo spolurozhodovanie**. Samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány musia byť aktívne zapojené do prípravy a priebehu summitu, ako aj do obdobia po jeho skončení a do uplatňovania prijatých záverov. Vyzývame členské štáty, aby v súvislosti s prípravou summitu Rio+20 zriaďovali fóra so samosprávami na nižšej ako národnej úrovni a miestnymi orgánmi;

5. vyzýva Európsku radu a Európsku komisiu, aby vypracovali **jasnú a jednotnú pozíciu EÚ pre konferenciu OSN**

⁽¹⁾ Stanovisko používa pojem „samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány“, ktorý sa používa v kontexte OSN (kde sú regióny chápané skôr ako regióny sveta). V kontexte EÚ tento pojem znamená „miestne a regionálne orgány“.

a zabezpečili, že na politické dohody z Rio de Janeiro budú nadväzovať konkrétne činy. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že **zapojenie verejnosti, zručnosti a právomoci na nižšej ako národnej úrovni a na miestnej úrovni** sú základným predpokladom udržateľnej spoločnosti. S cieľom podporiť toto úsilie sa musí dodržiavať a posilniť zásada **subsidiarity a proporcionality**, a to na všetkých úrovniach riadenia od globálnej úrovne cez úroveň plánovania a rozhodovacieho procesu Európskej únie až po národnú, regionálnu a miestnu úroveň. Samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány musia byť uznané za rovnocenných partnerov a za najvhodnejšie úrovne vlády v úsilí o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja, ako aj pri uplatňovaní jeho výsledkov v praxi;

6. vyzýva, aby sa na summite Rio+20 explicitne uznala **urbanizácia ako kľúčová vznikajúca výzva**, ktorou sa svet musí zaoberať. Urbanizácia má mimoriadny význam pre samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány, pretože sa ako prvé zaoberajú problémami a výzvami, ktoré so sebou prináša. Od začiatku tohto storočia žije väčšina 6 miliardovej svetovej populácie v mestách. Počet obyvateľov na svete môže do roku 2050 narásť zo súčasných 6 miliárd na 9 miliárd a niektoré scenáre predpovedajú, že 60 % týchto obyvateľov bude v roku 2030 žiť v mestách. Tento trend sa prejavuje najmä v rozvojových krajinách alebo v rýchlo sa rozvíjajúcich krajinách. **Trvalo udržateľný rozvoj miest** si vyžaduje holistický a integrovaný prístup k riadeniu hospodárskeho, environmentálneho a sociálno-kultúrneho rozmeru v územnom a fyzickom rámci. VR odporúča posilniť úsilie o rozvoj a podporu trvalo udržateľného rozvoja miest;

7. zdôrazňuje, že „udržateľný rozvoj“ je založený na zosúladiení sociálnych, ekologických a hospodárskych faktorov, a že teda **boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu** musí byť rovnako jednou z hlavných priorít konferencie Rio +20, ako šetrenie zdrojov, boj proti klimatickým zmenám a iné ciele v oblasti životného prostredia;

8. ocenil by väčšiu snahu o vytváranie, hodnotenie, predkladanie a šírenie pozitívnych príkladov trvalo udržateľného rozvoja miest. Prejavuje sa značný dopyt po **výmene skúseností a prenose znalostí**, a to pokiaľ ide o inštitucionálne faktory, ako aj o holistický prístup a integrovaný systematický prístup v procese plánovania a rozhodovacom procese. Dobrá správa miest, územné plánovanie, systémy hospodárenia s pôdou, právne predpisy a politické opatrenia, financovanie, spolupráca medzi verejným a súkromným sektorom, zapojenie verejnosti, vzdelávanie, odborná príprava a poskytovanie informácií sú všetko oblasti, v ktorých je v značnej miere potrebná výmena skúseností a prenos znalostí medzi samosprávami na nižšej ako národnej úrovni a orgánmi na miestnej úrovni v celosvetovom meradle;

9. chcel by zdôrazniť, aké dôležité je zamerať sa na rôzne formy partnerstva a interakciu medzi **mestami a ich okolím** a ďalej ich rozvíjať. Rastúci počet obyvateľov miest spôsobuje zvýšenie dopytu v oblasti výroby a dodávky tovarov, napríklad potravín, ako aj v súvisiacej oblasti spracovania odpadu a smetí. Konkrétnym príkladom potreby rozsiahlejšej spolupráce medzi mestami a ich okolím je spracovanie biologického odpadu, kde sú potrebné fungujúce systémy, ktoré zabezpečia návrat rastlinných živín do poľnohospodárskej pôdy, aby mohol fungovať ako uzavretý biologický ekocyklus;

10. vyjadruje názor, že **vzdelávanie, odborná príprava a šírenie informácií** majú veľký význam pre zvyšovanie povedomia verejnosti. Rozvoj vzdelávacích systémov je obzvlášť dôležitý pre potrebnú premenu, a to nielen vrátane technických znalostí o špecifických aspektoch, ale aj o holistickom a integrovanom systematickom prístupe;

11. chcel by podotknúť, že mnohé výzvy a konkrétne opatrenia, ktorými sa medzinárodné spoločenstvo zaoberá vo svojom úsilí o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja, nemožno vyriešiť len pomocou nových technológií a vysokými finančnými investíciami. Potrebne sú aj opatrenia na budovanie znalostí s cieľom prispôsobiť a **zmeniť správanie ľudí**, modely spotreby atď.;

12. zdôrazňuje, že tradičné a **sociálne médiá** sú v tejto súvislosti obzvlášť dôležité. Mali by sa prijať opatrenia na podporu rozvoja týchto médií ako nástrojov na výmenu informácií, angažovanosť osôb, prepojenie iniciatív a budovanie kritickej verejnosti, a tým aj na podporu trvalo udržateľnej spoločnosti;

13. poukazuje na to, že jedným z nástrojov, ktorý sa využíva v úsilí o budovanie trvalo udržateľnej spoločnosti je **partnerstvo miest (town twinning)**. Mnohé partnerské projekty už fungujú alebo sa vytvárajú na bilaterálnom alebo multilaterálnom tematickom základe na miestnej a nižšej ako národnej úrovni. Do týchto procesov je zapojených mnoho aktérov na národnej úrovni, nižšej ako národnej úrovni a na miestnej úrovni, a to v rámci Európskej únie a medzinárodne. Takéto partnerstvo je obzvlášť účinným nástrojom, ak je jeho obsah zameraný tematicky, usiluje o udržateľnosť a ak sú doňho zapojené nielen národné vlády a miestne orgány, ale aj organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sú ešte dôležitejšie pre jeho úspech;

14. zdôrazňuje, že medzinárodné, regionálne alebo celoštátne **združenia na nižšej ako národnej úrovni riadenia** takisto zohrávajú dôležitú úlohu pri uľahčovaní výmen a poskytovaní priestoru samosprávam na nižšej ako národnej úrovni a miestnym orgánom na celosvetovej scéne. Samotný VR je v tejto súvislosti dôležitým medzinárodným aktérom a nazdáva sa, že sa aj naďalej treba snažiť o koordináciu súčasných štruktúr a sietí, a zlepšenie hodnotenia inovačných projektov a šírenia osvedčených postupov;

B. Umožnenie prechodu na ekologické hospodárstvo

15. chcel by poukázať na skutočnosť, že udržateľný rozvoj s **troma rozmermi** – hospodárskym, ekologickým a sociálnym

– predstavuje základ pre rast, väčší počet pracovných príležitostí, ekologické hospodárstvo, väčšiu prosperitu a čistejšie a zdravšie životné prostredie;

16. konštatuje, že súčasný ekonomický systém presahuje možnosti planéty, pokiaľ ide o trvalo udržateľné využívanie zdrojov, a že Európska únia dováža stále viac fosílnych zdrojov energie, pričom niektoré z týchto surovín, ktoré majú strategický význam pre súčasnosť a budúcnosť EÚ by mohli byť v budúcich desaťročiach k dispozícii v nedostatočnom množstve. Toto zistenie si vyžaduje **transformáciu hospodárstva** smerom k udržateľnejšiemu rozvoju, ktorý bude šetrnejší k zdrojom;

17. výslovne zdôrazňuje, že prechod na udržateľnejší model rozvoja nie je len problémom, ale že naopak prináša viaceré **príležitosti**, najmä ak sa zlepšenie životného prostredia a vytvorenie ekonomickej a sociálnej pridanej hodnoty skúmajú ako kombinácia, ktorá je prínosná. Príslušné opatrenia v oblasti hospodárskej politiky, vzdelávania, či spoločenské zmeny by mali umožniť využiť tieto príležitosti;

18. usudzuje, že v súčasných finančných podmienkach v Európskej únii a medzinárodne by sme sa mali usilovať o trvalo udržateľné hospodárenie a vytvorenie udržateľnej situácie v oblasti zamestnanosti;

19. zdôrazňuje význam **ekologických pracovných miest** a žiada, aby sa ako dôstojné pracovné miesta podporili vo všetkých hospodárskych odvetviach, ktoré zohľadňujú udržateľnosť, pretože otvárajú možnosti dosiahnuť pokrok smerom k sociálnej súdržnosti. Vzdelávanie a odborná príprava v oblasti udržateľnosti na všetkých úrovniach musia byť preto považované za kľúčové prvky plného rozvoja týchto hlavných odvetví;

20. odporúča, aby bol na summite Rio+20 predložený nový alternatívny model na meranie rastu a blahobytu **nad rámec HDP**. Ten je potrebný na zmenu zamerania diskusií o politických opatreniach a dosiahnutie zásadnej zmeny v spôsobe chápania pokroku. Potrebne sú ukazovatele, ktoré zohľadnia klimatické zmeny, biodiverzitu, efektívnosť využívania zdrojov a sociálne začlenenie;

21. je presvedčený, že EÚ bude počas konferencie OSN zohrávať významnú úlohu najmä vtedy, ak pôjde sama príkladom. Jej pozícia v rokovaní by sa posilnila, ak si sama stanoví ambiciózne ciele prechodu na ekologické hospodárstvo, napríklad v oblastiach, ktoré spadajú do rámca hlavnej iniciatívy „**Európa efektívne využívajúca zdroje**“, ktorá je súčasťou **stratégie Európa 2020**;

22. podporuje návrh Európskej komisie, aby sa na summite Rio+20 prijal **plán ekologického hospodárstva**, ktorý stanoví vhodné ukazovatele, sformuluje priame medzinárodné kroky, ako aj jasný rámec pre iniciatívy na celosvetovej, regionálnej (vrátane európskej), národnej a nižšej ako národnej úrovni a bude obsahovať časový rámec na ich implementáciu;

23. v tejto súvislosti žiada, aby EÚ pre summit Rio+20 vypracovala **plán rozvoja kapacít** s cieľom poskytnúť všetkým krajinám cieľené rady zamerané špecificky na jednotlivé krajiny, pokiaľ ide o to, ako prejsť na ekologické hospodárstvo a ako získať dostupné finančné prostriedky. VR zdôrazňuje, že takýto plán by mal krajiny zaväzovať, aby do tohto procesu intenzívne zapájali úrovne verejnej správy na nižšej ako národnej úrovni;

24. nazdáva sa, že takýto plán by mal obsahovať špecifickú časť o **ekologickom miestnom hospodárstve**, ktorá uzná kľúčovú úlohu samospráv na nižšej ako národnej úrovni a miestnych orgánov pri prechode na ekologické hospodárstvo. Táto časť by sa mala zaoberať najmä hlavnými výzvami urbanizácie a ekologického mestského hospodárstva, zasadzovať sa za medzinárodný dohovor primátorov, starostov a regiónov a podporovať decentralizovanú spoluprácu v oblasti rozvoja medzi samosprávami na nižšej ako národnej úrovni a miestnymi orgánmi;

25. žiada, aby boli do **súboru nástrojov ekologického hospodárstva** Rio+20, ktorý navrhuje Európska komisia, zaradené mnohé úspešné prípady samospráv na nižšej ako národnej úrovni a miestnych orgánov pri presadzovaní ekologického hospodárstva;

26. pripomína **významnú úlohu a početné aktivity nižšej ako národnej úrovne v oblasti rozvojovej pomoci** a decentralizovanej spolupráce, ktoré prebiehajú v úzkej spolupráci s VR, jeho členmi a Európskou komisiou, ako napríklad *Atlas decentralizovanej spolupráce VR*, internetový portál a konferencie o decentralizovanej spolupráci;

27. privítal by opatrenia na celosvetovej úrovni na podporu rozvoja **odvetvia zameraného na životné prostredie**, ktoré by mohlo byť vytvorené:

- podporou rozvoja ekologickej technológie a ekologických riešení, okrem iného prostredníctvom väčšieho objemu investícií do výskumu a vývoja, vrátane investícií, ktorých cieľom je prostredníctvom prístupu tzv. ekosystémových služieb prispievať k ochrane biodiverzity a k (novému) rozvoju ekosystémov a zároveň k vytváraniu nových hospodárskych príležitostí,
- implementovaním opatrení na zjednodušenie vývozu a dovozu ekologických výrobkov a služieb na celosvetovej úrovni a propagovaním inteligentnej organizácie práce,
- zavedením environmentálnych, klimatických a etických požiadaviek v súvislosti s verejným obstarávaním a inými druhmi verejných súťaží,
- podporou rozvoja priemyselnej ekológie a cyklického hospodárstva (zásada „od kolísky ku kolíske“), ktoré sa usilujú o uzatvorenie cyklov výroby a spotreby tak, aby sa potrebné suroviny čerpali v rámci uzatvoreného kruhu, a to s cieľom čo najviac znížiť využívanie zdrojov, ktoré nie sú obnoviteľné,
- rozvojom a implementáciou metód funkčného obstarávania,

— koordinovaním a rozvojom modelov environmentálnej certifikácie výrobkov a služieb vyrábaných a poskytovaných podnikmi, najmä prostredníctvom porovnávacích analýz životných cyklov výrobkov a služieb atď.,

— koordinovaním a rozvojom modelov environmentálnych systémov riadenia pre podniky a organizácie, napríklad prostredníctvom environmentálneho účtovníctva a

— vytváraním nových modelov financovania ekologických riešení a ekologických podnikov;

28. uznáva, že je potrebné pokročiť smerom k rozvoju **nových mechanizmov a nástrojov spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom** (sociálnymi a hospodárskymi aktérmi) v záujme rozvoja a uskutočňovania politiky ekologického hospodárstva s dôrazom na podporu a upevňovanie partnerstiev viacerých aktérov;

29. zdôrazňuje, že jednou z kľúčových výziev súčasnosti je radikálne znížiť náš vplyv na klímu, tak na celosvetovej, ako aj na miestnej úrovni, a zároveň zabezpečiť dodávky energie a zaručiť prosperitu. Mestá a samosprávy na nižšej ako národnej úrovni zohrávajú v tomto procese významnú úlohu. V rámci Európskej únie preberajú zodpovednosť za celý rad iniciatív zameraných na zníženie klimatického vplyvu, zabezpečenie dodávok energie a prispôbenie sa klimatickým zmenám. Dohody z Cancúnu, prijaté v decembri 2010, uznávajú miestne samosprávy ako vládnych aktérov a mestám otvárajú prístup k medzinárodným mechanizmom financovania. Samosprávy na nižšej ako národnej a na miestnej úrovni musia byť aktívne zapojené do národných plánov opatrení v oblasti klímy a očakávajú prístup k finančnej podpore;

30. zdôrazňuje, že treba prijať opatrenia na ochranu, zabezpečenie a nový rozvoj kľúčových zdrojov, materiálov a prírodného kapitálu. VR by najmä ocenil, keby sa summit Rio+20 zvlášť zamerával na vodu. Prístup k vode je rýchlo rastúcim problémom a veľkou výzvou, najmä vo veľkomestách. VR preto podporuje vytvorenie medzinárodného partnerstva pre vodu s cieľom riešiť tento problém a poukazuje v tejto súvislosti na svoje odporúčania týkajúce sa úlohy samospráv na nižšej ako národnej úrovni a miestnych orgánov pri podpore udržateľného vodného hospodárstva (CdR 5/2011 fin);

31. zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť **správu a ochranu morského prostredia a oceánov** a domnieva sa, že popri klíme a biodiverzite sa moria a oceány stávajú jedným z kľúčových pilierov rámca z Ria;

32. vyzdvihuje vyhlásenie Európskej komisie, podľa ktorého je **„udržateľné využívanie pôdy a poľnohospodárstva“** základným kameňom ekologického hospodárstva a preto sa domnieva, že k udržateľnému rozvoju miest a územnému plánovaniu patrí aj minimalizovanie plochy úrodnej poľnohospodárskej pôdy vyčlenenej na výstavbu, aby sa tak neznemožnilo jej využívanie na poľnohospodárske účely v budúcnosti;

33. nazdáva sa, že na to, aby sa umožnil prechod na svetové ekologické hospodárstvo sa musia zmobilizovať rozsiahle finančné zdroje. Zdanenie a určovanie cien by malo lepšie zohľadňovať environmentálne náklady a prínosy. VR opätovne žiada o zavedenie zásady znečisťovateľ platí a rozšírenej zodpovednosti výrobcu, ako aj možnosti pokrytia nákladov v oblasti riadenia prírodných zdrojov. Plán ekologického hospodárstva by mal spustiť nové iniciatívy verejného a súkromného financovania a partnerstva;

34. navrhuje, aby súčasťou plánu bol aj celý rad konkrétnych a časovo vymedzených krokov zameraných na **odstránenie všetkých subvencií, ktoré škodia životnému prostrediu, do roku 2020**. To by uvoľnilo dodatočné finančné prostriedky na iné činnosti. Okrem toho by mali byť na medzinárodnej úrovni zavedené ciele v oblasti úspory energie a normy energetickej účinnosti podobné tým, ktoré pre celý rad výrobkov a postupov vyvinula EÚ;

C. Inštitucionálny rámec – smerom k lepšiemu riadeniu

35. odporúča, aby sa z Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) vytvorila **Svetová organizácia pre životné prostredie** (WEO). Premenou UNEP na špecializovanú agentúru OSN by vznikla celosvetová multilaterálna environmentálna organizácia ako najslubnejší spôsob pokroku smerom k zlepšeniu medzinárodného riadenia životného prostredia. Jej mandát by sa mal zrevidovať a posilniť a mala by fungovať na rovnakom základe ako ostatné špecializované agentúry OSN. Okrem toho by jej súčasťou mala byť vykonávacia štruktúra, decentralizovaná na regionálnej alebo národnej úrovni, ktorej úlohou by bolo poskytovať štátom, samosprávam na nižšej ako národnej úrovni a miestnym orgánom priamejšiu podporu v oblasti účinného uplatňovania mnohostranných dohôd o životnom prostredí, ako napríklad o klimatických zmenách alebo biodiverzite;

36. odporúča tiež vytvorenie **Rady pre trvalo udržateľný rozvoj**, ktorá by nahradila súčasnú Komisiu pre trvalo udržateľný rozvoj. Cieľom tohto návrhu je dosiahnuť lepšie riadenie, spoločný postoj a koordináciu v úsilí o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja na všetkých úrovniach;

37. podporuje stanovenie najmä dlhodobých **cieľov trvalo udržateľného rozvoja** na základe rozvojových cieľov tisícročia. Široký politický záväzok založený na spoločných cieľoch by sa následne rozčlenil na rad špecifických a konkrétnych cieľov a spôsobov ich merania;

38. trvá na tom, aby summit Rio+20 uznal, že do riadenia musia byť zapojené všetky úrovne verejnej správy, od miestnej a nižšej ako národnej, cez národnú a regionálnu až po celosvetovú. Rio+20 by mal podporiť s tým súvisiaci **prístup viacúrovňového riadenia** založený na interakcii, synergii a komplementarite medzi jednotlivými úrovňami riadenia;

39. upozorňuje na skutočnosť, že v rámci dohôd z Ria sa v poslednom období dáva **väčšie uznanie osobitnému postaveniu** samospráv na nižšej ako národnej úrovni

a miestnych orgánov **ako vládnych inštitúcií**, vrátane ich uznania ako „vládnych zúčastnených strán“ v dohode z Cancúnu a v rozhodnutí X/22 z 10. schôdze Konferencie zmluvných strán o „Akčnom pláne pre samosprávy na nižšej ako národnej úrovni, mestá a iné miestne orgány“. VR aktívne podporoval tieto podujatia;

40. žiada, aby samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány mali svoje **miesto v inštitucionálnom rámci pre udržateľný rozvoj** ako v plnej miere uznání príslušní vládni aktéri popri národných vládach a orgánoch OSN. Na summite Rio+20 by sa mala využiť príležitosť prispôsobiť súčasné štruktúry tzv. „veľkých skupín“ s cieľom zohľadniť vývoj od roku 1992, najmä pokiaľ ide o úlohu správy na miestnej a nižšej ako národnej úrovni, napr. vytvorením novej a inkluzívnej kategórie „vládnych zainteresovaných strán“. VR vyjadruje poľutovanie nad tým, že v terajšej medzinárodnej štruktúre správy vecí verejných sú tieto úrovne verejnej správy na nižšej ako národnej úrovni aj napriek svojej osobitnej a čoraz dôležitejšej úlohe v riadení stavané v orgánoch OSN na rovnakú úroveň ako občianska spoločnosť, podniky, či ďalšie skupiny, ktoré sa vymedzujú viac na základe sociálno-ekonomických kritérií než na základe ich úlohy v systéme verejnej správy;

41. navrhuje v tejto súvislosti, aby summit Rio+20 udelil mandát programu UNEP (alebo budúcej Svetovej organizácii pre životné prostredie) alebo Rade pre trvalo udržateľný rozvoj na vytvorenie **stáleho výboru pre samosprávy na nižšej ako národnej úrovni a miestne orgány** ako novej štruktúry, ktorá by vhodne zohľadňovala viacúrovňové riadenie a poskytovala stály mechanizmus konzultácie a spolupráce so samosprávami na nižšej ako národnej úrovni a miestnymi orgánmi na celom svete. Výbor regiónov by v tejto súvislosti mohol ísť príkladom;

42. uznáva, že zodpovednosť a úlohy samospráv na nižšej ako národnej úrovni a miestnych orgánov sa značne odlišujú, tak v rámci Európskej únie, ako aj globálne a že **samospráva** na nižšej ako národnej úrovni a miestnej úrovni sa neustále vyvíja. Tieto rozdiely treba preto brať na vedomie, keď sa vyvíja úsilie o čo najväčšie zapojenie samospráv na nižšej ako národnej úrovni a miestnej úrovni do procesu rozvoja trvalo udržateľných spoločností;

43. chcel by zdôrazniť, že v rámci úsilia o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja na celom svete je dôležitý **spoločný prístup a koordinácia**. Mestá a samosprávy na nižšej ako národnej úrovni sú v tomto procese hlavnými aktérmi. Dôležitými platformami pre koordináciu a výmenu skúseností sú **Dohovor primátorov a starostov, Agenda 21 a stratégie udržateľného rozvoja**;

44. poukazuje na to, že dôraz, ktorý Európska komisia kladie na súkromný sektor by nemal odkloniť pozornosť od potreby, aby summit Rio+20, EÚ a členské štáty podporili riadenie trvalo udržateľného rozvoja samosprávami na nižšej ako národnej úrovni a miestnymi orgánmi, vrátane posilnenia pozície občanov;

45. chcel by zdôrazniť, že pri úsilí o vytvorenie trvalo udržateľnej spoločnosti sa treba **zamerať na občanov**. Preto musia byť ciele a opatrenia tohto procesu prispôbené rôznym miestnym podmienkam. Dialóg o fyzických aj finančných opatreniach, ako aj zmeny v spotrebe a správaní musia byť založené na súčasných podmienkach na nižšej ako národnej a miestnej úrovni. Treba prijať kroky na podporu priameho zapojenia občanov do úsilia o vytvorenie trvalo udržateľnej spoločnosti, a to:

- rozvoj konzultačných procesov a vytvorenie fór pre dialóg a výmenu skúseností,
- podpora projektov na nižšej ako národnej úrovni a miestnych projektov v oblasti rozvoja, a to národne aj medzinárodne,
- zvyšovanie úrovne znalostí a pochopenie potreby spoločného úsilia na dosiahnutie trvalo udržateľnej spoločnosti;

46. privítal by, keby summit Rio+20 vyjadril podporu **presadzovaniu environmentálnej demokracie na celom svete**. Mohlo by sa to dosiahnuť tým, že zmluvné strany Aarhuského dohovoru by na summite Rio+20 zopakovali svoju vôľu otvoriť dohovor celému svetu, ale aj inými spôsobmi – napríklad podporou uzavretia iných regionálnych dohovorov podobných Aarhuskému dohovoru alebo začatím rokovaní o globálnom dohovore o zásade č. 10 deklarácie z Ria ⁽²⁾;

47. privítal by rozvoj a oživenie práce na programe **Agenda 21**. Rio+20 by mal definovať budúce rámce riadenia potrebné na ďalší rozvoj miestnej Agendy 21 v tejto súvislosti. Miestna Agenda 21, ktorá bola spustená po summite v Riu v roku 1992, je dobrým príkladom procesu na úrovni najbližšej občanom, ktorý priniesol dobré a dlhotrvajúce výsledky vo forme konkrétnych opatrení, ako aj lepšie pochopenie otázok týkajúcich sa udržateľnosti a väčšie zapojenie aktérov spoločnosti do tejto problematiky. Povedomie a zapojenie občanov je základom miestnej Agendy 21. V mnohých prípadoch viedla práca v rámci Agendy 21 k vytvoreniu nových ekologických pracovných miest;

48. obzvlášť by privítal **lepšiu podporu poskytovania poznatkov** nižšej ako národnej (úrovni) a miestnej úrovni. Aby bolo úsilie o vytvorenie trvalo udržateľnej spoločnosti efektívne, všetci aktéri potrebujú dostupný základ pre plánovanie a rozhodovanie. To je dôležité aj v súvislosti s monitorovaním, hodnotením a spätnou väzbou týkajúcou sa výsledkov a skúseností získaných v úsilí o vytvorenie trvalo udržateľnej spoločnosti;

49. očakáva, že Komisia v rámci pokračujúcich príprav na summit Rio+20 **nadviaže a posilní dialóg** s VR a jeho členmi. VR dúfa, že v delegácii EÚ na summite Rio+20 bude adekvátny počet delegátov z VR.

V Bruseli 15. decembra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽²⁾ Zásada č. 10 Deklarácie z Ria de Janeiro o životnom prostredí a rozvoji, konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji v roku 1992, pozri <http://www.un.org/documents/ga/conf151/aconf15126-1annex1.htm>.

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

93. PLENÁRNE ZASADNUTIE ZO 14. A 15. DECEMBRA 2011

Stanovisko Výboru regiónov „Nový viacročný finančný rámec po roku 2013“

(2012/C 54/08)

VÝBOR REGIÓNOV

- domnieva sa, že navrhovaná miera financovania by sa preto mala považovať za absolútne minimum požadované na naplnenie ambícií EÚ, na ktorých sa dohodli členské štáty zmluve a v stratégii Európa 2020;
- zdôrazňuje svoj zásadný nesúhlas s akoukoľvek formou makroekonomickej podmienenosti;
- podporuje zavedenie len takej podmienenosti *ex ante*, ktorá slúži skôr ako nástroj na zlepšenie účinnosti programov a žiada, aby každý členský štát uzavrel so svojimi miestnymi a regionálnymi orgánmi formálnu dohodu o partnerstve, ktorá by bola špecifickou podmienkou *ex ante*;
- opakovane dáva najavo svoj nesúhlas s navrhovanou výkonnostnou rezervou, pričom zdôrazňuje, že podmienenosť *ex post* a pozastavenie príspevkov by sa mali uplatňovať iba za jasne stanovených podmienok v prípade, že dosahovanie očakávaných výsledkov bude vážne zlyhávať;
- podporuje návrh uvedený vo VFR na vytvorenie novej prechodnej kategórie pre regióny;
- zdôrazňuje, že navrhovaný strop pre čerpanie nemal v žiadnom členskom štáte viesť v období 2007 – 2013 k tomu, aby boli záväzky nižšie, než je terajšia úroveň čerpania;
- vyzýva na výrazné zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do dohľadu nad projektmi v oblasti infraštruktúry, ktoré sú financované v rámci nástroja Spájame Európu;
- víta značné zvýšenie prostriedkov určených na výskum a inovácie, ktoré sú navrhnuté vo VFR;
- víta záväzok ekologizácie SPP, ako aj návrhy týkajúce sa konvergenzie platieb a stanovovania limitov pre priame platby;
- vyjadruje poľutovanie nad tým, že rozpočet na rozvoj vidieka bude aj naďalej neproporčne malý v porovnaní s prostriedkami určenými na priame platby;
- nemyslí si, že by hlavné oblasti výdavkov EÚ, ako je Európsky rozvojový fond a program Globálne monitorovanie pre životné prostredie a bezpečnosť mali byť financované mimo rozsahu VFR;
- je presvedčený, že zavedenie vlastných zdrojov EÚ by malo nahradiť národné príspevky a vyjadruje svoju podporu návrhom Komisie týkajúce sa dane z pridanej hodnoty (DPH) a dane z finančných transakcií.

Spravodajkyňa

Flo CLUCAS (UK/ALDE), členka rady mesta Liverpool

Referenčné dokumenty

Európska komisia, (2011), „Rozpočet stratégie Európa 2020“, oznámenie Komisie

KOM(2011) 500 v konečnom znení

Európska komisia, (2011), „Návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020“

KOM(2011) 398 v konečnom znení – 2011/0177 (APP)

Európska komisia, (2011), „Návrh rozhodnutia Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie“

KOM(2011) 510 v konečnom znení – 2011/0183 (CNS)

Európska komisia, (2011), „Návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov Európskej únie“

KOM(2011) 511 v konečnom znení – 2011/0184 (APP)

Európska komisia, (2011), „Návrh nariadenia Rady o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť“

KOM(2011) 512 v konečnom znení – 2011/0185 (CNS)

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNOV**

spoločne pôsobiť s cieľom podporiť stabilitu, udržateľný hospodársky rast, ochranu životného prostredia, sociálny blahobyt a územnú súdržnosť a obnoviť dôveru v európsku integráciu;

Všeobecný rozpočtový prístup

1. víta zverejnenie návrhov Komisie z 29. júna 2011, ktoré sa týkajú nového viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 (VFR), návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje VFR, medziinštitucionálnej dohody o rozpočtových otázkach a balíka, ktorý sa týka vlastných zdrojov EÚ. Domnieva sa, že tieto návrhy spolu predstavujú dôveryhodný rámec pre financovanie budúcich priorít EÚ a pevný základ, od ktorého sa môžu odvíjať ďalšie diskusie;

2. domnieva sa, že rozpočet EÚ, hoci je objem prostriedkov v ňom obmedzený, má zásadný význam z hľadiska riešenia výziev EÚ. Vo vzťahu k národným rozpočtom spočíva špecifickosť rozpočtu EÚ v jeho európskej pridanej hodnote, pákovom efekte, ktorý prináša, a v tom, že 94,5 % rozpočtu EÚ tvoria investičné výdavky a len 5,5 % administratívne výdavky. Nazdáva sa preto, že je potrebné dosiahnuť zmenu v zmýšľaní, predovšetkým národných finančných správ, aby tak boli hlavné úlohy EÚ považované za investíciu a nie za výdavky. VFR by sa mal stať nielen modelom finančnej účinnosti a efektívnosti, ale tiež modelom demokratickej správy a transparentnosti;

3. poukazuje najmä na závažné hospodárske a sociálne problémy, ktorým v súčasnosti čelia členské štáty a zdôrazňuje, že rozpočet EÚ, stratégia Európa 2020 a európske hospodárske riadenie by mali koordinovane

4. podporuje hlavné zásady, o ktoré sa opiera VFR 2014 – 2020 vrátane zamerania sa na výsledky, podporu investícií z iných zdrojov a predovšetkým zjednodušenie systému poskytovania, vrátane spojenia množstva finančných programov. Osobitný dôraz by sa mal klásť na tie skupiny, ktoré majú problémy získať prostriedky z európskych fondov. VR preto vyzýva na rozšírenie informačno-propagačných činností, ako aj poradenských služieb dostupných na úrovni EÚ, ktoré sa týkajú fondov;

5. poukazuje na to, že pri navrhovaní a uplatňovaní VFR možno vo veľkej miere ťažiť z príspevkov miestnych a regionálnych samospráv. Miestne a regionálne samosprávy zodpovedajú za verejné investície v rovnakej miere ako centrálna vláda. Zohrávajú totiž obzvlášť cennú úlohu nielen pri riadení projektov, ktoré financuje EÚ, ale aj pri podpore prístupu k financovaniu a zaistovaní koordinácie výdavkov medzi jednotlivými fondmi;

6. nazdáva sa preto, že existuje značný potenciál podporiť viacúrovňové riadenie pri navrhovaní a uplatňovaní VFR. Z tohto dôvodu požaduje, aby Komisia zvážila nové spôsoby spolupráce a nové formy partnerstva s miestnymi a regionálnymi orgánmi ako kľúčovú súčasť všetkých nových foriem správy a financovania, ktoré by boli prepojené s VFR;

7. považuje za poľutovaniahodné, že v návrhu Komisie sa nevenuje pozornosť v prvom rade rovnoprávnosti a rovnosti žien a mužov, a vyzýva členské štáty a Európsky parlament, aby v návrhu rozpočtu zohľadnili rodové hľadisko (gender budgeting);

— *výška, štruktúra a trvanie rozpočtu*

8. zdôrazňuje, že EÚ musí mať dôveryhodný rozpočet najmenej 1 % HND EÚ ⁽¹⁾, aby tak mohla plniť hlavné európske ciele v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 a potrebami miestnych a regionálnych územných celkov. Domnieva sa, že pri sume 1 025 miliárd EUR alebo 1,05 % HND EÚ terajšie návrhy sotva tento cieľ dosahujú;

9. domnieva sa, že navrhovaná miera financovania by sa preto mala považovať za absolútne minimum požadované na naplnenie ambícií EÚ, na ktorých sa dohodli členské štáty zmluve a v stratégii Európa 2020. Vzhľadom na to, že bol navrhnutý skromný VFR, ktorý je konštantný v reálnom vyjadrení, musí teraz Európska komisia a Európsky parlament za silnej podpory Výboru regiónov urobiť maximum pre to, aby počas rokovaní obhájili navrhnutý objem a nedošlo k jeho zníženiu;

10. víta skutočnosť, že rozpočtové okruhy boli premenované, aby vernejšie vystihovali priority stratégie Európa 2020, no vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa nevyužila príležitosť začleniť všetky fondy EÚ na podporu územného rozvoja do jedného okruhu;

11. poznamenáva ďalej, že Komisia nevyužila príležitosť pokročiť smerom k desaťročnému rozpočtovému obdobiu, no víta možnosť zaviesť takýchto cyklus od roku 2020 pri súčasnom zaistení stabilného, dlhodobého financovania a zlepšeného demokratického dohľadu;

— *flexibilita, strednodobé hodnotenie, podmienenosť rozpočtu*

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasný rozpočet nie je flexibilný a zdôrazňuje, že je potrebná väčšia flexibilita na presun rozpočtových prostriedkov v budúcnosti v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol;

13. ľutuje, že neexistuje žiadna zmienka o možnosti presunúť nevyužitý rozpočtový prostriedok alebo rezervy do rezervy EÚ na flexibilitu namiesto ich vracania členským štátom;

14. berie na vedomie návrh predložiť v roku 2016 hodnotenie uplatňovania VFR, no zdôrazňuje, že namiesto toho by sa malo uskutočniť strednodobé hodnotenie v roku 2017 (ktoré by zahŕňalo navrhované hodnotenie uplatňovania) s možnosťou prispôsobiť výdavky prioritám, ktoré sa vyskytnú, pričom by mali podliehať určitým obmedzeniam;

⁽¹⁾ Všetky číselné údaje v rozpočte vyjadrujú prostriedky na záväzky a nie platobné prostriedky.

15. zdôrazňuje svoj zásadný nesúhlas s akoukoľvek formou makroekonomickej podmienenosti, ktorá by spôsobila prerušenie financovania miestnych a regionálnych orgánov z dôvodu ekonomických rozhodnutí, ktoré prijímajú národné vlády;

16. podporuje však zavedenie len takej podmienenosti *ex ante* do riadenia programov EÚ, ktorá slúži skôr ako nástroj na zlepšenie účinnosti programov a zhodnotenie skutočnej technickej a administratívnej kapacity, než ako nástroj na zlepšenie implementácie právnych predpisov EÚ; požiadavka vypracovať stratégie, plány alebo opatrenia ako podmienenosť *ex ante* nesmie znamenať, že poskytnutie prostriedkov bude podmienené ich následnou realizáciou, vrátane realizácie tých, ktoré nie sú spolufinancované, pretože by sa tým porušila zásada proporcionality a subsidiarity;

17. žiada, aby každý členský štát uzavrel so svojimi miestnymi a regionálnymi orgánmi formálnu dohodu o partnerstve, ktorá by bola špecifickou podmienkou *ex ante* overovanou Komisiou;

18. zdôrazňuje, že podmienenosť *ex post* a pozastavenie príspevkov by sa mali uplatňovať za jasne stanovených podmienok v prípade, že dosahovanie očakávaných výsledkov bude vážne zlyhávať a žiada, aby sa zohľadnili vnútroštátne podmienky pre požadovanie vrátenia už schválených finančných prostriedkov. Taktiež musí existovať úzka spolupráca s vnútroštátnymi a regionálnymi orgánmi v súvislosti so zavádzaním uvedenej podmienenosti *ex post*, aby sa predišlo riziku prerušenia financovania na základe nie celkom objektívnych a merateľných kritérií;

19. zdôrazňuje, že výsledky a ciele musia byť dohodnuté v spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi a akákoľvek ďalšia administratívna záťaž musí byť zredukovaná na minimum. Terajší systém, pri ktorom sa posudzujú podrobné vstupy a výstupy, by mal byť nahradený systémom posudzovania výsledkov. Pri prístupe opierajúcom sa o podmienenosti je potrebné zainteresovaným subjektom jednoznačnejšie a lepšie vysvetliť, ako bude fungovať v praxi;

20. zdôrazňuje, že nový viacročný finančný rámec EÚ by mal byť v plnom súlade s udržateľným využívaním zdrojov, a požaduje lepšiu analýzu uhlíkovej stopy investícií realizovaných s podporou z rozpočtu EÚ;

Rozpočtový okruh 1 – Inteligentný a inkluzívny rast

— *Návrhy týkajúce sa politiky súdržnosti*

21. podporuje navrhovaný celoeurópsky charakter politiky súdržnosti pokrývajúcej všetky regióny, v rámci ktorej je väčšina financií určená chudobnejším regiónom, zatiaľ čo prosperujúcejšie regióny môžu súčasne pokračovať v riešení svojich problémov. Víta výslovnú zmienku o hospodárskej, sociálnej

a územnej súdržnosti ako podstrop rozpočtového okruhu 1, no vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa neráta so žiadnou rezervou. Umožnilo by to zvýšiť finančné prostriedky v rámci tohto podstropu, ak by niekde inde zostali nevyužívané financie;

22. takisto poznamenáva, že suma určená na štrukturálne fondy (336 miliárd EUR na Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond (ESF) a Kohézny fond okrem nástroja „Spájame Európu“) je o 3 % nižšia než terajších 347 miliárd EUR. Cieľom by malo byť zaistiť financovanie programov v rámci štrukturálnych fondov, ktoré je v reálnom vyjadrení aspoň konštantné v porovnaní s terajším stavom;

23. odmieta návrh, aby bohatšie regióny „využili pridelené prostriedky“ zo štrukturálnych fondov, s výnimkou ESF, „predovšetkým“ na energetiku, rozvoj malých a stredných podnikov a inovácie. Hoci miera zamerania je pre každý operačný program kľúčová, takéto obmedzenia na úrovni EÚ nebudú prínosom, vzhľadom na rozmanitosť európskych regiónov a rozličné problémy, ktorým čelia. Mal by byť možný slobodnejší výber zo širokej škály tematických cieľov stratégie Európa 2020;

24. zdôrazňuje svoj nesúhlas s navrhovanou výkonnostnou rezervou vo výške 5 % rozpočtu určeného na politiku súdržnosti. Hrozí tu riziko, že dôjde k situácii, z ktorej nebude mať prospech nikto, pretože rezerva sa prideliť na základe vopred stanovených národných finančných rámcov. Ak by neboli kritériá výkonnosti splnené (na čo môžu existovať objektívne a vonkajšie dôvody), sumy vyčlenené na výkonnostnú rezervu by sa jednoducho stratili. Úspešné uskutočnenie programu bude samé o sebe dostatočným ocenením a bolo by vhodnejšie prideliť tieto prostriedky na preventívne opatrenia, ako je technická pomoc pri budovaní inštitucionálnej kapacity;

25. podporuje návrh uvedený vo VFR na vytvorenie novej prechodnej kategórie pre regióny, ktorých HDP sa pohybuje medzi 75 % a 90 % HDP EÚ a víta v tejto súvislosti návrh vytvoriť akúsi bezpečnostnú sieť pre regióny, ktoré už nebudú spadať pod cieľ konvergenzie. Zdôrazňuje však, že dôveryhodnosť politiky súdržnosti ovplyvňuje používanie údajov o HDP, ktoré už niekoľko rokov nezodpovedajú aktuálnej hospodárskej situácii;

26. Komisia musí zohľadniť mnohé regióny, ktorých HDP od referenčného obdobia 2006 – 2008 poklesol, a to tým, že využije flexibilitu navrhovaného finančného rámca, navrhovaný proces prispôsobovania podľa článku 5 návrhu nariadenia Rady o viacročnom finančnom rámci, a takisto strednodobé preskúmanie viacročného finančného rámca v roku 2017. V programových dokumentoch sa musia zohľadniť odlišné vplyvy hospodárskeho poklesu na regióny;

27. zdôrazňuje, že ESF musí zostať pevnou súčasťou politiky súdržnosti. ESF sa naozaj najlepšie uplatňuje na územnej úrovni prostredníctvom integrovaných lokálne orientovaných programov, a nie prostredníctvom tematických alebo odvetvových programov na národnej úrovni;

28. zdôrazňuje význam podpory rovnoprávnosti a rodovej rovnosti v EÚ a v tretích krajinách finančnými prostriedkami určenými na ESF, Európsky rozvojový fond a ďalšie sociálne programy;

29. víta návrh, aby pridelené prostriedky z Kohézneho fondu predstavovali jednu tretinu celkových kohéznych prostriedkov na národnej úrovni v oprávnených členských štátoch (teda tých, ktorých HND je nižší než 90 % HND EÚ);

30. podporuje zvýšenie rozpočtu pre európsku územnú spoluprácu z 9 miliárd EUR na 13 miliárd EUR a pripomína značný prínos programu INTERREG a ďalších programov, ktoré podnecujú európske regióny k spolupráci pri riešení spoločných problémov;

31. rozhodne podporuje návrh na zriadenie spoločného strategického rámca (CSF) pre hlavné fondy EÚ s územným rozmerom, ktorý by viedol k jednotnému súboru strategických usmernení. Tento rámec však musí predstavovať viac než len prepojenie fondov na strategickej úrovni s cieľom zaistiť spoločné vykonávacie postupy a procesy medzi fondmi počas uplatňovania;

32. súhlasí so znížením súčasnej maximálnej miery pridelení prostriedkov na súdržnosť na úroveň, ktorá odráža súčasnú mieru plnenia a aktuálnu absorpčnú kapacitu v každom členskom štáte, ale zdôrazňuje, že táto nová miera musí byť stanovená na úrovni, ktorá umožní uskutočňovanie účinnej politiky súdržnosti vo všetkých členských štátoch. Predovšetkým by navrhovaný strop pre čerpanie nemal v žiadnom členskom štáte viesť v období 2007 – 2013 k tomu, aby boli záväzky nižšie, než je terajšia úroveň čerpania (pri zohľadnení inflácie);

33. trvá na tom, že zásada partnerstva sa musí stať skutočnosťou, musí byť aktívne podporovaná a dôsledne uplatňovaná. Víta nástroj dohôd o partnerstve ako možnosť strategického plánovania programov, zdôrazňuje však, že konkrétna forma dohôd o partnerstve musí rešpektovať subsidiaritu a rozdelenie právomocí v členských štátoch. Rozsah pôsobnosti týchto dohôd preto musí byť naďalej obmedzený na

opatrenia politiky súdržnosti. Kompetentné miestne a regionálne orgány treba považovať za rovnocenných partnerov s národnými orgánmi pri príprave, realizácii, monitorovaní a vyhodnocovaní programov štrukturálnych fondov a súvisiacich dohôd o partnerstve. Územné dohody medzi miestnymi, regionálnymi a národnými orgánmi by mali byť dostupnou možnosťou sformálniť partnerstvá v spolupráci s národnými vládami;

34. opakovane vyzýva na zavedenie a podporu „občianskych dlhopisov“, aby sa tak podporil miestny rozvoj. Občianske dlhopisy by projektom, ktoré EÚ podporuje, mohli priniesť úžitok v podobe dodatočných financií od jednotlivých občanov alebo ďalších verejných fondov, ktoré by investovali výmenou za zaručený a spravodlivý výnos;

35. okrem toho zdôrazňuje potrebu rozvíjať miestne energetické riešenia prostredníctvom projektov tzv. inteligentných miest, ktoré podporujú ekologicky vhodné a efektívne dodávky energie. Zároveň požaduje zvýšenú podporu mestám a regiónom, najmä pokiaľ ide o poskytovanie odborných posudkov potrebných na vypracovanie miestnych a regionálnych akčných plánov na boj proti klimatickým zmenám a o podporu výmeny nápadov. V tejto súvislosti poukazuje na kľúčovú úlohu Dohovoru primátorov a starostov, ktorého rozpočet by sa mal zvýšiť, aby sa umožnil väčší rozsah činnosti pri poskytovaní technických odborných znalostí miestnym a regionálnym orgánom pri vypracovávaní plánov činnosti proti zmenám podnebia a pri riešení špecifických problémov v energetike a so zdrojmi, ako je politika v oblasti vody;

— *Nástroj „Spájame Európu“*

36. berie na vedomie návrh na vytvorenie nového nástroja „Spájame Európu“ s objemom prostriedkov 40 miliárd EUR, ktorý je určený na podporu investícií do infraštruktúry európskeho významu v oblasti dopravy, energetiky a IKT a domnieva sa, že odstránenie prekážok v týchto sieťach bude značným prínosom pre spoločnosť. Je potrebné, aby sa miestne a regionálne orgány výrazne zapojili do dohľadu nad týmito projektmi v oblasti infraštruktúry, ako aj do ich riadenia, čo však súčasné navrhované ustanovenia o centralizovanej štruktúre správy nepredpokladajú;

37. poukazuje na to, že podporuje zavedenie dlhopisov EÚ na projekty na financovanie infraštruktúry a pripomína, že takéto dlhopisy môžu mať značne priaznivý pákový efekt na rozpočet EÚ. Takéto nástroje by sa však mali považovať skôr za cenný doplnok, než za náhradu poskytovania financií zo štrukturálnych fondov;

— *Financovanie výskumu a inovácií: „Horizont 2020“*

38. domnieva sa, že terajší rozpočet EÚ na výskum je nepriemeraný a preto víta značné zvýšenie prostriedkov určených na výskum a inovácie, ktoré sú navrhnuté vo VFR (z 53 miliárd EUR na 80 miliárd EUR). To približuje EÚ viac k cieľu stratégie Európa 2020, ktorým je investovať 3 % HDP EÚ do výskumu a inovácií v súlade s iniciatívou „Inovácia v Únii“. Výbor vyzýva predovšetkým na posilnenie programu „Regióny vedomostí“, no domnieva sa, že je kľúčové urýchliť uplatňovanie výskumu na trhu. Súhlasí s myšlienkou viac podporiť iniciatívy na vytváranie klastrov a iných dohôd o partnerstve na miestnej úrovni, ktoré pomáhajú rozvinúť inovačný potenciál;

39. podporuje vytvorenie spoločného strategického rámca pre výskum a inovácie „Horizont 2020“, pretože má potenciál na zjednodušenie a konsolidovanie rozličných programov financovania v tejto oblasti, ako je 7. rámcový program a program pre konkurencieschopnosť a inovácie. Poukazuje však na to, že CSF pre výskum a inovácie by mal byť dobre skoorinovaný a v súlade s navrhovaným CSF pre územné fondy;

— *Vzdelávanie, odborná príprava, mládež*

40. víta navrhované zvýšenie finančných prostriedkov na špecifické programy EÚ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže (vrátane športu) na 15 miliárd EUR. Takéto programy by mali byť doplnené o finančné prostriedky z ESF. Osobitne víta zameranie na racionalizáciu a zjednodušenie terajšej škály programov pre mládež, vzdelávanie a odbornú prípravu do jediného integrovaného programu a súčasné zjednodušenie postupov. Program „Európa vzdeláva“ by sa však nemal zameriavať iba na študentov s vyšším vzdelaním, ale mal by sa venovať aj zložitému fenoménu predčasného ukončovania školskej dochádzky, pri ktorom musia miestne a regionálne orgány zohrávať významnú úlohu. Okrem toho zdôrazňuje rastúci hospodársky a sociálny význam kultúrneho a kreatívneho odvetvia a potrebu dostatočnej podpory týchto sektorov z EFRR a ESF;

41. považuje za naliehavo potrebné, aby v rámci reštrukturalizácie programov financovania bola aj naďalej poskytovaná podpora mládeže zameraná na špecifické potreby mladých ľudí. Tento nový integrovaný program by mal vychádzať z pozitívnych základov súčasného programu „Mládež v akcii“. V súlade so stratégiou EÚ pre mládež by mal podporovať nielen rozvoj výmeny mládeže a kvalifikovaných pracovníkov, ale aj väčšiu účasť mladých ľudí na demokratickom živote v Európe;

Rozpočtový okruh 2 – Trvalo udržateľný rast: prírodné zdroje

42. konštatuje, že rovnako ako v prípade štrukturálnych fondov došlo aj pri prostriedkoch určených na spoločnú poľnohospodársku politiku k poklesu z 396 miliárd EUR na 372 miliárd EUR. Pripomína však, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) pokrývajúcna I. a II. pilier zostáva stále položkou, na ktorú je v rozpočte vyčlenených viac prostriedkov než 336 miliárd EUR navrhnutých na štrukturálne fondy;

43. domnieva sa, že vzhľadom na naliehavú potrebu, aby SPP nielen pokrývala potravinové potreby, ale tiež aby prispievala k naplneniu hlavných európskych cieľov, by mala byť viac zosúladená so stratégiou Európa 2020, čím by sa poľnohospodárom na spravodlivom základe umožnilo dostávať

prostriedky na poskytovanie verejných hodnôt, ako je zaistovanie potravinovej bezpečnosti, udržateľné využívanie prírodných zdrojov, ochrana biodiverzity, boj proti klimatickým zmenám a obnova vidieckych oblastí ako celku;

44. víta predovšetkým skutočnosť, že Komisia nezvolila možnosť ďalšej fragmentácie spôsobu financovania EÚ prostredníctvom samostatného sektorového klimatického fondu, ale namiesto toho zvolila integrovanejší prístup spočívajúci v ekologizácii 30 % výdavkov v rámci I. piliera. Zdôrazňuje však, že ekologizácia nesmie viesť k narušeniu poľnohospodársko-ekologických programov členských štátov;

45. víta záväzok ekologizácie SPP a žiada, aby ekologizácia SPP zahŕňala jasné, záväzné a explicitné kritériá pre prijímateľov, pokiaľ ide o ochranu pôdy a efektívne využívanie podzemnej vody, ako aj kroky na zrušenie všetkých dotácií, ktoré škodia životnému prostrediu;

46. víta návrhy týkajúce sa konvergenzie platieb a stanovovania limitov pre priame platby. Malo by to viesť k spravodlivejšiemu systému rozdeľovania prostriedkov v členských štátoch. Plne tiež podporuje návrh, aby sa umožnila väčšia flexibilita medzi dvomi piliermi SPP: priamymi platbami a rozvojom vidieka;

47. vyjadruje obavu, že navrhovanú novú rezervu na krízy v potravinovom sektore vo výške 3,5 miliardy EUR, ktorá by rozšírila rozsah pôsobnosti Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii, možno chápať ako postoj Komisie, ktorý uprednostňuje skôr reaktívne než preventívne opatrenia a domnieva sa, že na riešenie krízy by sa mala využiť väčšia rozpočtová flexibilita než vytváranie zväčšujúcej sa škály rozličných rezerv a pohotovostných nástrojov mimo VFR. V tejto súvislosti zastáva názor, že uskutočniteľnosť spoločnej poľnohospodárskej politiky je nerozlučne spätá so zachovaním mechanizmov regulácie trhu na zabránenie kolísaniu cien a zaručenie stabilných cien pre výrobcov aj spotrebiteľov;

48. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rozpočet na rozvoj vidieka (90 miliárd EUR) bude aj naďalej neproporčne malý v porovnaní s prostriedkami určenými na priame platby, víta však skutočnosť, že Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) bude lepšie prepojený s ostatnými územnými fondmi v spoločnom strategickom rámci. SPP a politika súdržnosti nemôžu byť vnímané oddelene a musia byť viac skoordované než doteraz. V súvislosti s odstránením „osového prístupu“ zdôrazňuje, že iným nepoľnohospodárskym projektom, ako je podpora sociálneho začleňovania, znižovanie chudoby a hospodársky rozvoj vidieka (nová priorita 6), sa v budúcnosti nesmie venovať menej pozornosti;

49. vyzýva, aby sa pokračovalo v Európskom programe potravinovej pomoci pre najznevýhodnenejšie osoby, a to minimálne v rovnakej výške, ako v súčasnom období. Ak sa tento program presunie spod spoločnej poľnohospodárskej politiky

do Európskeho sociálneho fondu, mali by sa takto presunúť aj finančné prostriedky v rámci rozpočtovej štruktúry;

50. obáva sa, že začlenenie rybárskej politiky do integrovanej námornej politiky v rámci Európskeho fondu námorného a rybného hospodárstva môže viesť k zníženiu objemu prostriedkov vyčlenených na rybné hospodárstvo. Takéto krátenie je nevhodné vzhľadom na problémy, ktorým čelia rybárske komunity;

51. vyzdvihuje význam programu LIFE+ a víta zvýšenie prostriedkov na tento program na 3,2 miliardy EUR;

Rozpočtový okruh 3 – Bezpečnosť a občianstvo

52. víta rozpočtové návrhy spadajúce do tohto okruhu a zdôrazňuje význam úplného financovania rozpočtu určeného na oblasť prisťahovalectva, azylu a bezpečnosti. Osobitne zdôrazňuje potrebu koordinovaného prístupu k spravovaniu vonkajších hraníc EÚ a víta kroky na rozvoj spoločného európskeho azylového systému. Ide jednoznačne o oblasť, v ktorej jediným riešením je spolupráca na úrovni EÚ. Treba však nájsť patričnú rovnováhu medzi výdavkami na bezpečnosť (aj vnútornú bezpečnosť) a výdavkami týkajúcimi sa ochrany hraníc na jednej strane a výdavkami v oblastiach ako sú integrácia migrantov a prijímacie podmienky pre žiadateľov o azyl na strane druhej, kde činnosť miestnych a regionálnych orgánov môže byť evidentným prínosom

53. zdôrazňuje, že poskytnutie primeraných zdrojov na podporu základných práv, demokracie a účasti občanov má obrovský význam v úsilí vybudovať európske občianstvo, a preto považuje za zásadné, aby sa v programe Európa pre občanov venovala pozornosť hlavne partnerstvu pri podpore občianskej spoločnosti na úrovni EÚ;

54. domnieva sa, že bezpečnosť EÚ je úzko prepojená s podporou demokracie, dobrej správy vecí verejných a právneho štátu, a to tak vo vnútri EÚ, ako aj v tretích krajinách a že je povinnosťou EÚ podporovať vo všeobecnosti tieto hodnoty;

55. zdôrazňuje význam prostriedkov vo výške 396 miliónov EUR určených na programy EU zamerané na verejné zdravie a upozorňuje, že treba zaistiť dostatočné finančné prostriedky na oblasť sociálnych, biologických a technologických inovácií v zdravotníctve. Poukazuje na význam zdravotnej a sociálnej starostlivosti ako dôležitej hnacej sily zamestnanosti v budúcnosti a preto zdôrazňuje, že riešenie nerovností v oblasti zdravia musí byť považované za rozpočtovú prioritu;

56. podčiarkuje význam navrhovanej sumy 1,6 mld. eur určenej na program „Tvorivá Európa“ a zdôrazňuje, že dostatočné financovanie musí byť dostupné pre všetkých aktérov v kultúrnom a tvorivom odvetví, ktoré významne prispieva k cieľom stratégie Európa 2020;

Rozpočtový okruh 4 – Globálna Európa

57. uznáva, že EÚ má značný medzinárodný význam - väčší než jednotlivé členské štáty spolu - a že problémy, ktorým EÚ čelí, si vyžadujú globálnu reakciu. Výbor preto víta zvýšenie rozpočtu na susedskú politiku a rozvojovú spoluprácu (36 miliárd EUR);

58. podporuje návrh Komisie zracionalizovať nástroje v kontexte rozširovania tým, že sa vytvorí jediný integrovaný predvstupový nástroj;

59. opakuje svoju požiadavku, aby mohli miestne a regionálne orgány z krajín európskej susedskej politiky dostávať finančnú podporu za svoju účasť v príslušných orgánoch;

60. zdôrazňuje svoj záväzok týkajúci sa zmierňovania chudoby a predovšetkým rozvojových cieľov tisícročia, ktoré treba dosiahnuť do roku 2015, a podporuje cieľ, ktorým je venovať 0,7 % HNP členských štátov na zahraničnú rozvojovú pomoc. Vyzdvihuje predovšetkým dôležitú úlohu, ktorú EÚ zohráva pri zaisťovaní koordinovaného prístupu k poskytovaniu humanitárnej pomoci, a vyzýva všetky členské štáty, aby prijali opatrenia, ktorými zabezpečia splnenie svojich príslubov poskytnúť rozvojovú pomoc;

Okruh 5 – Administratíva

61. zdôrazňuje, že je potrebné snažiť sa neustále o dosiahnutie úspor vyplývajúcich z účinnej administratívy vo všetkých inštitúciách a poradných orgánoch EÚ, pričom sa nesmie ohroziť kľúčová úloha, ktorú zohrávajú pri naplňaní európskych cieľov;

62. zdôrazňuje, že značné úspory možno dosiahnuť reštrukturalizáciou a medziinštitucionálnou spoluprácou, ako aj lepšou organizáciou inštitucionálnych aktivít prostredníctvom integrovaného uplatňovania elektronických riešení;

Fondy mimo VFR a korekčné mechanizmy

63. nemyslí si vo všeobecnosti, že by hlavné oblasti výdavkov EÚ, ako je Európsky rozvojový fond, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, program Globálne monitorovanie pre životné prostredie a bezpečnosť spolu s ďalšími nástrojmi, ktoré predstavujú 58 miliárd EUR z výdavkov EÚ, mali byť financované mimo rozsahu VFR. Obmedzuje to parlamentnú demokraciu a poškodzuje transparentnosť. Všetky položky výdavkov EÚ, dokonca aj tie, ktoré sú plánované ako dlhodobé alebo ktoré možno nebudú rozdelené, by mali byť v zásade prediskutované za rovnakých podmienok ako VFR;

64. podporuje avizované zjednodušenie veľmi komplikovaného systému úľav a opravných položiek a víta skutočnosť,

že nové opravné položky v podobe paušálnych súm sú časovo obmedzené a víta návrh Komisie, nahradiť systémy úľav všeobecným korekčným mechanizmom. Takýto mechanizmus musí v každom prípade zaručiť, že sa v zásade nebudú zvyšovať pozície a celkový výsledok bude spravodlivé vyrovnanie pomeru členských štátov medzi sebou. Mnohé z korekčných mechanizmov automaticky zaniknú v roku 2013, no korekcie v prospech Spojeného kráľovstva a s tým súvisiace úľavy k tejto korekcii v prospech Nemecka, Holandska, Rakúska a Švédska doteraz nemajú stanovený dátum skončenia platnosti. Výbor sa však domnieva, že korekčné mechanizmy možno preskúmať len v prípade, ak sa súčasne bude venovať pozornosť aj ich oprávnenosti a odôvodnenosti;

Vlastné zdroje EÚ

65. je presvedčený, že zavedenie vlastných zdrojov EÚ by malo nahradiť národné príspevky a pripomína, že všetky členské štáty a národné parlamenty podpísali článok 311 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa zaväzujú k tomu, že rozpočet EÚ bude plne financovaný z vlastných zdrojov. Podporuje preto iniciatívy, ktoré by znížili priame príspevky členských štátov do rozpočtu EÚ pri súčasnom zvýšení dostupných vlastných zdrojov EÚ na riešenie budúcich výziev;

66. vyjadruje preto svoju podporu návrhom Komisie na zavedenie zdroja založeného na dani z pridanej hodnoty (DPH). Tieto návrhy sú ambiciózne, no veľmi potrebné;

67. víta návrh zaviesť celoeurópsku koordinovanú daň z finančných transakcií. Zdanenie finančného sektora by bolo dôležitým príspevkom k dosiahnutiu väčšej spravodlivosti a viedlo by k obmedzeniu počtu finančných transakcií, a najmä špekulácií;

68. domnieva sa, že akékoľvek nové systémy financovania rozpočtu EÚ by mali zaistiť zásadu spravodlivosti, hospodárskej stability, solidarity, transparentnosti a jednoduchosti a mali by sa vzťahovať na všetky členské štáty. Skôr, než sa odsúhlasia akékoľvek nové zdroje, je preto potrebné vypracovať dôkladné hodnotenie vplyvu a realizovateľnosti. Ešte dôležitejšie je začať v členských štátoch diskusie s aktívnou účasťou miestnych a regionálnych orgánov;

Postup a harmonogram

69. víta skutočnosť, že VFR obsahuje osobitné ustanovenia pre prípad, že nebude prijatý do konca roka 2012, uznáva však, že by to mohlo v podstate odrádzať od dosiahnutia včasnej dohody. Vyzýva preto inštitúcie EÚ dosiahnuť dohodu o týchto návrhoch v stanovenej časovej lehote;

70. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európsky parlament bude mať aj naďalej len právo vyjadriť svoj súhlas s VFR a nie plnú spolurozhodovaciu právomoc, čo znamená, že nemôže oficiálne pozmeniť návrhy, a vyzýva preto Radu a Komisiu, aby prostredníctvom posilneného mechanizmu spolupráce zaistili maximálne zapojenie Výboru regiónov a Európskeho parlamentu;

71. môže preskúmať toto stanovisko v roku 2012 v závislosti od pokroku rokovaní o VFR.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Pri zohľadnení potreby primeranej úrovne predvídateľnosti pri príprave a vykonávaní strednodobých investícií by sa trvanie finančného rámca malo stanoviť na sedem rokov počnúc 1. januárom 2014, pričom posúdenie implementácie finančného rámca by sa malo uskutočniť v polovici doby jeho trvania. Výsledky tohto posúdenia by sa mali zohľadniť v rámci posledných troch rokov trvania finančného rámca.	Pri zohľadnení potreby primeranej úrovne predvídateľnosti pri príprave a vykonávaní strednodobých investícií by sa trvanie finančného rámca malo stanoviť na sedem rokov počnúc 1. januárom 2014, pričom posúdenie <u>hodnotenie</u> implementácie finančného rámca by sa malo uskutočniť v polovici doby jeho trvania. Výsledky tohto posúdenia <u>hodnotenia</u> by sa mali zohľadniť v rámci posledných troch rokov trvania finančného rámca.

Zdôvodnenie

Pozri bod 13 návrhu stanoviska.

Výbor regiónov dostal 24. októbra 2011 od sekretariátu Rady list zo žiadosťou o vypracovanie stanoviska k Návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (KOM(2011) 398 v konečnom znení). Návrh stanoviska by mal byť odpoveďou na túto žiadosť.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Balíky finančných prostriedkov na Súdržnosť pre rast a zamestnanosť určené pre jednotlivé štáty sú stanovené na základe prognózy hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) z jari 2011. Vzhľadom na neistotu prognózy a na dosah na členské štáty s obmedzenými balíkmi prostriedkov by sa malo vypracovať strednodobé posúdenie s cieľom porovnať predpovedaný a skutočný HDP a jeho dosah na balíky. V prípade, že rozdiel pri HDP na roky 2014 – 2016 bude viac ako +/- 5 % oproti prognóze použitej v roku 2011, balíky na roky 2018 – 2020 pre dotknuté členské štáty bude potrebné upraviť. Je potrebné stanoviť pravidlá pre vykonanie tejto úpravy.	Balíky finančných prostriedkov na Súdržnosť pre rast a zamestnanosť určené pre jednotlivé štáty sú stanovené na základe prognózy hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) z jari 2011. Vzhľadom na neistotu prognózy a na dosah na členské štáty s obmedzenými balíkmi prostriedkov by sa malo vypracovať strednodobé posúdenie <u>hodnotenie</u> s cieľom porovnať predpovedaný a skutočný HDP a jeho dosah na balíky. V prípade, že rozdiel pri HDP na roky 2014 – 2016 bude viac ako +/- 5 % oproti prognóze použitej v roku 2011, balíky na roky 2018 – 2020 pre dotknuté členské štáty bude potrebné upraviť prípadnými dodatočnými prostriedkami nasmerovanými do tých regiónov, ktorých HDP sa znížil najviac. Je potrebné stanoviť pravidlá pre vykonanie tejto úpravy.

Zdôvodnenie

Pozri bod 20 návrhu stanoviska.

Výbor regiónov dostal 24. októbra 2011 od sekretariátu Rady list zo žiadosťou o vypracovanie stanoviska k Návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (KOM(2011) 398 v konečnom znení). Návrh stanoviska by mal byť odpoveďou na túto žiadosť.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Ak sa preukáže, že sa kumulovaný hrubý domáci produkt („HDP“) ktoréhokoľvek členského štátu na roky 2014 – 2016 odchyľil o viac ako ± 5 % od kumulovaného HDP odhadovaného v roku 2011 na účely stanovenia balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti určených pre jednotlivé členské štáty na roky 2014 – 2020, Komisia v rámci technickej úpravy na rok 2018 upraví sumy, ktoré boli tomuto členskému štátu pridelené z prostriedkov na podporu súdržnosti na dané obdobie.	Ak sa preukáže, že sa kumulovaný hrubý domáci produkt („HDP“) ktoréhokoľvek členského štátu na roky 2014 – 2016 odchyľil o viac ako ± 5 % od kumulovaného HDP odhadovaného v roku 2011 na účely stanovenia balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti určených pre jednotlivé členské štáty na roky 2014 – 2020, Komisia v rámci technickej úpravy na rok 2018 upraví sumy, ktoré boli tomuto členskému štátu pridelené z prostriedkov na podporu súdržnosti na dané obdobie. Tieto prostriedky by sa mali nasmerovať do tých regiónov, ktorých HDP sa znížil najviac.

Zdôvodnenie

Pozri bod 20 návrhu stanoviska.

Výbor regiónov dostal 24. októbra 2011 od sekretariátu Rady list zo žiadosťou o vypracovanie stanoviska k Návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (KOM(2011) 398 v konečnom znení). Návrh stanoviska by mal byť odpoveďou na túto žiadosť.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 15

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
V roku 2016 predloží Komisia posúdenie implementácie finančného rámca spolu s prípadnými relevantnými návrhmi.	V roku 2016 2017 predloží Komisia posúdenie <u>posúdenie strednodobé hodnotenie (vrátane navrhovaného posúdenia)</u> implementácie finančného rámca spolu s prípadnými relevantnými návrhmi.

Zdôvodnenie

Pozmeňovací návrh objasňuje, že navrhované úplné strednodobé hodnotenie bude obsahovať posúdenie a nepôjde o dva oddelené postupy.

V Bruseli 14. decembra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Energetická účinnosť“

(2012/C 54/09)

VÝBOR REGIÓNŮV

- poukazuje na to, že pri uplatňovaní opatrení v oblasti energetickej účinnosti je veľmi dôležité rešpektovať právomoci jednotlivých úrovní riadenia a zásadu subsidiarity;
- oceňuje predložený návrh smernice a opatrenia na podporu energetickej účinnosti, ktoré Komisia navrhuje v snahe dosiahnuť cieľ 20 % úspor primárnej energie v roku 2020;
- zastáva názor, že v návrhu smernice o energetickej účinnosti sú určité medzery a nedostatky:
- stanovené opatrenia sa môžu uplatniť len v určitých sektoroch,
- podceňuje sa úloha regionálnych a miestnych aktérov,
- chýbajú opatrenia zamerané na zvýšenie informovanosti občanov, odhliadnuc od krokov, ktoré boli podniknuté na propagovanie poskytovania informácií občanom o ich spotrebe energie v reálnom čase;
- odmieta návrh smernice, ktorý ukladá verejnému sektoru povinnosť ročne zrenovovať 3 % svojich budov a nakupovať produkty, služby a budovy s vysokou energetickou účinnosťou.

Spravodajca

Jean-Louis JOSEPH (FR/SES), starosta obce Bastidonne

Referenčný dokument

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej účinnosti a o zrušení smernice 2004/8/ES a smernice 2006/32/ES

KOM(2011) 370 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNOV****A. Všeobecné pripomienky**

1. vyzdvihuje prínos iniciatív v oblasti energetickej účinnosti vyvíjaných na európskej úrovni, ktoré sú potrebné na zabezpečenie súladu a účinnosti jednotlivých opatrení pri dosahovaní cieľov v oblasti úspor energie, ako aj na to, aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže medzi členskými krajinami. Výbor súčasne zdôrazňuje, že tieto iniciatívy sa samozrejme musia zavádzať na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Preto pripomína, že pri uplatňovaní opatrení na dosiahnutie energetickej účinnosti je dôležité rešpektovať právomoci jednotlivých úrovní riadenia a zásadu subsidiarity;

2. zastáva názor, že otázky súvisiace s energetickou účinnosťou majú kľúčový význam v boji proti klimatickým zmenám a v snahe udržať našu spotrebu energie pod kontrolou a spadajú do rámca udržateľného, zodpovedného a inkluzívneho hospodárskeho rastu, ktorého cieľom je i naďalej znížiť emisie skleníkových plynov a zabezpečiť dodávky energie;

3. konštatuje, že Európska únia sa nachádza v situácii, keď je čoraz väčšmi závislá od dovozu energie, a ceny energií v súčasnosti stúpajú. Domnieva sa, že prístup k bezpečným a udržateľným zdrojom energie bude čoraz dôležitejšou otázkou a bude mať v budúcnosti rozhodujúci vplyv na hospodársky rast a spravodlivé rozdelenie energie;

4. pripomína, že Výbor regiónov už neraz zdôraznil, že prechod na hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, najmä zdroje energie, umožní vytvoriť veľké príležitosti pre hospodársky rast, pre vznik pracovných miest, ktoré nebude možné presunúť do inej lokality, a pre technologický rozvoj, ktorý Európskej únii zabezpečí konkurencieschopnosť;

5. zdôrazňuje význam modelu *trias energetica*, ktorý stanovuje do roku 2020 cieľ „3x20“ pre jednotlivé oblasti, ktorými sú zníženie emisií skleníkových plynov, energetická účinnosť a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie. Energetická účinnosť je i naďalej základným kameňom európskej politiky, ktorá sa usiluje zmierniť vplyv klimatických zmien na zabezpečenie dodávok, výrobu a spotrebu energie;

6. oceňuje predložený návrh smernice a opatrenia na podporu energetickej účinnosti, ktoré Komisia navrhuje v snahe dosiahnuť cieľ 20 % úspor primárnej energie v roku 2020;

7. upozorňuje však, ako sa uvádza aj v Pláne energetickej účinnosti na rok 2011⁽¹⁾, že podľa nedávnych štúdií, ktoré uskutočnila Komisia, bude Európska únia schopná do roku 2020 dodržať maximálne polovicu svojich záväzkov v oblasti energetickej účinnosti. Návrh smernice má preto v tejto súvislosti mimoriadny význam;

8. ľutuje, že návrh smernice nepresahuje horizont roku 2020, najmä pokiaľ ide o kľúčový cieľ 2050 (znížiť do roku 2050 emisie skleníkových plynov o 80 – 95 % v porovnaní s ich úrovňou v roku 1990) umožňujúci zmierniť dôsledky klimatických zmien;

9. zastáva názor, že v návrhu smernice o energetickej účinnosti sú určité medzery a nedostatky:

— chýbajú záväzné národné ciele, ktoré budú stanovené najskôr v roku 2014,

— stanovené opatrenia sa môžu uplatniť len v určitých sektoroch,

— podceňuje sa úloha regionálnych a miestnych aktérov,

— členské štáty sa môžu oslobodiť od povinností spojených so zavádzaním záväzných opatrení, ako sú konkrétne opatrenia spojené so systémami záväzkov v oblasti energetickej účinnosti a plány rozvoja vysoko účinnej kogenerácie,

— chýbajú opatrenia zamerané na zvýšenie informovanosti občanov, odhliadnuc od krokov, ktoré boli podniknuté na propagovanie poskytovania informácií občanom o ich spotrebe energie v reálnom čase,

— chýbajú opatrenia zamerané na rozvoj a podporu vzdelávania aktérov pôsobiacich na trhu, najmä expertov a technikov z rôznych profesií spojených s energetickou účinnosťou;

⁽¹⁾ KOM(2011) 109 v konečnom znení – Plán energetickej účinnosti na rok 2011.

B. Prepracovanie návrhu smernice o energetickej účinnosti

10. zdôrazňuje, že smernica ukladá členským štátom, aby stanovili orientačný **národný cieľ energetickej účinnosti**, vyjadrený ako absolútna úroveň spotreby primárnej energie v roku 2020. Komisia do 30. júna 2014 posúdi, či je pravdepodobné, že Európska únia dosiahne svoj cieľ 20 % úspor primárnej energie do roku 2020, vyžadujúci si zníženie spotreby primárnej energie v EÚ, s prihliadnutím na súčet národných cieľov. V tejto súvislosti výbor:

- a. ľutuje, že v smernici chýbajú záväzné národné ciele, ale aj to, že rozhodnutie presunuté na rok 2014 má takýto neistý charakter. Navrhuje, aby do smernice boli pre každý členský štát začlenené národné ciele z hľadiska energetickej účinnosti prispôbené jeho špecifickým podmienkam, ktoré budú oporným bodom pre vypracovanie národných plánov v oblasti energetickej účinnosti a ktoré sa v roku 2014 stanú záväznými;
- b. by veľmi uvítal, keby Komisia navrhla spoločnú metodológiu vymedzenia záväzných národných cieľov. Táto metodológia by mala zohľadňovať špecifickú situáciu každého členského štátu, najmä jeho hospodárske výsledky a opatrenia z hľadiska energetickej účinnosti, ktoré už boli prijaté;
- c. považuje dvojfázový postup, opísaný v odôvodnení (13) ⁽²⁾, ktorým sa zavádzajú len nezáväzné opatrenia a najprv len orientačné ciele, za nepostačujúci. Týmto postupom sa dosiahnutie cieľov stanovených na rok 2020 stáva hypotetickým. Výbor sa obáva, že tento postup spochybni účinnosť opatrení stanovených v predloženej návrhu smernice;

11. odmieta **vyčísliteľné ciele stanovené pre verejný sektor a sektor distribúcie a predaja energie**, ľutuje však, že neboli vytýčené takéto ciele pre sektor prepravy osôb a tovaru, obchodné odvetvia a priemyselné odvetvia, na ktoré sa nevzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami. Výbor obzvlášť:

- a. odmieta návrh smernice, ktorý ukladá verejnému sektoru povinnosť ročne zrenovovať 3 % svojich budov a nakupovať produkty, služby a budovy s vysokou energetickou účinnosťou. Výbor:

⁽²⁾ V odôvodnení (13) sa opisuje zavádzanie vnútroštátnych opatrení v záujme dosiahnutia cieľa 20 % v oblasti energetickej účinnosti. Keby sa ukázalo, že na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné posilniť politický rámec, uplatní sa postup v dvoch etapách, ktorým bude zavedený systém záväzných cieľov: 1. členské štáty stanovia orientačné alebo záväzné národné ciele, schémy a programy energetickej účinnosti; a 2. Komisia posúdi, či vzhľadom na vopred stanovené ciele bude možné dosiahnuť hlavný cieľ. Keby bol výsledok hodnotenia negatívny, Komisia by mala stanoviť národné ciele pre rok 2020 s prihliadnutím na východiskovú situáciu jednotlivých členských štátov, ich ekonomickú výkonnosť a už prijaté opatrenia.

— zdôrazňuje nevyhnutnosť prihliadať na zásadu subsidiarity,

— žiada preto, aby sa mohli uplatňovať alternatívne spôsoby, ako dosiahnuť ciele v oblasti energetických úspor, pokiaľ sa dosiahne rovnaká miera zníženia spotreby energie,

— vyslovuje sa za zavedenie stimulov, ktoré by zabránili zvýšeniu nájomného v sociálnych bytoch v dôsledku prác na zvýšení energetickej účinnosti,

— zdôrazňuje, že väčšiu energetickú účinnosť bude možné dosiahnuť len s pomocou finančných prostriedkov vyčlenených na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ako aj s pomocou nástrojov, ako sú zmluvy o energetickej hospodárnosti a verejno-súkromné partnerstvá. Zdôrazňuje, že je dôležité zaviesť opatrenia, ktoré budú nabádať členské štáty a územné samosprávy, aby využili prostriedky, ktoré majú k dispozícii zo štrukturálnych fondov, s cieľom podporiť investície do energetickej účinnosti. Výslovne prízvukuje, že podporuje usmernenia v tomto zmysle, ktoré Komisia zahrnula do návrhu viacročného finančného rámca,

— pripomína, že je potrebné navrhnuť na úrovni členských štátov vyvážené pravidlá, aby sa náklady na opatrenia energetickej účinnosti a úžitok z nich mohli transparentným spôsobom rozdeliť medzi vlastníkov a nájomníkov. Kým takéto pravidlá neexistujú, bude ťažké zmobilizovať potrebné investície;

- b. vyzýva verejné orgány, aby zvážili zavedenie doplňujúcich cieľov, ktoré by zahŕňali najmä sektor verejného osvetlenia a verejnej dopravy, pod podmienkou, že sa na to vyčlenia dostatočné finančné prostriedky;

- c. odporúča stanoviť záväzné ciele pre sektor dopravy a sektor služieb, ako aj pre obchodné a priemyselné odvetvia, a venovať väčšiu pozornosť zariadeniam, na ktoré sa nevzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov;

12. oceňuje zavedenie systémov záväzku energetickej účinnosti, a najmä opatrení s cieľom nariadiť distribútorom energie úspory vo výške 1,5 % ročného objemu ich predaja energie ⁽³⁾, a pripomína, že pri zavádzaní takýchto systémov záväzku v oblasti energetickej účinnosti je dôležité prihliadať na zásadu subsidiarity;

⁽³⁾ Systémy záväzku energetickej účinnosti, tak ako sú definované v článku 6 ods. 1 návrhu smernice, sú všetky opatrenia, ktoré majú zabezpečiť, aby všetci distribútori energie alebo všetky maloobchodné energetické spoločnosti pôsobiace na území členského štátu, dosahovali ročné úspory energie v objeme na úrovni 1,5 % z ich predaja energie v predchádzajúcom roku v danom členskom štáte, s výnimkou spotreby energie v doprave.

lútuje, že:

- a. členským štátom bola ponúknutá možnosť navrhnuť alternatívne opatrenia, ktoré by mohli viesť k presunu povinností zo súkromného sektora na verejný, čo by znamenalo zvýšenie daňovej záťaže pre daňových poplatníkov;
- b. smernica sa nezmieňuje o hlavnom probléme, t. j. ako motivovať distribútorov energie a maloobchodné energetické spoločnosti, aby znížili každoročne predaj energie o 1,5 %, a že ustanovenie, že členské štáty môžu „zahŕnúť požiadavky so sociálnym cieľom do povinných úspor, ktoré ukladajú“ [článok 6 ods. 5 písm. a)] nebudú stačiť na to, aby ochránili najchudobnejších občanov pred ďalším nárastom cien energie;
- c. medzi systémami záväzku figuruje návrh alternatívnych opatrení, ktoré sa musia oznámiť najneskôr do 1. januára 2013, pričom tieto opatrenia by umožnili dosiahnuť úspory energie zo strany koncových odberateľov. Obáva sa, že tieto opatrenia, tak ako sú definované, by mohli umožniť obísť cieľ navrhovaný pre systémy záväzku;

13. zdôrazňuje, že **regionálni a miestni aktéri zohrávajú kľúčovú úlohu** pri príprave a zavádzaní programov energetickej účinnosti. Územné samosprávy, zodpovedné za miestnu politiku v oblasti bývania, zamestnanosti, dopravy a vzdelávania, sú v kontakte s občanmi a všetkými miestnymi aktérmi, aby mohli navrhnuť opatrenia reagujúce na požiadavky občanov a na výzvy v oblasti energetickej účinnosti na miestnej a regionálnej úrovni. Zároveň majú najlepšie možnosti na to, aby pomohli zmeniť správanie občanov, pokiaľ ide o využívanie energie v novej ére mikrovýroby energie, technológií inteligentných sietí a variabilných cien. V tejto súvislosti výbor navrhuje zvýšiť mieru zapojenia regionálnych a miestnych aktérov vďaka opatreniam, ktoré budú motivovať:

- a. členské štáty, aby pri príprave národných plánov uplatňovali postupy konzultácie s regionálnymi a miestnymi aktérmi (prístup zdola nahor), čo umožní navrhnuť také národné plány, ktoré budú v súlade s národnými, regionálnymi a miestnymi cieľmi a prostriedkami;
- b. regionálne a miestne orgány, aby zavádzali regionálne a miestne plány energetickej účinnosti, ktoré budú napríklad podporovať decentralizovanú výrobu energie, programy renovácie verejných budov alebo plány mobility na krátke vzdialenosti a plány udržateľnej dopravy. Okrem toho pripomína význam európskej iniciatívy Dohovor primátorov a starostov a iniciatívy Dohovor ostrovov a navrhuje začleniť do smernice opatrenia na podporu a propagáciu týchto iniciatív v členských štátoch;
- c. regionálne orgány, aby pomáhali miestnym aktérom, pretože títo majú poznatky a vedia posúdiť možnosti a prekážky, ktoré stoja v ceste zavádzaniu opatrení v oblasti energetickej

účinnosti, vyvíjajú úsilie na zvyšovanie informovanosti občanov, pomáhajú pri zavádzaní miestnych programov a projektov, ako aj pri odbornej príprave aktérov;

- d. regionálne a miestne orgány, aby vytvorili mechanizmy na monitorovanie a meranie energie a skleníkových plynov, ak takéto neexistujú, s cieľom zlepšiť politické rozhodnutia;
- e. regionálne orgány, aby podporovali alebo posilňovali medzi-regionálne programy spolupráce na podporu prenosu *know-how* v oblasti energetickej účinnosti medzi regiónmi;

14. pripomína, že je dôležité **zvyšovať povedomie a informovanosť občanov**. Individuálne úsilie je dôležitým prostriedkom, ako zabezpečiť úctu k životnému prostrediu a dobré uplatňovanie opatrení energetickej účinnosti, ktoré vplývajú na občanov. Je teda nevyhnutné zvyšovať ich povedomie a informovanosť. Výbor v tejto súvislosti:

- a. podporuje opatrenia prijaté na propagáciu poskytovania informácií spotrebiteľom v reálnom čase o ich spotrebe energie a fakturácii (elektrina, plyn, teplo);
- b. zdôrazňuje, že je prvoradé zabezpečiť ochranu osobných údajov, najmä vo vzťahu k dodávateľom, ako aj bezplatný a jednoduchý prístup k týmto údajom pre koncového odberateľa, a trvá na tom, že tieto údaje musia byť pre koncových odberateľov ľahko pochopiteľné a použiteľné;
- c. odporúča zaviesť meracie systémy, ktoré koncovému odberateľovi umožnia regulovať svoje náklady a znížiť svoju spotrebu v závislosti od sadzieb, ktoré ponúka distribútor energie;
- d. lútuje preto, že v smernici nie sú uvedené doplňujúce opatrenia s cieľom lepšie informovať občanov o možnostiach zníženia spotreby energie;

15. oceňuje, že Komisia v návrhu podporuje energetické audity pre podniky a programy auditov za dostupné ceny pre koncových odberateľov a malé a stredné podniky. V záujme zlepšenia kvality auditov však odporúča:

- a. navrhnuť odbornú prípravu pre expertov, ktorá by viedla k odbornej kvalifikácii a oficiálnemu uznaniu ich schopností;

b. explicitne v návrhu spomenúť európske technické normy (EN 16001) týkajúce sa systémov hospodárenia s energiou, a tak podporiť zavedenie certifikácie, ktorá je v nich stanovená;

c. zahrnúť do tohto opatrenia služby vo verejnom záujme;

d. zavádzať opatrenia navrhnuté v auditoch;

16. oceňuje opatrenia navrhnuté v záujme rozvoja **energetických služieb**. Napriek tomu výbor:

a. odporúča, aby sa tieto služby neobmedzovali len na zmluvy o energetickej hospodárnosti a aby sa podporovali všetky

energetické služby, ako je pravidelná povinná kontrola kúrenia a chladenia alebo zavádzanie systémov tepelnej regulácie;

b. ľutuje, že v návrhu chýbajú konkrétne opatrenia zamerané na zníženie administratívnych a právnych prekážok pri uzatváraní zmlúv o energetickej hospodárnosti, ako napríklad v prípade opatrení týkajúcich sa energetickej účinnosti;

17. pripomína, že otázka **odbornej prípravy** má veľký význam. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že pre členské štáty a regionálnych a miestnych aktérov je dôležité mať k dispozícii odbornú prípravu, ako aj expertov a odborníkov v tomto sektore schopných reagovať na požiadavky smernice.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Článok 1 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Touto smernicou sa ustanovuje spoločný rámec na podporu energetickej účinnosti v rámci Únie s cieľom zabezpečiť dosiahnutie cieľa Únie v podobe úspory primárnej energie vo výške 20 % do roku 2020 a pripraviť cestu pre ďalšie zvyšovanie energetickej účinnosti po tomto dátume.	1. Touto smernicou sa ustanovuje spoločný rámec na podporu energetickej účinnosti v rámci Únie s cieľom zabezpečiť dosiahnutie cieľa Únie v podobe úspory primárnej energie vo výške 20 % do roku 2020 a pripraviť cestu pre ďalšie zvyšovanie energetickej účinnosti po tomto dátume, <u>v snahe dosiahnuť cieľ EÚ znížiť do roku 2050 emisie skleníkových plynov o 80 – 95 % v porovnaní s ich úrovňou v roku 1990.</u>

Zdôvodnenie

Komisia prijala 8. marca 2011 Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050 ⁽⁴⁾, v ktorom uviedla, že je potrebné zamerať sa viac na energetickú účinnosť. Opatrenia v oblasti energetickej účinnosti uvedené v návrhu smernice nepripravujú cestu tomu, čo bude nasledovať po roku 2020, ani nezohľadňujú horizont roku 2050, ktorý prijala samotná Komisia.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 2 ods. 7

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
7. „Distribútor energie“ znamená fyzickú alebo právnickú osobu vrátane prevádzkovateľa distribučnej sústavy, zodpovednú za prepravu energie na účely jej dodania koncovým odberateľom alebo do distribučných staníc, ktoré predávajú energiu koncovým odberateľom;	7. „Distribútor energie“ znamená fyzickú alebo právnickú osobu vrátane prevádzkovateľa distribučnej sústavy, <u>ktorej hlavnou podnikateľskou činnosťou je zodpovedná za prepravu</u> energie na účely jej dodania koncovým odberateľom alebo do distribučných staníc, ktoré predávajú energiu koncovým odberateľom;

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh a pozmeňovací návrh k článku 2 ods. 9 pomáhajú lepšie vymedziť pojmy „distribútor energie“ a „maloobchodná energetická spoločnosť“ s cieľom vyhnúť sa možným neželaným dôsledkom.

Napríklad nájomníkom môže byť energia účtovaná rôznymi spôsobmi. Na mnohých miestach ju dodávajúci podnik účtuje priamo nájomníkovi, no inde ju účtuje vlastník nehnuteľnosti, a to buď oddelene alebo ako súčasť celkovej sumy poplatkov za služby skladajúcej sa z mnohých prvkov, ktoré môžu byť rozdelené a jednotlivo rozpisované.

⁽⁴⁾ KOM(2011) 112 v konečnom znení.

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je poskytnúť väčšiu právnu istotu, aby sa na spomínaných nájomníkov, ktorým sa energia dodaná do budovy účtuje, nevzťahovali povinnosti stanovené v smernici, ktoré im neboli určené. Výnimka (článok 6 ods. 8) týkajúca sa malých distribútorov energie a maloobchodných energetických spoločností nepredstavuje dostatočnú záruku.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 2 ods. 9

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
9. „Maloobchodná energetická spoločnosť“ znamená fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá predáva energiu koncovým odberateľom;	9. „Maloobchodná energetická spoločnosť“ znamená fyzickú alebo právnickú osobu, <u>ktorej hlavnou podnikateľskou činnosťou je predávať</u> ktorá predáva energiu koncovým odberateľom;

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh a pozmeňovací návrh k článku 2 ods. 7 pomáhajú lepšie vymedziť pojmy „distribútor energie“ a „maloobchodná energetická spoločnosť“ s cieľom vyhnúť sa možným neželaným dôsledkom.

Napríklad nájomníkom môže byť energia účtovaná rôznymi spôsobmi. Na mnohých miestach ju dodávajúci podnik účtuje priamo nájomníkovi, no inde ju účtuje vlastník nehnuteľnosti, a to buď oddelene alebo ako súčasť celkovej sumy poplatkov za služby skladajúcej sa z mnohých prvkov, ktoré môžu byť rozdelené a jednotlivo rozpísané.

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je poskytnúť väčšiu právnu istotu, aby sa na spomínaných nájomníkov, ktorým sa energia dodaná do budovy účtuje, nevzťahovali povinnosti stanovené v smernici, ktoré im neboli určené. Výnimka (článok 6 ods. 8) týkajúca sa malých distribútorov energie a maloobchodných energetických spoločností nepredstavuje dostatočnú záruku.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 3 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Členské štáty stanovujú národné ciele energetickej účinnosti, vyjadrené ako absolútna úroveň spotreby primárnej energie v roku 2020. Pri stanovovaní týchto cieľov zohľadňujú cieľ Únie vo výške 20 % úspory energie, opatrenia stanovené v tejto smernici, opatrenia prijaté na dosiahnutie národných cieľov úspory energie prijaté podľa článku 4 ods. 1 smernice 2006/32/ES, ako aj ďalšie opatrenia na podporu energetickej účinnosti v členských štátoch a na úrovni Únie.	1. Členské štáty stanovujú národné ciele energetickej účinnosti, vyjadrené ako absolútna úroveň spotreby primárnej energie v roku 2020. Pri stanovovaní týchto cieľov zohľadňujú cieľ Únie vo výške 20 % úspory energie, opatrenia stanovené v tejto smernici, opatrenia prijaté na dosiahnutie národných cieľov úspory energie prijaté podľa článku 4 ods. 1 smernice 2006/32/ES, ako aj ďalšie opatrenia na podporu energetickej účinnosti v členských štátoch a na úrovni Únie. <u>1. Komisia navrhne národné ciele, ktoré umožnia dosiahnuť cieľ energetickej účinnosti stanovený do roku 2020 a budú vyjadrené ako absolútna úroveň spotreby primárnej energie. Pri určovaní týchto národných cieľov použije metódu, ktorá bude zohľadňovať východiskovú situáciu jednotlivých členských štátov, ich ekonomickú výkonnosť a už prijaté opatrenia. Tieto ciele sa 30. júna 2014 stanú záväznými.</u> <u>Členské štáty budú zavádzať tieto ciele v súlade s regionálnymi a miestnymi samosprávami vo všetkých sektoroch uvedených v smernici, ako aj v sektore prepravy osôb a tovaru, v sektore služieb a v obchodných a priemyselných odvetviach, a to konkrétne v prípade zariadení, na ktoré sa nevzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami. Tieto ciele sa budú vzťahovať aj na iné energeticky náročné odvetvia, ako je napríklad primárny sektor.</u>

Zdôvodnenie

V súčasnej situácii bude Európska únia schopná zrealizovať len polovicu svojho záväzku v oblasti energetickej účinnosti stanoveného do roku 2020. Výbor navrhuje, aby smernica obsahovala národné ciele, ktoré sa od roku 2014 stanú záväznými. Okrem toho si želá, aby do plánov, ktoré členské štáty zavedú, boli zahrnuté aj odvetvia, ako napríklad preprava osôb a služieb a obchodné a priemyselné odvetvia, na ktoré sa nevzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami, a aby sa národné ciele týkali týchto odvetví presne tak ako ostatných sektorov.

Cieľ 20 % úspor energie do roku 2020 treba podporiť. Obdobie do roku 2020 je relatívne krátke a krátkodobé a strednodobé opatrenia sa musia uskutočňovať čo najskôr. Navrhujeme metodológiu hodnotenia pokroku každého členského štátu v oblasti energetickej účinnosti. V smernici 2009/28/ES o energii z obnoviteľných zdrojov Európska komisia mohla stanoviť celkový cieľ 20 % realizovaný v členských štátoch v závislosti od ich schopnosti dosiahnuť tento cieľ. Navrhujeme preto rovnaký prístup v oblasti energetickej účinnosti pri zohľadnení úrovne pokroku v každej krajine.

Treba tiež zdôrazniť, že energia, ktorá sa spotrebuje v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, chov, rybolov), pochádza z fosílnych zdrojov, ktoré sú z veľkej časti dovážané. Hospodársky a environmentálny dosah tohto stavu vecí je dostatočným dôvodom na to, aby sa do skúmaného článku osobitne začlenil primárny sektor.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 7 smernice 2010/31/EÚ, členské štáty zabezpečia, aby sa od 1. januára 2014 každoročne renovovali 3 % z celkovej podlahovej plochy vo vlastníctve ich verejných orgánov tak, aby spĺňali aspoň minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené príslušným členským štátom podľa článku 4 smernice 2010/31/EÚ. Miera 3 % sa vypočíta z celkovej podlahovej plochy budov s celkovou úžitkovou plochou nad 250 m ² vo vlastníctve verejných orgánov príslušného členského štátu, ktoré k 1. januáru každého roku nespĺňajú národné minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené v článku 4 smernice 2010/31/EÚ.	1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 7 smernice 2010/31/EÚ, členské štáty zabezpečia, aby sa od 1. januára 2014 každoročne renovovali 3 % z celkovej podlahovej plochy budovy vo vlastníctve ich verejných orgánov tak, aby spĺňali aspoň minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené príslušným členským štátom podľa článku 4 smernice 2010/31/EÚ. Miera 3 % sa vypočíta z celkovej podlahovej plochy <u>Vzťahuje sa to na budovy s celkovou úžitkovou plochou nad 250 m² vo vlastníctve verejných orgánov príslušného členského štátu, ktoré k 1. januáru každého roku nespĺňajú národné minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené v článku 4 smernice 2010/31/EÚ. Pri obstarávaní služieb a tovarov sa uplatňuje zásada nákladovej účinnosti.</u>
2. Členské štáty môžu umožniť svojim verejným orgánom, aby započítali do svojej ročnej miery renovácie nadbytočne renovované podlahové plochy budov v danom roku, ako keby sa namiesto toho renovovali v niektorom z dvoch predchádzajúcich alebo nasledujúcich rokov.	2. <u>Podľa článku 4 ods. 2 smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov sa členské štáty môžu rozhodnúť, že nestanovia ani neuplatnia požiadavky uvedené v odseku 1 pre budovy úradne chránené ako súčasť označeného prostredia alebo pre ich osobitnú architektonickú alebo historickú hodnotu, pokiaľ by dodržiavanie určitých minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť nepriateľne zmenilo ich charakter alebo vzhľad.</u> 2. Členské štáty môžu umožniť svojim verejným orgánom, aby započítali do svojej ročnej miery renovácie nadbytočne renovované podlahové plochy budov v danom roku, ako keby sa namiesto toho renovovali v niektorom z dvoch predchádzajúcich alebo nasledujúcich rokov.
3. Na účely odseku 1 členské štáty od 1. januára 2014 stanovia a sprístupnia verejnosti zoznam budov vo vlastníctve ich verejných orgánov s uvedením:	3. Na účely odseku 1 členské štáty <u>a miestne a regionálne samosprávy</u> od 1. januára 2014 stanovia a sprístupnia verejnosti zoznam budov vo vlastníctve ich verejných orgánov s uvedením:
a) podlahovej plochy v m ² a	a) podlahovej plochy v m ² a

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
b) energetickej hospodárnosti jednotlivých budov.	b) energetickej hospodárnosti jednotlivých budov.
4. Členské štáty podporujú verejné orgány, aby:	4. Členské štáty podporujú <u>podporujú</u> verejné orgány, aby:
a) prijali plán energetickej účinnosti, samostatne alebo ako súčasť širšieho plánu pre zachovanie klimatických podmienok a životného prostredia, ktorý obsahuje konkrétne ciele úspory energie, s cieľom neustáleho zvyšovania energetickej účinnosti verejných orgánov;	a) prijali plán energetickej účinnosti, samostatne alebo ako súčasť širšieho plánu pre zachovanie klimatických podmienok a životného prostredia, ktorý obsahuje konkrétne ciele úspory energie, s cieľom neustáleho zvyšovania energetickej účinnosti verejných orgánov;
b) zaviedli systém hospodárenia s energiou ako súčasť realizácie svojho plánu.	b) zaviedli systém hospodárenia s energiou ako súčasť realizácie svojho plánu;
	c) <u>zaviedli systém merania spotreby energie vo verejnom sektore, podľa možnosti na základe medzinárodnej normy ISO 50001;</u>
	d) <u>zaviedli systém sústavného preverovania účelnosti zmlúv o energetickej hospodárnosti ako modelu energetických služieb s cieľom uľahčiť znížovanie spotreby energie vo verejných budovách a mestských zariadeniach, ako je verejné osvetlenie a čističky odpadových vôd;</u>
	e) <u>poskytli verejným orgánom na miestnej, regionálnej a národnej úrovni finančnú a inú pomoc, ktorá je potrebná na implementáciu národných plánov energetickej účinnosti uvedených v článku 3;</u>
	f) <u>zvyšili informovanosť obyvateľov týchto budov o úspornom využívaní energie a správcov budov o náležitom spravovaní a údržbe tohto dedičstva.</u>

Zdôvodnenie

V súčasnej situácii sa Európskej únii podarí splniť iba polovicu svojich energetických cieľov. Treba posilniť jej opatrenia najmä prostredníctvom stanovenia záväzných cieľov. V prípade, že neexistujú záväzné ciele, je dôležité podporovať sektorové ciele, najmä v stavebníctve, kde existuje najväčší potenciál úspor energie.

Nasledujúce body sú dôvodom, prečo podporujeme navrhovanú smernicu:

1. EÚ zaviedla finančné mechanizmy (ELENA, JESSICA) a fondy určené na energetickú účinnosť (EEE-F atď.), finančný rámec na roky 2014 – 2020, ktorý počíta s vysokým percentom štrukturálnych zdrojov určených na energetickú účinnosť. Existujú ďalšie finančné nástroje, ako sú zmluvné projekty energetickej hospodárnosti, verejno-súkromné partnerstvá a národné alebo regionálne fondy energetickej účinnosti, ktoré uľahčujú činnosti v oblasti energetickej účinnosti v období, keď je nedostatok verejných peňazí.
2. Existujú menej nákladné riešenia, pri ktorých je návratnosť investícií kratšia, ako napr. revízia systémov vykurovania a chladenia, systémy regulácie tepla budov, ktoré umožňujú progresívne investície.
3. Smernica o energetickej hospodárnosti budov zohľadňuje rôzne typy budov a na niektoré sa nevzťahuje (historické budovy, dočasné budovy alebo hangáre atď.). Berie tiež do úvahy klimatické rozdiely medzi štátmi na severe a na juhu.
4. Energetická účinnosť v stavebníctve vytvára tiež miestne pracovné miesta, ktoré nie je možné presunúť mimo krajinu: energetická renovácia štyroch bytov sa rovná vytvoreniu jedného pracovného miesta.
5. Členským štátom bol poskytnutý plán týkajúci sa odbornej prípravy remeselníkov na implementáciu smernice o energetickej hospodárnosti budov.

Návrh smernice by sa však mohol vylepšiť, ak by zohľadnil tieto body:

1. Treba pripomenúť, že smernica o energetickej hospodárnosti budov 2010/31/EÚ umožňuje členským štátom zrenovovať alebo nie budovy chránené ako súčasť chráneného životného prostredia.
2. Treba sa opierať o európske normy hospodárenia s energiou a jej započítavania.
3. Treba uľahčiť a posilniť prístup k zmluvným projektom energetickej hospodárnosti.
4. Členské štáty musia podporovať regionálne a miestne samosprávy a musia im poskytnúť finančnú alebo inú pomoc.
5. Bolo by rozumné podporovať verejné orgány v tom, aby zavádzali nástroje v oblasti odborného vzdelávania a informačných kampaní, ktorých cieľom by bolo náležité spravovanie a údržba budov, ako i úsporné využívanie energie jej používateľmi.

Tieto aspekty sú dôležité pre dosiahnutie cieľa energetickej účinnosti do roku 2020.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Obstarávanie uskutočňované verejnými orgánmi	Obstarávanie uskutočňované verejnými orgánmi
Členské štáty musia zabezpečiť, aby verejné orgány obstarávali iba produkty, služby a budovy s vysokou úrovňou energetickej účinnosti, ako sa uvádza v prílohe III.	Členské štáty musia zabezpečiť, aby verejné orgány <u>v súlade so smernicou 2004/18/ES</u> obstarávali iba produkty, služby a budovy s <u>najvyššou</u> vysokou úrovňou energetickej účinnosti, ako sa uvádza v prílohe III.
	<u>Členské štáty podporujú rozvoj a prijatie energetických služieb definovaných v článku 2. V tejto súvislosti verejné orgány vyhodnotia možnosť uzavrieť, v prípade potreby a vo vhodnom čase, dlhodobé zmluvy o energetických službách uvedené v článku 14 písm. b).</u>

Zdôvodnenie

Žiadať od verejných orgánov, aby obstarávali iba produkty, služby a budovy s vysokou úrovňou energetickej účinnosti vyvoláva určité obavy, že EÚ sa usiluje použiť verejné obstarávanie na dosiahnutie strategických politických cieľov. Konečné rozhodnutie o tom, či sa požiadavky v oblasti energetickej účinnosti začlenia do podmienok verejného obstarávania by malo byť prenechané samotným miestnym a regionálnym orgánom a akékoľvek požiadavky EÚ v tejto oblasti musia zostať úplne dobrovoľné.

V záujme právnej istoty a integrity jednotného trhu je rozhodujúce, aby predmetná smernica bola v súlade s ustanoveniami existujúcich právnych predpisov EÚ v oblasti verejného obstarávania. V tejto súvislosti treba zdôrazniť skutočnosť, že členské štáty sú priamo zodpovedné za smerovanie verejného obstarávania v prospech realizácie cieľov v oblasti energetickej účinnosti, ktoré by sa inak nemohli dosiahnuť. Zdá sa byť vhodné odporúčať, ako je to i v návrhu správy Európskeho parlamentu, nielen vysoké energetické normy, ale čo možno najvyššie energetické normy.

Pokiaľ ide o energeticky účinné služby v kontexte verejných výdavkov, formulácia obsiahnutá v návrhu smernice odkazuje iba na služby používajúce energeticky účinné produkty. Mala by skôr odkazovať na služby v širšom zmysle vrátane služieb energetickej účinnosti definovaných v článku 2.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 6 ods. 9

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
9. Alternatívne k odseku 1 sa môžu členské štáty rozhodnúť prijať iné opatrenia na dosiahnutie úspor energie koncových odberateľov. Ročná výška úspor energie dosiahnutá týmto prístupom musí byť rovnaká ako výška úspor energie požadovaná v odseku 1. Členské štáty, ktoré si zvolia túto možnosť, musia Komisii najneskôr do 1. januára 2013 oznámiť alternatívne opatrenia, ktoré plánujú zaviesť vrátane pravidiel pre sankcie uvedené v článku 9, pričom uvedú, akým spôsobom dosiahnu požadovanú výšku úspor. Komisia môže tieto opatrenia odmietnuť alebo predložiť návrhy na ich úpravu v období 3 mesiacov od oznámenia. V takýchto prípadoch príslušný členský štát nesmie uplatňovať alternatívny prístup, pokiaľ Komisia výslovne neuzná opätovne predložené alebo upravené navrhované opatrenia.	9. <u>Alternatívne k odseku 1 členské štáty môžu umožniť zúčastneným stranám, aby si čiastočne plnili svoje záväzky tak, že budú odvádzať príspevky, ktoré budú dopĺňať finančné nástroje určené na financovanie verejných investícií súvisiacich s energetickou účinnosťou. Odporúča sa, aby orientačne členské štáty umožnili zúčastneným stranám plniť si svoj záväzok v rozmedzí od 25 % do 50 % každoročne tak, že budú odvádzať príspevky do finančných nástrojov. Malo by sa to vykonať tak, že do týchto nástrojov sa odvedie príspevok, ktorý bude zodpovedať odhadovaným investičným nákladom, aby sa splnila časť záväzku, ktorá im zodpovedá. Vo všeobecnosti sa členské štáty budú musieť ubezpečiť, že tieto nástroje slúžia na financovanie verejných investícií, prioritne v oblasti energetickej účinnosti.</u>
	9. Alternatívne k odseku 1 sa môžu členské štáty rozhodnúť prijať iné opatrenia na dosiahnutie úspor energie koncových odberateľov. Ročná výška úspor energie dosiahnutá týmto prístupom musí byť rovnaká ako výška úspor energie požadovaná v odseku 1. Členské štáty, ktoré si zvolia túto možnosť, musia Komisii najneskôr do 1. januára 2013 oznámiť alternatívne opatrenia, ktoré plánujú zaviesť vrátane pravidiel pre sankcie uvedené v článku 9, pričom uvedú, akým spôsobom dosiahnu požadovanú výšku úspor. Komisia môže tieto opatrenia odmietnuť alebo predložiť návrhy na ich úpravu v období 3 mesiacov od oznámenia. V takýchto prípadoch príslušný členský štát nesmie uplatňovať alternatívny prístup, pokiaľ Komisia výslovne neuzná opätovne predložené alebo upravené navrhované opatrenia.

Zdôvodnenie

Navrhuje sa, aby členské štáty prijali ďalšie opatrenia na dosiahnutie úspor energie. Ak sa členským štátom nepodari zapojiť súkromný sektor, možno sa obávať, že tieto opatrenia budú realizované len vďaka verejným prostriedkom, v dôsledku čoho by zataženie, ktoré z nich vyplýva, museli znášať občania. V snahe vyhnúť sa nejasnostiam navrhujeme vypustiť tento odsek.

Je možné uvažovať o alternatívnom opatrení, ktoré sa uvádza v návrhu správy Európskeho parlamentu o smernici týkajúcej sa energetickej účinnosti. Toto opatrenie by umožnilo poskytnúť prostriedky finančným nástrojom určeným na opatrenia v oblasti energetickej účinnosti.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 6 ods. 10

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
V prípade potreby Komisia stanoví prostredníctvom delegovaného aktu v súlade s článkom 18 systém vzájomného uznávania úspor energie dosiahnutých v rámci národných systémov záväzku energetickej účinnosti. Takýto systém umožní povinným subjektom, aby si mohli započítať úspory energie dosiahnuté a overené v danom členskom štáte do svojich záväzkov v inom členskom štáte.	V prípade potreby Komisia stanoví prostredníctvom delegovaného aktu v súlade s článkom 18 systém vzájomného uznávania úspor energie dosiahnutých v rámci národných systémov záväzku energetickej účinnosti. Takýto systém umožní povinným subjektom, aby si mohli započítať úspory energie dosiahnuté a overené v danom členskom štáte do svojich záväzkov v inom členskom štáte.

Zdôvodnenie

Systém vzájomného uznávania úspor energie, ktorý zapojeným subjektom umožňuje započítať si úspory energie dosiahnuté v jednom štáte do svojich záväzkov v inom štáte môže mať za následok znevýhodnenie z hľadiska miestnej zamestnanosti v danom členskom štáte. V snahe vyhnúť sa akýmkoľvek dôsledkom tohto typu odporúčame vypustiť tento odsek.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 8 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia elektrickej energie, zemného plynu, diaľkového vykurovania a chladenia a diaľkovo dodávanej teplej úžitkovej vody boli vybavení individuálnymi meračmi, ktoré presne merajú a umožňujú zistiť ich skutočnú spotrebu energie a poskytujú informácie v reálnom čase spotreby, v súlade s prílohou VI. Ak členské štáty realizujú zavádzanie inteligentných meračov stanovených smernicami 2009/72/ES a 2009/73/ES týkajúcimi sa trhu s elektrickou energiou a plynom, zabezpečia, aby sa pri stanovovaní minimálnych funkčných vlastností meračov a povinností uložených účastníkom trhu v plnej miere zohľadnili ciele energetickej účinnosti a výhody pre koncových odberateľov. V prípade elektrickej energie a na požiadanie koncového odberateľa prevádzkovateľa meračov musia zabezpečiť, aby merač počítal elektrinu vyrobenú v priestoroch koncového odberateľa a vyvedenú do sústavy. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, ak o to koncový odberateľ požiada, boli meracie údaje o ich výrobe alebo spotrebe v reálnom čase dané k dispozícii tretej strane konajúcej v mene koncového odberateľa. V prípade vykurovania a chladenia, ak je budova zásobovaná zo siete diaľkového vykurovania, musí byť merač tepla inštalovaný na vstupe do budovy. V bytových domoch musia byť nainštalované aj individuálne merače spotreby tepla na meranie spotreby tepla alebo chladenia pre každý byt. V prípade, ak použitie individuálnych meračov spotreby tepla nie je technicky uskutočniteľné, na meranie spotreby tepla na každom radiátore sa použijú individuálne rozdeľovače vykurovacích nákladov v súlade s požiadavkami prílohy VI bod 1.2. Členské štáty zavedú pravidlá na rozdelenie nákladov na spotrebu tepla v bytových domoch s centralizovanou dodávkou tepla alebo chladenia. Tieto pravidlá musia obsahovať usmernenia týkajúce sa korekčné faktory tak, aby odrážali vlastnosti budov, ako sú napríklad prestupy tepla medzi bytmi.	1. Členské štáty zabezpečia, aby <u>tam, kde je to technicky možné a efektívne z hľadiska nákladov</u>, koncoví odberatelia elektrickej energie, zemného plynu, a palív, ako aj diaľkového vykurovania a chladenia a diaľkovo dodávanej teplej úžitkovej vody boli vybavení individuálnymi meračmi, ktoré presne merajú a umožňujú zistiť ich skutočnú spotrebu energie a poskytujú informácie v reálnom čase spotreby, v súlade s prílohou VI. Ak členské štáty realizujú zavádzanie inteligentných meračov stanovených smernicami 2009/72/ES a 2009/73/ES týkajúcimi sa trhu s elektrickou energiou a plynom, zabezpečia, aby sa pri stanovovaní minimálnych funkčných vlastností meračov a povinností uložených účastníkom trhu v plnej miere zohľadnili ciele energetickej účinnosti a výhody pre koncových odberateľov. <u>Členské štáty sa ubezpečia, že budú zavedené meracie systémy, ktoré koncovému odberateľovi umožnia regulovať svoje náklady a znížiť svoju spotrebu, a tiež zabezpečia, že náklady na inštaláciu takýchto systémov nebudú niesť koncoví odberatelia.</u> V prípade elektrickej energie a na požiadanie koncového odberateľa prevádzkovateľa meračov musia zabezpečiť, aby merač počítal elektrinu vyrobenú v priestoroch koncového odberateľa a vyvedenú do sústavy. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, ak o to koncový odberateľ požiada, boli meracie údaje o ich výrobe alebo spotrebe v reálnom čase dané k dispozícii tretej strane konajúcej v mene koncového odberateľa. V prípade vykurovania a chladenia, ak je budova zásobovaná zo siete diaľkového vykurovania, musí byť merač tepla inštalovaný na vstupe do budovy. V bytových domoch musia byť nainštalované aj individuálne merače spotreby tepla na meranie spotreby tepla alebo chladenia pre každý byt. V prípade, ak použitie individuálnych meračov spotreby tepla nie je technicky uskutočniteľné, na meranie spotreby tepla na každom radiátore sa použijú individuálne rozdeľovače vykurovacích nákladov v súlade s požiadavkami prílohy VI bod 1.2. Členské štáty zavedú pravidlá na rozdelenie nákladov na spotrebu tepla v bytových domoch s centralizovanou dodávkou tepla alebo chladenia. Tieto pravidlá musia obsahovať usmernenia týkajúce sa korekčné faktory tak, aby odrážali vlastnosti budov, ako sú napríklad prestupy tepla medzi bytmi.

Zdôvodnenie

Vzhľadom na to, že spravodajca zdôrazňuje v návrhu stanoviska zásadu subsidiarity, musia mať členské štáty pri realizácii návrhu určitú flexibilitu, keďže rozdiely v konštrukcii budov môžu vplyvať na spotrebu tepla koncových odberateľov.

Podobne musia byť zohľadnené celkové ekonomické a environmentálne náklady, aby sa zabezpečila celková efektivita. Mali by zahŕňať náklady na údržbu, riadenie a výmenu.

Navrhuje sa, aby boli zavedené inteligentné merače pre všetky druhy palív. Okrem toho, v súlade so všeobecnými pripomienkami, sa zdá byť vhodné spomenúť, že koncoví odberatelia musia mať možnosť regulovať svoje náklady a znížiť spotrebu energie. Treba tiež zdôrazniť, že náklady spojené s inštaláciou týchto meracích systémov nesmú niesť koncoví odberatelia.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 8 ods. 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Informácie z meraní a vyúčtovania individuálnej spotreby energie, ako aj ďalšie informácie uvedené v odsekoch 1, 2, 3 a prílohe VI sa poskytujú koncovým odberateľom bezplatne.	3. Informácie z meraní a vyúčtovania individuálnej spotreby energie, ako aj ďalšie informácie uvedené v odsekoch 1, 2, 3 a prílohe VI sa poskytujú koncovým odberateľom <u>koncovým odberateľom alebo tretím subjektom, ktoré konajú v ich mene. Členské štáty zabezpečia ochranu osobných údajov vo vzťahu k dodávateľom energie.</u>

Zdôvodnenie

Aby sa zabránilo akýmkoľvek nedorozumeniam v tomto ohľade, treba jasne uviesť, že prístup k týmto osobným údajom majú len osoby, ktoré konajú v mene príslušných koncových odberateľov. V dôsledku vývoja spôsobov merania a účtovania smerom k inteligentnému meraciemu systému dochádza k elektronickému spracovaniu osobných údajov. V záujme zachovania dôvernosti a ochrany údajov o spotrebe koncového odberateľa je nevyhnutné zabezpečiť ochranu týchto informácií.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 8 ods. 4 – nový odsek

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<u>4. Členské štáty v úzkej spolupráci s regionálnymi a miestnymi samosprávami a subjektmi dbajú o to, aby boli zavedené plány na zvýšenie informovanosti občanov a zlepšenie poradenstva pre nich. Cieľom týchto plánov je vytvoriť novú energetickú kultúru, v ktorej budú občania zohrávať aktívnu úlohu pri prijímaní rozhodnutí týkajúcich sa spotreby energie.</u>

Zdôvodnenie

Smernica nevzdvihuje, aké pozitívne účinky môže mať individuálne úsilie každého občana. Pri uplatňovaní opatrení energetickej účinnosti by sme nemali zabúdať na individuálny prínos. Zvyšovať informovanosť občanov je preto dôležitý krok, ktorý by sa v záujme dosiahnutia cieľa 2020 nemal zanedbávať.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 10 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty do 1. januára 2014 stanovia a oznámia Komisii národný plán vykurovania a chladenia pre rozvoj potenciálu na použitie vysoko účinnej kogenerácie a účinného diaľkového vykurovania a chladenia, obsahujúci informácie uvedené v prílohe VII. Tieto plány sa musia aktualizovať a oznamovať Komisii každých päť rokov. Členské štáty zabezpečia prostredníctvom svojho regulačného rámca, aby sa národné plány vykurovania a chladenia zohľadňovali v miestnych a regionálnych rozvojových plánoch vrátane mestských a vidieckych územných plánov, a aby spĺňali kritériá štruktúry v súlade s prílohou VII.	Členské štáty do 1. januára 2014 stanovia a oznámia Komisii národný plán vykurovania a chladenia pre rozvoj potenciálu na použitie vysoko účinnej kogenerácie a účinného diaľkového vykurovania a chladenia, <u>vymedzený v spolupráci s regionálnymi a miestnymi samosprávami, ktorý bude obsahovať</u> informácie uvedené v prílohe VII. Tieto plány sa musia aktualizovať a oznamovať Komisii <u>každých päť rokov</u> . Členské štáty zabezpečia prostredníctvom svojho regulačného rámca, aby sa národné plány vykurovania a chladenia zohľadňovali v miestnych a regionálnych rozvojových plánoch vrátane mestských a vidieckych územných plánov, a aby spĺňali kritériá štruktúry v súlade s prílohou VII.

Zdôvodnenie

Je dôležité, aby boli regionálne a miestne orgány konzultované pri vypracovávaní a implementácii plánov diaľkového vykurovania a chladenia.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 10 ods. 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
4. Členské štáty môžu ustanoviť podmienky pre udelenie výnimky z ustanovení odseku 3, ak: a) nie sú splnené hraničné podmienky týkajúce sa dostupnosti tepelnej záťaže uvedenej v bode 1 prílohy VIII; b) nie je možné splniť požiadavku v písm. b) odseku 3, pokiaľ ide o umiestnenie zariadenia z dôvodu, že je potrebné umiestniť zariadenie blízko geologického úložiska povoleného podľa smernice 2009/31/ES alebo c) sa na základe analýzy nákladov a prínosov ukáže, že náklady prevažujú nad prínosmi v porovnaní s celkovým nákladmi životného cyklu vrátane investícií do infraštruktúry, pri poskytovaní rovnakého množstva elektriny a tepla prostredníctvom samostatného vykurovania alebo chladenia. Členské štáty oznámia takéto podmienky pre udelenie výnimky Komisii do 1. januára 2014. Komisia môže odmietnuť tieto podmienky alebo predložiť návrhy na úpravy počas 6 mesiacov odo dňa oznámenia. V takýchto prípadoch príslušné členské štáty nesmú uplatňovať podmienky pre udelenie výnimky, pokiaľ Komisia výslovne neuzná opätovne predložené alebo upravené podmienky.	4. Členské štáty môžu ustanoviť podmienky pre udelenie výnimky z ustanovení odseku 3, ak: a) nie sú splnené hraničné podmienky týkajúce sa dostupnosti tepelnej záťaže uvedenej v bode 1 prílohy VIII; b) nie je možné splniť požiadavku v písm. b) odseku 3, pokiaľ ide o umiestnenie zariadenia z dôvodu, že je potrebné umiestniť zariadenie blízko geologického úložiska povoleného podľa smernice 2009/31/ES alebo c) sa na základe analýzy nákladov a prínosov ukáže, že náklady prevažujú nad prínosmi v porovnaní s celkovým nákladmi životného cyklu vrátane investícií do infraštruktúry, pri poskytovaní rovnakého množstva elektriny a tepla prostredníctvom samostatného vykurovania alebo chladenia; Členské štáty oznámia takéto podmienky pre udelenie výnimky Komisii do 1. januára 2014. Komisia môže odmietnuť tieto podmienky alebo predložiť návrhy na úpravy počas 6 mesiacov odo dňa oznámenia. V takýchto prípadoch príslušné členské štáty nesmú uplatňovať podmienky pre udelenie výnimky, pokiaľ Komisia výslovne neuzná opätovne predložené alebo upravené podmienky. d) <u>sa majú z hospodárskych dôvodov alebo v záujme zabezpečenia stability siete povoliť nové vysokoúčinné elektrárne na plyn alebo uhlie.</u>

Zdôvodnenie

Okrem vysoko účinnej kogenerácie by mali mať členské štáty rovnako možnosť z hospodárskych dôvodov a v záujme zabezpečenia stability siete povoliť aj vysoko účinné nové elektrárne na plyn alebo uhlie. Výnimky stanovené v návrhu smernice, ktoré musí vopred preskúmať Komisia, na to nestačia. Posúdenie hospodárskeho prínosu elektrárne a jej podielu na zabezpečení stability siete musí zostať aj naďalej záležitosťou členských štátov.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 19 ods. 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Komisia vyhodnotí výročné správy a doplňujúce správy a posúdi, do akej miery členské štáty pokročili v dosahovaní národných cieľov energetickej účinnosti požadovaných v článku 3 ods. 1 a vo vykonávaní tejto smernice. Komisia odovzdá svoje hodnotenie Európskemu parlamentu a Rade. Na základe ich posúdenia týchto správ Komisia môže vydávať odporúčania členským štátom.	Komisia vyhodnotí výročné správy a doplňujúce správy a posúdi, do akej miery členské štáty pokročili v dosahovaní národných cieľov energetickej účinnosti požadovaných v článku 3 ods. 1 a vo vykonávaní tejto smernice. Komisia odovzdá svoje hodnotenie Európskemu parlamentu a Rade. Na základe ich posúdenia týchto správ Komisia môže vydávať odporúčania členským štátom. <u>Pokiaľ ide o výročné a doplňujúce správy, členské štáty musia uviesť do praxe mechanizmy, ktoré regionálnym a miestnym orgánom umožnia prístup k informáciám potrebným na ich vypracovanie.</u>

Zdôvodnenie

V bode 13 politických odporúčaní Výbor regiónov vyzdvihuje kľúčovú úlohu regionálnych a miestnych orgánov v procese uplatňovania programov energetickej účinnosti. V tejto súvislosti sa navrhuje posilniť ich zapojenie prostredníctvom série opatrení, spomedzi ktorých sa v bode 13 písm. d) zdôrazňuje, že regionálne a miestne orgány majú vytvoriť mechanizmy na monitorovanie a meranie energie a skleníkových plynov s cieľom zlepšiť výsledky politických rozhodnutí. Na zavedenie týchto mechanizmov sledovania a merania, ktoré budú neskôr základom pre vypracovanie výročných a doplňujúcich správ spolu s členskými štátmi a ktoré napokon vyhodnotí Komisia, je potrebné zabezpečiť prostriedky, ktoré umožnia získavať od energetických subjektov viac informácií než je k dispozícii v súčasnosti.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 19 ods. 8 a 9

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
8. Komisia do 30. júna 2018 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní článku 6. Po tejto správe nasleduje, ak je to vhodné, legislatívny návrh s jedným alebo viacerými týmito cieľmi:	8. Komisia do 30. júna 2018 2016 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní článku 6. Po tejto správe nasleduje, ak je to vhodné, legislatívny návrh s jedným alebo viacerými týmito cieľmi:
a) zmeniť mieru úspor uvedenú v článku 6 ods. 1;	a) zmeniť mieru úspor uvedenú v článku 6 ods. 1;
b) ustanoviť ďalšie spoločné požiadavky, najmä pokiaľ ide o záležitosti uvedené v článku 6 ods. 5.	b) ustanoviť ďalšie spoločné požiadavky, najmä pokiaľ ide o záležitosti uvedené v článku 6 ods. 5.
9. Komisia do 30. júna 2018 posúdi pokrok dosiahnutý členskými štátmi pri odstraňovaní regulačných a neregulačných prekážok uvedených v článku 15 ods. 1, pričom v prípade potreby po tomto posúdení nasleduje legislatívny návrh.	9. Komisia do 30. júna 2018 2014 posúdi pokrok dosiahnutý členskými štátmi pri odstraňovaní regulačných a neregulačných prekážok uvedených v článku 15 ods. 1, pričom v prípade potreby po tomto posúdení nasleduje legislatívny návrh.

Zdôvodnenie

Uvedené priebežné termíny sa zdajú byť nevhodné. Rok 2018 je príliš blízko cieľu stanovenému na rok 2020, takže by sa už nemohli podniknúť žiadne veľké kroky. Výbor preto odporúča stanoviť bližšie termíny: rok 2016 v prípade predkladania správy o fungovaní systémov záväzku energetickej účinnosti, a rok 2014 v prípade posudzovania pokroku, ktorý členské štáty dosiahli pri odstraňovaní regulačných a neregulačných prekážok.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 15 – nový článok

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<u>1. Členské štáty v koordinácii s regionálnymi a miestnymi samosprávami a aktérmi podniknú všetky potrebné kroky na zabezpečenie odbornej prípravy pre pracovníkov v sektore energetickej účinnosti. V tejto súvislosti zabezpečia primeranú ponuku celoživotného vzdelávania dostupného pre všetkých už aktívnych pracovníkov. Takisto zabezpečia, aby sa v tomto smere pravidelne aktualizovali a upravovali učebné plány pre budúcich pracovníkov. Členské štáty v koordinácii s regionálnymi a miestnymi samosprávami a aktérmi takisto zabezpečia, aby existovala ponuka vzdelávania dostupná pre všetkých a s dostatočnou kapacitou, aby bolo možné vyškolíť potrebný počet odborníkov oprávnených vydávať osvedčenia o energetickej hospodárnosti a kontrolovať technické systémy.</u>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<u>2. Členské štáty v koordinácii s regionálnymi a miestnymi samosprávami a aktérmi vypracujú správy o realizovaných iniciatívach a dosiahnutých výsledkoch v oblasti odbornej prípravy, ako aj o nových opatreniach, ktoré v prípade potreby zamýšľajú prijať. Členské štáty v spolupráci s regionálnymi a miestnymi samosprávami a aktérmi vypracujú štúdiu o potrebách v oblasti odbornej prípravy.</u>

Zdôvodnenie

Na dosiahnutie cieľov z hľadiska zavádzania opatrení v oblasti energetickej účinnosti, ako aj na zabezpečenie kvality a efektívnosti podniknutých krokov je nevyhnutné vyškolit odborníkov a pracovníkov pôsobiacich v sektoroch, ktoré sa zaoberajú energetickou účinnosťou. Regionálne a miestne orgány sú nevyhnutné pre rozvoj a využitie týchto typov odbornej prípravy.

Pozmeňovací návrh 17

Príloha III

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Požiadavky na energetickú účinnosť pri obstarávaní produktov, služieb a budov verejnými orgánmi	Požiadavky na energetickú účinnosť pri obstarávaní produktov, služieb a budov verejnými orgánmi
Verejné orgány, ktoré obstarávajú produkty, služby alebo budovy, musia:	Verejné orgány, ktoré obstarávajú produkty, služby alebo budovy, musia:
a) ak ide o produkt, na ktorý sa vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa smernice č. 2010/30/EÚ alebo smernice Komisie, ktorou sa vykonáva smernica č. 92/75/EHS, obstarávať iba tie produkty, ktoré spĺňajú kritériá najvyššej triedy energetickej účinnosti pri zohľadnení nákladovej efektívnosti, hospodárskej uskutočniteľnosti a technologickej primeranosti, ako aj dostatočnej hospodárskej súťaže;	a) ak ide o produkt, na ktorý sa vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa smernice č. 2010/30/EÚ alebo smernice Komisie, ktorou sa vykonáva smernica č. 92/75/EHS, obstarávať iba tie produkty, ktoré spĺňajú kritériá najvyššej triedy energetickej účinnosti pri zohľadnení nákladovej efektívnosti, hospodárskej uskutočniteľnosti a technologickej primeranosti, ako aj dostatočnej hospodárskej súťaže;
b) ak ide o produkt, na ktorý sa nevzťahuje písm. a) a vzťahuje sa naň vykonávacie opatrenie podľa smernice 2009/125/ES prijaté po nadobudnutí účinnosti tejto smernice, obstarávať iba tie produkty, ktoré sú v súlade s referenčnými hodnotami energetickej účinnosti stanovenými v uvedenom vykonávacom opatrení;	b) ak ide o produkt, na ktorý sa nevzťahuje písm. a) a vzťahuje sa naň vykonávacie opatrenie podľa smernice 2009/125/ES prijaté po nadobudnutí účinnosti tejto smernice, obstarávať iba tie produkty, ktoré sú v súlade s referenčnými hodnotami energetickej účinnosti stanovenými v uvedenom vykonávacom opatrení;
c) obstarávať produkty kancelárskeho zariadenia, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady 2006/1005/ES[1], ktoré spĺňajú požiadavky na energetickú účinnosť, ktoré nie sú menej náročné než požiadavky uvedené v prílohe C k dohode priloženej k uvedenému rozhodnutiu;	c) obstarávať produkty kancelárskeho zariadenia, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady 2006/1005/ES[1], ktoré spĺňajú požiadavky na energetickú účinnosť, ktoré nie sú menej náročné než požiadavky uvedené v prílohe C k dohode priloženej k uvedenému rozhodnutiu;
d) obstarávať iba pneumatiky, ktoré spĺňajú kritérium najvyššej energetickej účinnosti palív, ako sa ustanovuje v nariadení (ES) č. 1222/2009[2]. Táto požiadavka nesmie brániť verejným orgánom obstarávať pneumatiky s najvyššou triedou príľnavosti za mokra alebo s triedou vonkajšieho hluku valenia, ak je takéto obstarávanie zdôvodnené bezpečnosťou alebo zdravím obyvateľstva.	d) obstarávať iba pneumatiky, ktoré spĺňajú kritérium najvyššej energetickej účinnosti palív, ako sa ustanovuje v nariadení (ES) č. 1222/2009[2]. Táto požiadavka nesmie brániť verejným orgánom obstarávať pneumatiky s najvyššou triedou príľnavosti za mokra alebo s triedou vonkajšieho hluku valenia, ak je takéto obstarávanie zdôvodnené bezpečnosťou alebo zdravím obyvateľstva.
e) vo svojich verejných súťažiach na uzatvorenie zmlúv o poskytovaní služieb požadovať od poskytovateľov služieb, aby pri poskytovaní predmetných služieb používali iba produkty, ktoré spĺňajú požiadavky uvedené v písm. a) až d);	e) vo svojich verejných súťažiach na uzatvorenie zmlúv o poskytovaní služieb požadovať od poskytovateľov služieb, aby pri poskytovaní predmetných služieb používali iba produkty, ktoré spĺňajú požiadavky uvedené v písm. a) až d);
f) obstarávať alebo prenajímať iba také budovy, ktoré spĺňajú aspoň minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť uvedené v článku 4 ods. 1. Súlad s týmito požiadavkami sa overí energetickými certifikátmi uvedenými v článku 11 smernice 2010/31/EÚ.	f) obstarávať alebo prenajímať iba také budovy, ktoré spĺňajú aspoň minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť uvedené v článku 4 ods. 1. Súlad s týmito požiadavkami sa overí energetickými certifikátmi uvedenými v článku 11 smernice 2010/31/EÚ.

Zdôvodnenie

Hoci je pochopiteľné, že účelom tohto bodu je dať verejným subjektom možnosť, aby rozšírili pôsobnosť smernice na poskytovateľov služieb, čím by sa vytvoril násobiaci efekt, toto ustanovenie predstavuje značnú administratívnu a finančnú záťaž pri vykonávaní presnej hĺbkovej kontroly s cieľom zistiť, či poskytovatelia služieb spĺňajú stanovené požiadavky, ktorá presahuje rámec opatrného overovania, či je služba poskytovaná v súlade s požiadavkami výberového konania.

V Bruseli 14. decembra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Spoločný konsolidovaný základ dane z príjmov právnických osôb (CCCTB)“

(2012/C 54/10)

VÝBOR REGIÓNOV

- teší skutočnosť, že od vzniku Európskej únie sa zdaňovaniu podnikov venovala osobitná pozornosť ako dôležitému prvku pri vytváraní vnútorného trhu;
- zastáva názor, že by to zjednodušilo záležitosti pre podniky, keby mohli vybavovať výpočet daňového základu len s jednou daňovou správou, ktorá navyše bude kompetentná pre všetky otázky alebo spory súvisiace s týmto daňovým základom. Takisto by to pre nich predstavovalo úsporu administratívnych nákladov, keby prišli do kontaktu len s jedným orgánom zodpovedným za určenie daňového základu, a nie s 27;
- žiada Komisiu, aby posúdila vplyv opatrenia, pri ktorom sa daňové straty môžu prenášať bez časového obmedzenia, a aby preskúmala, aké možné opatrenia by mohli zabrániť zneužitiu;
- domnieva sa však, bez toho aby priamo spochybnil samotný princíp smernice, že návrh by sa mal preskúmať so zreteľom na potrebu a) dostačujúcich kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov, ktoré by umožnili riadne zhodnotiť dosah takéhoto cezhraničného návrhu na oblasť subsidiarity; b) ďalších informácií o celkovom vplyve CCCTB; a c) analýzy vplyvu návrhu na miestne a regionálne orgány.

Spravodajca

Gusty GRAAS (LU/ALDE), člen rady obce Bettembourg

Referenčný dokument

Návrh smernice Rady o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb (CCCTB)

KOM(2011) 121 v konečnom znení

I. ÚVOD**VÝBOR REGIÓNOV**

1. teší skutočnosť, že od vzniku Európskej únie sa zdaňovaním podnikov venovala osobitná pozornosť ako dôležitému prvku pri vytváraní vnútorného trhu;

2. domnieva sa, že rozmach cezhraničných hospodárskych aktivít často naráža na veľké množstvo rôznych pravidiel, najmä v daňovej oblasti, čo je v prvom rade najväčšou prekážkou pre malé a stredné podniky, ako aj pre rozvoj vnútorného trhu;

3. takisto upriamuje pozornosť na oznámenie Komisie o zdaňovaní podnikov z roku 1990 (SEK(90) 601), ktoré bolo na počiatku niekoľkých dôležitých opatrení v oblasti priameho zdaňovania, ako napríklad smernica o zlúčeníach 90/434/EHS, smernica o materských a dcérskych spoločnostiach 90/435/EHS a arbitrážny dohovor 90/436/EHS. O desaťrocie neskôr doplnila zoznam európskych daňových opatrení smernica o úrokoch a licenčných poplatkoch 2003/49/ES;

4. s potešením konštatuje, že od roku 2000 sa Komisia vrátila s ambicióznejšou politikou v oblasti zdaňovania, ktorou sa snaží pokryť všetky činnosti podnikov na úrovni EÚ spoločným konsolidovaným základom dane z príjmov právnických osôb. Túto „novú“ ambíciu Komisia opätovne potvrdila v oznámeniach z roku 2003 (KOM(2003) 726) a 2005 (KOM(2005) 702);

5. konštatuje, že vyhlásenia Komisie sa skonkretizovali v novembri 2004 vytvorením pracovnej skupiny s poslaním preštudovať zavedenie spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb (pracovná skupina CCCTB);

6. sa oboznámil s činnosťou pracovnej skupiny CCCTB, a najmä s pracovným dokumentom s názvom „CCCTB: návrh technického rámca“ (CCCTB/WP/57), ktorý je vo veľkej miere technickým základom návrhu smernice Rady o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb (CCCTB) zo 16. marca 2011 (KOM(2011) 121 v konečnom znení), ktorý je predmetom tohto stanoviska;

II. POSÚDENIE NÁVRHU

7. zastáva názor, že by to zjednodušilo záležitosti pre podniky, keby mohli vybavovať výpočet daňového základu len

s jednou daňovou správou, ktorá navyše bude kompetentná pre všetky otázky alebo spory súvisiace s týmto daňovým základom. Takisto by to pre nich predstavovalo úsporu administratívnych nákladov, keby prišli do kontaktu len s jedným orgánom zodpovedným za určenie daňového základu, a nie s 27;

8. upozorňuje, že koncepcia jedného kontaktného miesta (hlavný daňový orgán) nesmie viesť k tomu, aby si koncerny mohli vyberať slobodne svoje sídlo v celej Európe, ako je to prakticky v prípade koncernov, ktorých materská spoločnosť má sídlo v treťom štáte;

9. berie na vedomie, že podľa Komisie konsolidácia zdaniiteľných výsledkov by bola riešením problematiky transferového oceňovania a tiež by predstavovala podstatnú úsporu, pokiaľ ide o administratívne náklady pre podniky, keďže celoeurópske transakcie by už nemuseli byť predmetom správ transferového oceňovania. Konsolidácia by tiež bola riešením problematiky úľav pri cezhraničných stratách;

10. konštatuje, že v návrhu sa okrem iného výslovne uvádza, že účelom predmetného návrhu „nie je ovplyvniť daňové príjmy, ani vplyv rozdelenia základov dane medzi členské štáty EÚ (...)\", avšak prirodzeným a logickým výsledkom CCCTB je zosúladienie daňových sadzieb z príjmu právnických osôb;

11. pripomína, že cieľom návrhu je zaviesť spoločné pravidlá na určenie daňového základu právnických osôb, ktoré budú spadať pod tento systém. Ak by tieto právnické osoby tvorili skupinu, spoločný daňový základ by sa okrem toho určil podľa spoločného základu;

12. zdôrazňuje, že súčasný návrh nezahŕňa harmonizáciu daňových sadzieb a že členské štáty si budú uplatňovať vlastné daňové sadzby na podiel z daňového základu daňových poplatníkov. Malo by sa však uvažovať o zavedení minimálnej sadzby dane, ktorá by však mala byť stanovená tak mierne, aby poskytovala dostatočný priestor pre zdravú konkurenciu v oblasti daní medzi členskými štátmi;

13. zdôrazňuje, že smernica by sa uplatňovala na spoločnosti vytvorené v súlade s právnymi predpismi členského štátu, ktoré (i) majú jednu z podôb uvedených v prílohe I smernice a (ii) vzťahuje sa na ne jedna z daní z príjmov právnických osôb uvedených v prílohe II alebo podobná daň, ktorá sa zaviedla neskôr. („spoločnosti so sídlom“). Smernica by sa okrem toho uplatňovala na spoločnosti vytvorené v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny, ak (i) majú podobnú formu, ako niektorá

z foriem uvedených v prílohe I⁽¹⁾ a (ii) ak sa na ne vzťahuje jedna z daní z príjmov právnických osôb uvedených v prílohe II (spoločnosti – nerezidenti);

14. kladie si otázku, či by sa na osobné spoločnosti nemal vzťahovať rovnaký systém ako na CCCTB;

15. konštatuje, že na spoločnosti so sídlom a spoločnosti – nerezidentov sa budú vzťahovať predpisy uvedené v návrhu len vtedy, ak sa tieto spoločnosti rozhodnú, že ich budú uplatňovať;

16. zdôrazňuje skutočnosť, že ak sa na spoločnosť vzťahuje systém ustanovený v tejto smernici, prestávajú sa na ňu vzťahovať vnútroštátne úpravy dane z príjmu právnických osôb vo všetkých záležitostiach, ktoré sú regulované touto smernicou, pokiaľ nie je uvedené inak;

17. s uspokojením konštatuje, že odpočítateľné výdavky zahŕňajú aj náklady na výskum a vývoj a náklady vzniknuté pri získavaní vlastného imania alebo dlhového kapitálu na účely podnikania. Nesúhlasí s okamžitým odpočtom nákladov súvisiacich s nadobúdaním trvalých hospodárskych aktív;

18. navrhuje, aby pravidelné poplatky týkajúce sa ochrany životného prostredia a znižovania objemu skleníkových plynov boli takisto považované za odpočítateľné výdavky;

19. žiada Komisiu, aby posúdila vplyv opatrenia, pri ktorom sa daňové straty môžu prenášať bez časového obmedzenia, a aby preskúmala, aké možné opatrenia by mohli zabrániť zneužitiu;

20. zdôrazňuje skutočnosť, že systém CCCTB zavádza len osobitné pravidlá na výpočet základu dane pre spoločnosti a nie účtovné pravidlá. Návrh nemá vplyv na vnútroštátne pravidlá týkajúce sa finančného účtovníctva;

21. domnieva sa, že v záujme toho, aby sa v plnej miere dosiahol cieľ týkajúci sa zjednodušenia administratívy, zavedenie spoločného a konsolidovaného daňového základu by malo byť spojené so zavedením spoločných účtovných pravidiel;

22. konštatuje, že uplatňovanie súčasného kľúča na prisúdenie by malo za následok zníženie daňových príjmov 11 členských štátov na základe dobrovoľného CCCTB. Okrem toho, dobrovoľný CCCTB by viedol k zníženiu hrubého domáceho produktu a zníženiu zamestnanosti v 21 členských štátoch;

III. ROZDIELNE POSTOJE

23. pripomína, že právne predpisy o priamom zdaňovaní spadajú do rozsahu článku 115 Zmluvy o fungovaní EÚ (ZFEÚ), podľa ktorého Rada rozhoduje jednomyselne v súlade

s osobitným legislatívnym postupom a po konzultácii s Európskym parlamentom a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom;

24. konštatuje, že niektoré z národných parlamentných snemovní zaslali predsedovi Európskeho parlamentu, predsedovi Rady a predsedovi Komisie odôvodnené stanoviská, v ktorých vyslovujú svoje obavy, že predmetný návrh nie je v súlade so zásadou subsidiarity;

IV. VPLYV NA MIESTNE A REGIONÁLNE SAMOSPRÁVY

25. konštatuje, že návrh sa nezameriava na miestne a regionálne dane a zaoberá sa len „daňami z príjmov právnických osôb uvedených v prílohe II“, ktorá v prílohe uvádza najmä hlavné priame dane uplatňované členskými štátmi na vnútroštátnej úrovni;

26. domnieva sa však, že návrh má veľký význam pre miestne a regionálne samosprávy, ktorých významnú časť príjmov tvoria (i) miestne a regionálne dane vybrané z vnútroštátneho daňového základu, alebo ešte častejšie (ii) podiel z vnútroštátneho zdanenia príjmov právnických osôb⁽²⁾;

27. zastáva názor, že aj keď sa návrh priamo nezaobera miestnymi a regionálnymi daňami, vo väčšine členských štátov budú ovplyvnené zavedením systému CCCTB. Aj keď to návrh nepredpisuje, je možné očakávať, že členské štáty, ktoré ponúknu svojim daňovníkom možnosť CCCTB, ho budú zrejme využívať aj na stanovenie miestnych a regionálnych daní; Ak by sa rozhodli inak, základ dane na miestnej a regionálnej úrovni by museli naďalej určovať podľa starých vnútroštátnych predpisov, čím by sa samozrejme v zásadnej miere zredukovali výhody systému CCCTB;

28. myslí si, že je potrebné sa prioritne zaoberať týmto aspektom návrhu smernice, najmä preto, že prílohy II a III môžu viesť k rôznym interpretáciám. Príloha III totiž obsahuje zoznam neodpočítateľných daní, ktoré majú niekedy čisto miestny alebo regionálny charakter. Ak by sa o daňových základoch rozhodovalo na vnútroštátnej úrovni, malo by zmysel zahrnúť do rozsahu pôsobnosti smernice aj miestne/regionálne dane, aby ich daňový základ zostal podobný základu, o ktorom sa rozhodne na európskej úrovni a ktorý sa bude uplatňovať na vnútroštátnej úrovni. Na druhej strane, ak sa spoločnosť rozhodne pre jednotné daňové priznanie na európskej úrovni a daňové príjmy sa potom prerozdedia, je potrebné, aby sa miestnym/regionálnym orgánom vrátilo, čo im patrí;

29. zastáva názor, že treba preto jasne vymedziť situácie, v ktorých má CCCTB vplyv na spoločný daňový systém miestnych alebo regionálnych orgánov;

30. so zreteľom na skutočnosť, že všetky úpravy dane z príjmu právnických osôb môžu mať vplyv na regióny a miestne spoločenstvá, vyjadruje poľutovanie nad tým, že presné informácie o vplyve na miestne a regionálne samosprávy v takejto smernici chýbajú;

⁽¹⁾ Komisia každoročne prijíma zoznam právnych foriem spoločností tretích krajín, pri ktorých sa vychádza z predpokladu, že majú podobnú formu (článok 3 návrhu).

⁽²⁾ Pozri štúdiu Center for Strategy & Evaluation Services, „Local and Regional Corporate Taxes across the EU“, Briefing Paper, júl 2011.

V. ZÁVERY

31. výbor chráni záujmy miestnych a regionálnych správ, a preto sa domnieva, že je potrebné vypracovať podrobnú analýzu vplyvu na rozpočty obcí a regiónov predtým, ako vstúpi do platnosti návrh smernice CCCTB;

32. vyslovuje sa preto za vytvorenie ad hoc pracovnej skupiny zloženej z členov VR, Komisie a miestnych a regionálnych daňových orgánov, ktorá bude mať za úlohu vypracovať túto analýzu;

33. domnieva sa, že všetky členské štáty by sa mali viac zaoberať dôsledkami návrhu smernice a v čo najkratšom čase predložiť Komisii svoje pripomienky a komentáre, ktoré sa budú opierať o odborné a nezávislé štúdie;

34. myslí si, že väčšia daňová harmonizácia bude mať účinok len vtedy, ak CCCTB vstúpi do platnosti vo všetkých členských štátoch;

35. kladie si otázku, či možnosť voľby systému stanovená smernicou nebude mať za následok väčšiu administratívnu záťaž pre podniky, ako aj pre daňové správy, a následne sa pýta, či by nebolo potrebné pre túto možnosť voľby stanoviť len jedno prechodné obdobie. Výbor regiónov si okrem toho kladie otázku, či by sa spoločný konsolidovaný základ dane z príjmov právnických osôb (CCCTB) po revízii textu a po skončení tohto prechodného obdobia nemal stať povinným, a to aspoň pre podniky určitej veľkosti;

36. navrhuje, aby sa zavedenie CCCTB uskutočnilo jedným krokom, lebo len tak sa dajú v plnom rozsahu dosiahnuť všetky zjednodušenia spojené s harmonizáciou;

37. vyslovuje sa za revíziu kľúča na prisúdenie, tak aby sa viac zohľadnila ekonomická situácia jednotlivých členských štátov;

38. vzhľadom na finančné problémy, s ktorými v súčasnosti zápasí Európa, ako aj na ich negatívny vplyv na príjmy z daní a zamestnanosť, ktoré zdôraznila aj Komisia vo svojom hodnotení vplyvu a iných štúdiách, si kladie otázku, či je vhodný čas na to, aby sa teraz; realizovala takáto dôležitá etapa harmonizácie v daňovej oblasti;

39. domnieva sa, že návrh smernice musí vo väčšom rozsahu odkazovať na pravidlá vnútroštátnej jurisdikcie v oblasti právnych postupov;

40. berie na vedomie vôľu európskych podnikov zjednodušiť ich daňové postupy, kompenzovať ich straty v rámci medziskupiny a odstrániť dvojité zdaňovanie a nadmerné zdaňovanie, ktoré ich postihuje v súčasnom systéme;

41. obáva sa však, že to bude mať veľmi rozdielne dôsledky v jednotlivých členských štátoch, ktoré však budú väčšinou negatívne, pokiaľ ide o daňové príjmy, ako aj rast a zamestnanosť;

42. kladie si otázku, či systém CCCTB bude celkovo pre podniky zjednodušením alebo naopak zdrojom daňového plánovania, a teda zdrojom ďalších ťažkostí. Podniky budú musieť okrem 27 platných systémov podrobne preštudovať aj tento systém z dôvodu jeho voliteľného charakteru a pravidelne prehodnocovať, či tento systém využiť alebo nie⁽³⁾;

43. pýta sa, či neexistujú menej zložité alternatívy systému CCCTB, najmä pre malé a stredné podniky, pokiaľ ide o cezhraničné vyrovnávanie strát. V tejto súvislosti odkazuje na oznámenie Komisie KOM(2006) 824;

44. zamýšľa sa nad úmernosťou opatrenia vzhľadom na počet európskych skupín, ktoré by z neho mali úžitok;

45. v každom prípade sa domnieva, že návrh smernice je neúplný, keďže nezahŕňa miestne a regionálne dane. Hrozí, že sa problémy presunú z vnútroštátnej úrovne na miestnu alebo regionálnu úroveň, pretože súčasné znenie návrhu zachováva pre miestne a regionálne dane rozdielne systémy a potrebu určiť daňový základ rôznym spôsobom. Vyslovuje sa preto za ustanovenie, ktoré by umožnilo začleniť miestne a regionálne dane, aby mohli členské štáty prijať príslušné potrebné opatrenia;

46. domnieva sa však, bez toho aby priamo spochybnil samotný princíp smernice, že návrh by sa mal preskúmať so zreteľom na potrebu a) dostačujúcich kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov, ktoré by umožnili riadne zhodnotiť dosah takéhoto cezhraničného návrhu na oblasť subsidiarity; b) ďalších informácií o celkovom vplyve CCCTB; a c) analýzy vplyvu návrhu na miestne a regionálne orgány.

⁽³⁾ Pozri: Bettendorf Michael, P. Devereux, S. Loretz and Albert van der Horst, Corporate tax reform in the EU: Weighing the pros and cons, Vox, 20. marca 2011.

VI. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

KOM(2011) 121 v konečnom znení

Článok 12

Odpočítateľné výdavky

Doplniť

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Odpočítateľné výdavky zahŕňajú všetky náklady na predaj a výdavky bez odpočítateľnej dane z pridanej hodnoty, ktoré daňovníkovi vznikli v súvislosti so získaním alebo zabezpečením príjmu, vrátane nákladov na výskum a vývoj a nákladov vzniknutých pri získaní vlastného imania alebo dlhového kapitálu na účely podnikania.	Odpočítateľné výdavky zahŕňajú všetky náklady na predaj a výdavky bez odpočítateľnej dane z pridanej hodnoty, ktoré daňovníkovi vznikli v súvislosti so získaním alebo zabezpečením príjmu, vrátane nákladov na výskum a vývoj a nákladov vzniknutých pri získaní vlastného imania alebo dlhového kapitálu na účely podnikania. <u>Za odpočítateľné výdavky sa považujú pravidelné poplatky týkajúce sa ochrany životného prostredia a znižovania objemu skleníkových plynov.</u>

Zdôvodnenie

S cieľom účinne bojovať proti ničeniu životného prostredia a zmene klímy sa odporúča v zdaňovaní podnikov vytvoriť prvky, ktoré budú daňovníkov motivovať k väčším investíciám do ochrany životného prostredia.

Pozmeňovací návrh 2

KOM(2011) 121 v konečnom znení

Článok 133

Preskúmanie

Doplniť

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Komisia päť rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice preskúma jej uplatňovanie a predloží správu Rade o fungovaní smernice. Správa bude zahŕňať predovšetkým analýzu vplyvu mechanizmu zriadeného v kapitole XVI tejto smernice o rozdelení základu dane medzi členské štáty.	Komisia päť rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice preskúma jej uplatňovanie a predloží správu Rade o fungovaní smernice. Správa bude zahŕňať predovšetkým analýzu vplyvu mechanizmu zriadeného v kapitole XVI tejto smernice o rozdelení základu dane medzi členské štáty. <u>Okrem toho musí táto správa povinne obsahovať analýzu vplyvu smernice na miestne a regionálne samosprávy.</u>

Zdôvodnenie

Nie je možné vylúčiť možnosť, že táto smernica bude mať výrazný vplyv na regióny a miestne samosprávy, je preto nevyhnutné, aby Komisia päť rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice zhodnotila aj jej vplyv na regionálne a miestne rozpočty.

V Bruseli 14. decembra 2011

Predseda
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Predplatné na rok 2012 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 310 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	840 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať na základe žiadosti rôzne prílohy k úradnému vestníku. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznamov pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm.

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>.

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK